

การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพาณิชย์การตามทัศนะของ
ผู้บริหารและครู-อาจารย์. สังเกตกรรมอาชีพศึกษา
ACADEMIC ADMINISTRATION OF COMMERCIAL COLLEGES
AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS AND TEACHERS,
DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION

นางนันทา เศรษฐปราโมทย์
MRS. NUNTHA SETHAPRAMOTE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีพศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

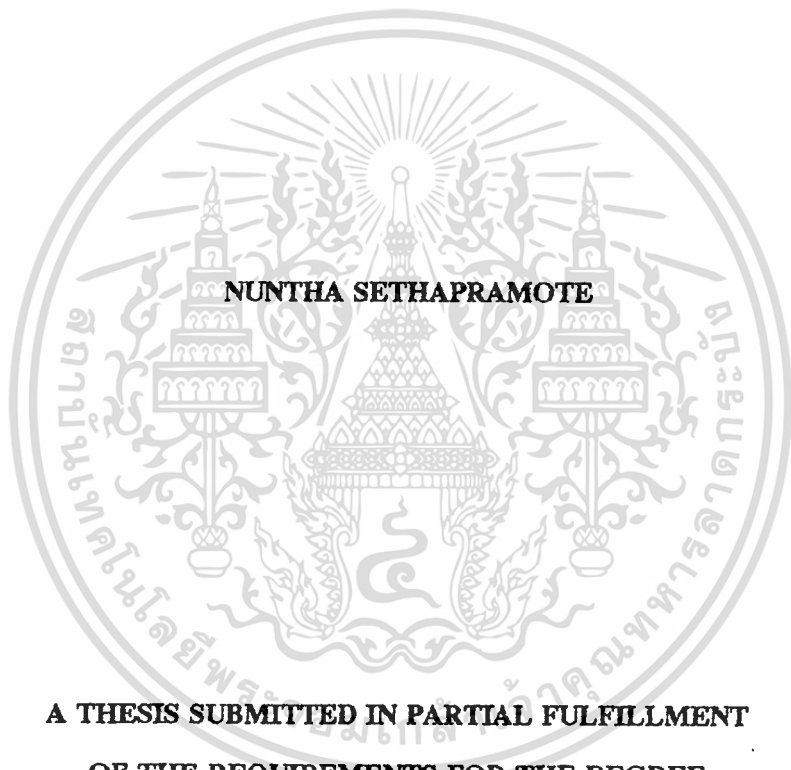
พ.ศ.2539

ISBN 974-621-675-9

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 27125
วัน, เดือน, ปี..... 11 ก.พ. 2540

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

**ACADEMIC ADMINISTRATION OF COMMERCIAL COLLEGES
AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS AND TEACHERS,
DEPARTMENT OF VOCATIONA EDUCATION**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

1996

ISBN 974-621-675-9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ตามทัศนะ
ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา
นักศึกษา นางนันทา เศรษฐปราโมทย์
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช
ระดับการศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
ภาควิชา ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง
พ.ศ. 2539

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 63 คน และครู-อาจารย์จำนวน 171 คน รวมทั้งสิ้น 234 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล นั้นเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ในปีการศึกษา 2537 ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วย t -test ทั้งนี้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social/Sciences/Personal Computer Plus)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ในแต่ละด้านมาเรียงลำดับ จากค่ามากที่สุดไปหาค่าน้อยที่สุดปรากฏว่า มีการเรียงลำดับเหมือนกัน ดังนี้ การจัดการเรียน การสอน การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด และการนิเทศ การศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ตามลำดับส่วนผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัย พณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน สำหรับในแต่ละ ด้านนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การวัดผลและการ ประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งอยู่ในระดับน้อย ส่วนความคิดเห็นของครู-อาจารย์นั้นอยู่ใน ระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ใน แต่ละด้านมาเรียงลำดับจากค่ามากที่สุดไปหาค่าน้อยที่สุด ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ได้แก่ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษาและ การพัฒนาบุคลากรทางการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด การจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ตามลำดับ สำหรับความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ได้แก่ สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลและการประเมินผลการ เรียนการสอนตามลำดับ ส่วนผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและใน แต่ละด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาบุคลากรทางการสอน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยนี้ ผู้บริหารสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา ปรับปรุง การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการพัฒนา งานวิชาการให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

Thesis Title Academic Administration of Commercial Colleges as Perceived
by Administrators and Teachers, Department of Vocational Education.

Student Mrs. Nantha Sethapramote

Thesis Advisor Mrs. Archara Suebsinskulchai

Thesis Co-advisor Dr. Siripan Choomnoom

Level of Study Master of Industrial Education in Vocational Administration

Department Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology
Ladkrabang

Year 1996

ABSTRACT

The objectives of this research were to study and compare the opinion of administrators and teachers concerning with situations and problems of commercial colleges' academic administration in Vocational Education Department, which related to curriculum and application, teaching and learning, teaching media and library service, testing and evaluation of learning and teaching, arrangement of extra-curriculum activities, and educational supervision and teacher development.

The sample of this research collected from 63 administrators and 171 teachers, totally 234 persons. For data collection, instrument was questionnaire which developed and conducted in 1994 academic year. However, statistics, which used for data analysis, consisted of percentage, mean, standard deviation, and hypothesis by t-test, and SPSS/PC⁺ program (Statistical Package for the Social/Sciences/Personal Computer Plus).

The results of data analysis

1. The opinion of administrators and teachers concerning with situations of academic administration of commercial college in total viewpoint and each aspect was found in moderate level. After taking mean of administrators and teachers' opinion from

each aspect to put in order from the highest to the lowest level, the results of opinion level were the same order accordingly : teaching and learning, testing and evaluation of learning and teaching, arrangement of extra-curriculum activities, curriculum and application, teaching media and library service, and educational supervision and teacher development respectively. The result from comparison analysis of administrators and teachers concerning situations of academic administration of commercial college in total viewpoint and each aspect were found significantly difference at statistical level of .05.

2. The opinion of administrators and teachers concerning with problems of academic administration of commercial college, total viewpoint were found in moderate level, but in each aspect, the opinion of most administrators were in moderate level, except testing and evaluation of learning and teaching at the lowest level. For teachers' viewpoint were in moderate level of all aspects. After taking mean of administrators and teachers' opinion to put in order from the highest to the lowest level, the results were as follows: Administrators' opinion included 1. Curriculum and application 2. Teaching and learning. 3. Educational supervision and teacher development. 4. Teaching media and library service. 5. Arrangement of extra-curriculum activities. 6. Testing and evaluation of learning and teaching, orderly while Teachers' opinion 1. Teaching media and library service 2. Curriculum and application. 3. Educational supervision and teacher development. 4. Arrangement of extra-curriculum activities. 5. Teaching and learning. 6. Testing and evaluation of learning and teaching.

Moreover, the analysis in total viewpoint and each aspects were found that there were significantly difference at statistical level of .05, except educational supervision and teacher development.

For this research finding, administrators could use these results for planning and developing academic administration of commercial college more efficiently and progressively.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ท่านอาจารย์อังฉรา สืบสินธุ์-สกุลไชย และ ดร.ศิริพรรณ ชุมนุ่ม ซึ่งได้ให้คำปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ รองศาสตราจารย์ ดร.เมธี ปิณฑนานนท์ ท่านอาจารย์ไพรัตน์ พิคน้อย ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์ ดร.มาลัย จีร์วัฒน์เกษตร ตลอดจนคณาจารย์คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่านที่ได้ให้การอบรมสั่งสอนวิชาความรู้ ประสพการณ์ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่งมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการตรวจแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนผู้บริหารและครูอาจารย์วิทยาลัยพณิชยการทุกท่านที่ได้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามให้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคุณสันต์ เศรษฐปราโมทย์ และผู้ใกล้ชิดทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

นันทา เศรษฐปราโมทย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญแผนภูมิ.....	XI
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	10
เชิงอรรถ.....	12
2. วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	14
ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ.....	14
หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้.....	21
การจัดการเรียนการสอน.....	26
สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด.....	32
การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน.....	39
การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	44
การนิเทศการศึกษาและการพัฒนานุเคราะห์ทางการสอน.....	47
เชิงอรรถ.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
เชิงอรรถ.....	77
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย.....	78
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	80
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ.....	81
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ.....	104
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	134
สรุปผลการวิจัย.....	135
อภิปรายผล.....	147
ข้อเสนอแนะ.....	190
เชิงอรรถ.....	196
บรรณานุกรม.....	211
ภาคผนวก.....	224
ประวัติผู้เขียน.....	254

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1.	จำนวนนักเรียน-นักศึกษาาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับอุดมศึกษา (อนุปริญญา) ประเภทอาชีวศึกษา สถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2536-2537.....	2
2.	จำนวนนักเรียน-นักศึกษา(ในระบบ)สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา จำแนกตามประเภทวิชา ปีการศึกษา 2536 - 2538.....	3
3	จำนวนครู-อาจารย์และจำนวนนักเรียน-นักศึกษ ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำแนกตามสถานศึกษา ปีการศึกษา 2536 - 2538.....	4
4	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครู-อาจารย์ จำแนกตามสถานศึกษา.....	70
5	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารของครู-อาจารย์ จำแนกตามสถานศึกษา.....	70
6	แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ.....	73
7	แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ.....	73
8	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	80
9	สรุปผลความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน.....	82
10	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้.....	85
11	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	88
12	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด...	92

ตารางที่

13.	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน.....	96
14.	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	99
15.	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากร ทางการสอน.....	102
16.	สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน.....	106
17.	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้.....	109
18.	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	112
19.	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด.....	115
20.	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน.....	118
21.	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	121
22.	ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากร ทางการสอน.....	123
23.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน.....	127

สารบัญญัตราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

24.	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้.....	129
25.	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	130
26.	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด.....	131
27.	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน.....	132
28.	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	132
29.	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากร ทางการสอน.....	133

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

1. กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย..... 8
2. แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ
ในแต่ละด้าน..... 84
3. แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ
ในแต่ละด้าน..... 108

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง สำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและการแก้ไขปัญหา การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เพราะการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ ให้เป็นผู้รู้จักทำ รู้จักคิด รู้จักแก้ไขปัญหา ตลอดจนรู้จักใช้ทรัพยากรวัตถุที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสิ้นเปลืองน้อยที่สุด¹ ด้วยเหตุนี้ การศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง ในการเสริมสร้างบุคคลให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) จะมุ่งเน้นจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของพลเมือง โดยเน้นให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปัญญา และมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ ตลอดจนมีความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพสามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข² การศึกษาวิชาชีพ เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ทั้งในการประกอบอาชีพอิสระและรับจ้างรวม ทั้งสามารถดำเนินชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม³ ดังนั้นการศึกษาวินิจฉัยหรือการอาชีวศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้วัตถุประสงค์ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับดังกล่าวนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นการผลิตคนให้พร้อมที่จะประกอบอาชีพ รัฐจึงได้พยายามจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมตลอดมา⁴ ซึ่งปัจจุบัน การจัดการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษารับผิดชอบโดยหลายหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชน แต่เป็นที่ยอมรับกันว่ากรมอาชีวศึกษาเป็นแหล่งผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษาทั้งแรงงานกึ่งฝีมือ แรงงานฝีมือ และช่างเทคนิคที่สำคัญ⁵ ถ้าพิจารณาในแง่ปริมาณแล้ว หน่วยงานภาครัฐบาลที่ผลิตกำลังคนระดับกลาง เข้าสู่ตลาดแรงงานในแต่ละปี ส่วนใหญ่จะเป็นผู้สำเร็จจากสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษาจึงเสมือนเป็นแม่บทของการจัดการศึกษาวินิจฉัย แสดงให้เห็นได้ดังตารางต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่พิมพ์ขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ผู้ใช้ต้องรับผิดชอบต่อข้อผิดพลาดในการดำเนินการ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1
จำนวนนักเรียน-นักศึกษาในระดับปริญญาตรีวิชาชีพและระดับอุดมศึกษา(อนุปริญญา)
ประเภทอาชีวศึกษา สถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามสังกัด
ปีการศึกษา 2536 - 2537

สังกัด	ปีการศึกษา 2536				ปีการศึกษา 2537				ร้อยละ	
	ระดับการศึกษา		รวม	ร้อยละ	ระดับการศึกษา		รวม	ร้อยละ		
	ปวช.	ปวส.			ปวช.	ปวส.				
รวมทั้งหมด	496,001	157,797	25,205	679,003	100.00	542,996	200,590	14,325	757,911	100.00
รัฐ	242,147	98,178	10,135	350,460	51.61	272,559	113,609	7,494	393,662	51.94
กรมอาชีวศึกษา	218,733	60,859	10,135	289,727	42.67	249,914	74,520	7,494	331,928	48.80
กรมศิลปากร	3,065	1,044	-	4,109	0.60	3,250	648	-	3,898	0.51
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	20,349	36,275	-	56,624	8.34	19,395	38,441	-	57,836	7.63
เอกชน โรงเรียนอาชีวศึกษา	253,854	59,619	15,070	328,543	48.39	270,437	86,981	6,831	364,249	48.06

ที่มา : สถิติอาชีวศึกษา สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาและวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กรมอาชีวศึกษามีหน้าที่และภารกิจหลักในการจัดการศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระโดยจัดการศึกษา และฝึกอบรมใน 5 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และศิลปหัตถกรรม⁶ จำนวนนักเรียน-นักศึกษาในแต่ละประเภทวิชา แสดงให้เห็น ได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

จำนวนนักเรียน-นักศึกษา(ในระบบ) สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา
จำแนกตามประเภทวิชา ปีการศึกษา 2536 - 2538

ประเภทวิชา	ปีการศึกษา 2536		ปีการศึกษา 2537		ปีการศึกษา 2538	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ช่างอุตสาหกรรม	164,950	56.82	189,845	57.02	206,936	56.22
พาณิชยกรรม	87,544	30.15	101,859	30.59	118,245	32.13
คหกรรม	18,037	6.21	20,164	6.06	21,752	5.91
ศิลปหัตถกรรม	8,438	2.91	9,206	2.77	9,589	2.61
เกษตรกรรม	11,355	3.91	11,851	3.56	11,531	3.13
รวม	290,324	100.00	332,925	100.00	368,053	100.00

ที่มา : สถิติอาชีวศึกษา กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ในตารางที่ 3 จะเห็นว่าจำนวนนักเรียน-นักศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรมสูง เป็นอันดับสอง รองจากประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่หลักในการผลิต นักเรียน-นักศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่ วิทยาลัยพาณิชยกรรมบุรี วิทยาลัย พาณิชยกรรมเซตุน และวิทยาลัยพาณิชยกรรมบางนา วิทยาลัยพาณิชยกรรมทั้ง 3 แห่งดังกล่าวนี้เป็น สถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยแต่ละแห่งมีจำนวนนักเรียน-นักศึกษาใกล้เคียงกัน มีการจัดการ เรียนการสอนเฉพาะประเภทวิชาพาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ในสาขาวิชาการบัญชี การตลาด การเลขานุการ และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

จากการศึกษาข้อมูลในปีการศึกษา 2536–2538 ของกองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา พบว่าวิทยาลัยพาณิชยกรรมทั้ง 3 แห่ง มีจำนวนครู-อาจารย์และจำนวนนักเรียน-นักศึกษาดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การเชิงพาณิชย์เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3

จำนวนครู-อาจารย์และจำนวนนักเรียน-นักศึกษาของวิทยาลัยพณิชยการ

สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำแนกตามสถานศึกษา

ปีการศึกษา 2536 - 2538

สถานศึกษา	ปีการศึกษา 2536		ปีการศึกษา 2537		ปีการศึกษา 2538	
	*ครู- อาจารย์	นักเรียน- นักศึกษา	*ครู- อาจารย์	นักเรียน- นักศึกษา	*ครู- อาจารย์	นักเรียน- นักศึกษา
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	138	4,310	144	4,422	129	4,648
วิทยาลัยพณิชยการเซตุน	110	5,438	118	5,821	113	6,346
วิทยาลัยพณิชยการบางนา	107	4,319	115	4,577	118	4,799
รวม	355	14,067	377	14,820	360	15,793
อัตราส่วน ครู-อาจารย์ : นักเรียน-นักศึกษา	1:40		1:39		1:44	

*ครู-อาจารย์ รวมหัวหน้าคณะวิชาและหัวหน้าแผนกวิชา

จากข้อมูลจำนวนครู-อาจารย์และจำนวนนักเรียน-นักศึกษา จะเห็นว่าอัตราส่วนระหว่าง จำนวนครู-อาจารย์ ต่อ จำนวนนักเรียน-นักศึกษาของวิทยาลัยพณิชยการ ปีการศึกษา 2536 - 2538 เฉลี่ยเท่ากับ 1 ต่อ 41 ซึ่งอัตราส่วนที่กำหนดในการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรมระดับการศึกษา ปวช. ปวท. และ ปวส. นั้น อัตราส่วนระหว่างจำนวนครู-อาจารย์ต่อจำนวนนักเรียน-นักศึกษา เท่ากับ 1 ต่อ 20 จะเห็นว่าภารกิจความรับผิดชอบของครู-อาจารย์ ของสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง ดังกล่าวนี้สูงกว่าที่กำหนดมาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานของวิทยาลัยในทุก ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะฝ่ายวิชาการ อันได้แก่ การจัดชั้นเรียน การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอน และภาระงานของครู-อาจารย์ เป็นต้น

การบริหารงานสถานศึกษาตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 ได้กำหนดการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจการนักเรียน-นักศึกษา ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา และฝ่ายวางแผนและพัฒนา

งานในหน้าที่ฝ่ายวิชาการมีดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การจัดการเรียนการสอน
2. งานหลักสูตรและการสอน
3. งานสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดผลและประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานหลักสูตรพิเศษ ⁷

การบริหารงานวิชาการนั้น เป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ผู้บริหารการศึกษาทุกคนควรจะได้รับผิดชอบในการเป็นผู้นำครูทางด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่งคือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ ⁸

นอกจากนี้ จากการศึกษาของสมิธท์และคณะ (Smith and Others. 1961) ในด้านการใช้เวลาในการบริหารงาน และการให้ความสำคัญของงานในสถานศึกษางานในความรับผิดชอบของผู้บริหาร โดยแยกงานออกเป็น 7 ประเภท อ้างโดย ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ พบว่า

1. การบริหารงานวิชาการ	คิดเป็นร้อยละ 40
2. งานบริหารบุคลากร ได้แก่ ครู-อาจารย์และเจ้าหน้าที่	คิดเป็นร้อยละ 20
3. งานบริหารกิจการนักเรียน-นักศึกษา	คิดเป็นร้อยละ 20
4. งานบริหารการเงิน	คิดเป็นร้อยละ 5
5. งานบริหารอาคารสถานที่	คิดเป็นร้อยละ 5
6. งานบริหารความสัมพันธ์ชุมชน	คิดเป็นร้อยละ 5
7. งานบริหารทั่วไป	คิดเป็นร้อยละ 5 ⁹

จะเห็นว่าการบริหารงานด้านวิชาการ มีบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพ โดยหัวหน้าสถานศึกษาทุกคนควรจะได้รับผิดชอบ เป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการให้มาก แต่ปรากฏว่า ผลการวิจัยของ ถัดดาวัลย์ สมเจริญ เกี่ยวกับทัศนะของครูและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ พบว่า “ทัศนะของครูและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคเหนือ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง”¹⁰ นอกจากนี้ อร่าม เรืองฤทธิ์ ได้วิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า “โดยส่วนรวมได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง”¹¹ เช่นกัน

จากสภาพปัญหาและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่ได้ปฏิบัติงานฝ่ายวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งจัดการเรียนการสอนประเภทวิชาพาณิชยกรรม มีความสนใจและประสงค์ที่จะศึกษาถึงการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษาว่าปฏิบัติอย่างไร และในการบริหารงานวิชาการนั้น สถานศึกษาประสบปัญหาอะไรบ้าง ประกอบกับยังไม่มีผู้ใดได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการรวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้น ในวิทยาลัยพณิชยการแต่ละแห่งดังกล่าว ดังนั้นผลการวิจัยครั้งนี้จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการให้มีประสิทธิภาพรวมทั้งเป็นการพัฒนางานวิชาการให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมและในแต่ละด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน

สมมติฐานของการวิจัย

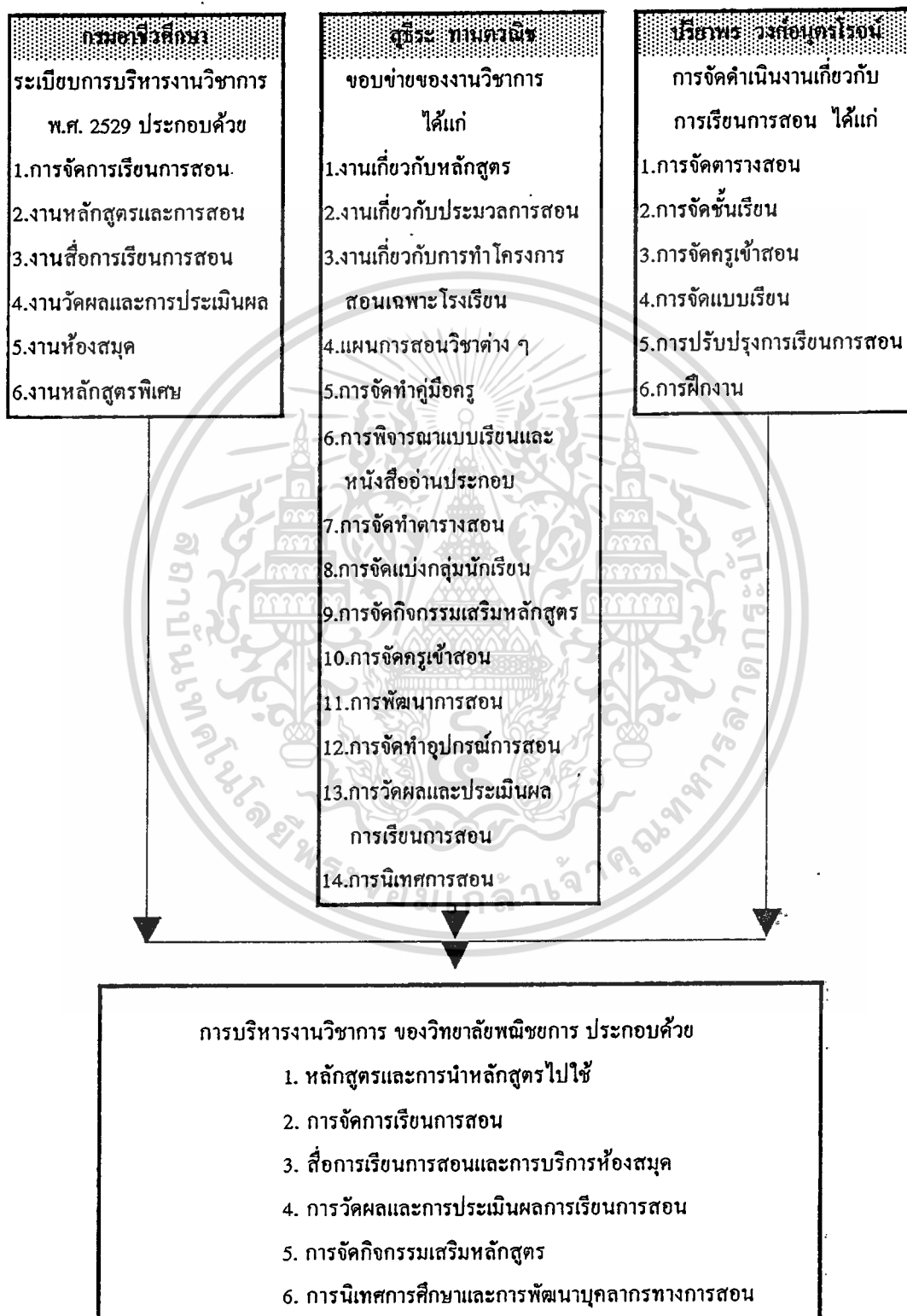
การตั้งสมมติฐานของการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้นำผลจากการศึกษาเอกสารผลงานวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ เป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน
2. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการตามทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยยึดแนวระเบียบการบริหารงานวิชาการกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2529 ขอบข่ายของงานวิชาการ ของสุธีระ ทานตวนิช และการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานวิจัยนี้จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. การจัดการเรียนการสอน
3. สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด
4. การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
6. การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

จะเห็นว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทั้ง 6 ด้านเป็นไปตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2529 ขอบข่ายของงานวิชาการ ของ สุธีระ ทานตวนิช และการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนของ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ยกเว้นงานหลักสูตรพิเศษเป็นงานหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2529 ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา เนื่องจากงานหลักสูตรพิเศษ หมายถึงงานซึ่งเกี่ยวกับงานโครงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพแก่ประชาชนในท้องถิ่น โครงการหลักสูตรระยะสั้น การจัดทำเอกสารทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้ในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน¹² จากการสอบถามเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรพิเศษของวิทยาลัยพณิชยการทั้ง 3 แห่งดังกล่าว ปรากฏว่าได้มีการจัดน้อยมาก เนื่องจากวิทยาลัยพณิชยการทั้ง 3 แห่ง มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน ประเภทวิชาพณิชยการในระบบซึ่งจัดว่าเป็นภาระความรับผิดชอบที่หนักมาก จะเห็นได้จากจำนวนครู-อาจารย์ต่อจำนวนนักเรียน-นักศึกษา โดยเฉลี่ยทั้ง 3 แห่ง เท่ากับ 1 : 41 ดังที่ได้แสดงให้เห็นมาแล้วข้างต้น จึงไม่สะดวกต่อการจัดหลักสูตรพิเศษ ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่สนใจที่จะศึกษาในด้านนี้

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน และวิทยาลัยพณิชยการบางนา ซึ่งสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2537

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ตำแหน่ง ซึ่งแบ่งเป็นผู้บริหารและครู-อาจารย์ ของวิทยาลัย พณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ทั้ง 6 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้ความเข้าใจความหมายของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้ให้ความหมายของศัพท์เฉพาะดังนี้

1. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยฝ่าย วิชาการ หัวหน้าคณะวิชาและหัวหน้าแผนกวิชา ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา
2. ครู-อาจารย์ หมายถึง ข้าราชการครู ซึ่งมีหน้าที่สอนประจำวิชาต่าง ๆ ของ วิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา
3. วิทยาลัยพณิชยการ หมายถึง สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งได้แก่ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน และวิทยาลัยพณิชยการบางนา
4. สภาพการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดของสถาน ศึกษา ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน
5. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง อุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เป็น สาเหตุในการบริหารงาน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียน การสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ไม่บรรลุล่วงวัตถุประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การเก็บรักษาและให้ข้อมูลด้านหลักสูตรทั้งหมด การจัดแผนการเรียนการสอน ประมวลการสอน คู่มือครู ตามหลักสูตรทุกระดับชั้น ส่งเสริมการเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตร ตลอดจนการประเมินผลการคิดตามผลการใช้หลักสูตร

7. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียน-นักศึกษาได้เรียนรู้ และเกิดการพัฒนาโดยสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ การทำแผนการเรียนการสอน ประมวลการสอน คู่มือครู การจัดทำรายงาน การจัดชั้นเรียน การเลือกตำราเรียน การกำหนดให้ครู-อาจารย์เข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน รวมทั้งการจัดฝึกงานให้แก่ นักเรียน-นักศึกษา

8. สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด หมายถึง การจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอน การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน ตำราเรียน วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา โสตทัศนศึกษา รวมทั้งการจัดบริการทางห้องสมุด เพื่อให้นักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ ได้ใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

9. การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินค่าความเจริญก้าวหน้าของนักเรียน-นักศึกษา ได้แก่ การจัดทำเครื่องมือวัดผล โดยปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งนำผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

10. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อมุ่งส่งเสริมความเจริญและการพัฒนาให้แก่ นักเรียน-นักศึกษาในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการเสริมสร้างความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม และฝึกวิธีทำงานร่วมกัน

11. การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน หมายถึง กระบวนการเพื่อการปรับปรุงการสอนของครู-อาจารย์ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งได้แก่การปฐมนิเทศครูใหม่ การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การเยี่ยมชั้นเรียน การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมครู การจัดสัมมนา การสนับสนุนให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าสิ่งประดิษฐ์แปลก ๆ ใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ ได้ศึกษาต่อ

เชิงอรรถ

- ¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) (กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2535); หน้า 1.
- ² เรื่องเดียวกัน, หน้า 31.
- ³ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 (กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2535), หน้า 14.
- ⁴ เกษร สิทธิภูประเสริฐ, “บทนำ,” วารสารการศึกษาแห่งชาติ, ปีที่ 1 (ตุลาคม - พฤศจิกายน 2528), หน้า 1.
- ⁵ กองแผนงาน, ก้าวไปในแผนฯ 7 กรมอาชีวศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2534), หน้า 1.
- ⁶ กรมอาชีวศึกษา, รายงานประจำปี 2534 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2534), หน้า 1.
- ⁷ กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2529), หน้า 6. (อัครสำเนา)
- ⁸ ภิญโญ สาธร, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2519), หน้า 232.
- ⁹ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ (กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซท, 2535), หน้า 15 - 16.

¹⁰ ลัดดาวัลย์ สมเจริญ, “ทัศนะของครูและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ,” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536), หน้า 141.

¹¹ อร่าม เริงฤทธิ์, “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536), บทคัดย่อ.

¹² กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529, หน้า 20.

บทที่ 2

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการ ห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนานุเคราะห์ทางการสอน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวความคิดและการอ้างอิง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
2. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
3. การจัดการเรียนการสอน
4. สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด
5. การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน
6. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
7. การนิเทศการศึกษาและการพัฒนานุเคราะห์ทางการสอน

ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารงานอย่างหนึ่งของสถานศึกษา ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ต่าง ๆ กัน ดังเช่น สุมิตร คุณานุกร ได้ให้ความหมายไว้ว่า “การบริหารงานวิชาการ เป็นกิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการศึกษาของเด็กให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น”¹ และสอดคล้องกับ เอกชัย กี่สุขพันธ์ ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า “การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานทุกชนิดเพื่อส่งเสริมพัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียนให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ”² สำหรับ จรินทร์ นาคศรียาภรณ์ ได้ให้ความเห็นว่า “การบริหารงานวิชาการ คือ ความพยายามทั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมดที่ผู้บริหารและคณะครูช่วยกันปรับปรุงการดำเนินการสอน ให้มีประสิทธิภาพและตรงเป้าหมายที่สุด”³ และนิพนธ์ กินาวงศ์ ได้สรุปไว้ว่า “การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารด้านการสอน”⁴ นอกจากนี้ ภิญโญ สาธร ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการไว้ว่า

การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิด ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การปรับปรุงการสอนนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งแท้ที่จริงแล้วผู้บริหารการศึกษาหรือหัวหน้าสถานศึกษาทุกคน ควรจะรับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ ผู้บริหารการศึกษา หรือครูใหญ่เป็นผู้นำด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครู ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพในการสอน⁵

ในทำนองเดียวกัน กิตติพงศ์ วงศ์สุวรรณ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการดังนี้

งานหลักของการบริหารการศึกษาในโรงเรียน คือ การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำทางวิชาการทำงานร่วมกับครูและกระตุ้นเตือนครู ให้คำแนะนำและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกัน ทั้งยังมองเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนด้วย⁶

สำหรับในต่างประเทศนั้น Robert S. Fish ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการไว้อีกที่สนะหนึ่งว่า

ความรับผิดชอบของโรงเรียนตั้งแต่การบ่งถึงปรัชญา และจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของโรงเรียน โดยคำนึงถึงบุคคลในอาชีพต่าง ๆ ของชุมชนเป็นพื้นฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมถึงการประเมินผลโปรแกรมการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
กับเรื่องนั้น ๆ⁷

จากทัศนะของนักการศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดที่สถานศึกษาได้จัดดำเนินการทุกรูปแบบ เพื่อพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารงานที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบในการเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยทำงานร่วมกับครูให้คำแนะนำและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้ กิติมา ปรีดีดิลก ได้กล่าวว่า “การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน ไม่ว่าจะเรียนประเภทใดมาตรฐานหรือคุณภาพมักจะได้รับพิจารณาจากผลงานวิชาการเป็นสำคัญ”⁸ ในทำนองเดียวกัน พันธ หันนาคินทร์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่า “งานหลักของการบริหารโรงเรียนน่าจะเป็นการสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปด้วยดีเท่านั้น”⁹ และปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวว่า

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับ การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร¹⁰

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์ ได้สรุปงานบริหารการศึกษาของสถาบันการศึกษาออกเป็นงานใหญ่ ๆ ได้ 5 งาน และได้ให้ความสำคัญของงานบริหาร ด้านวิชาการไว้ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. งานบริหารวิชาการ
2. งานบริหารบุคลากร
3. งานบริหารกิจกรรมนักเรียน
4. งานบริหารการเงิน ธุรการ อาคารสถานที่และบริการ
5. งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน

งานบริหารทั้ง 5 ประเภทนี้ หากจะมองในแง่ความสำคัญและความสัมพันธ์ที่มีต่อกันแล้ว จะเห็นว่า หัวใจของงานบริหารการศึกษา ก็คือ งานบริหารด้านวิชาการหรืองานด้านการเรียนการสอนนั่นเอง ซึ่งผู้บริหารจะต้องตระหนักให้ความสำคัญอย่างจริงจัง ส่วนงานด้านอื่น ๆ ก็มีความสำคัญและจำเป็น เพราะเป็นงานสนับสนุนและส่งเสริมงานวิชาการจะขาดเสียไม่ได้¹¹

นิพนธ์ กินาวงศ์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญแก่งานวิชาการ และเข้าใจขอบเขตการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนเป็นอย่างดี งานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการที่สำคัญมีดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
2. งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน
3. งานด้านการวัดผลและประเมินผล¹²

สำหรับ Van Miller ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ดังนี้

งานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียนและสำคัญมากที่สุด ได้แก่ การจัดโปรแกรมตลอดจนการวัดผล เพื่อจะได้ติดตามการเรียนการสอนทั้งครูและนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการบริหารคำสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีนั้นเป็นหน้าที่ที่จะละเลยเสียมิได้¹³

ตามที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ นั้น เพื่อให้การบริหารงานดังกล่าวสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบ คั้งที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

สุจริต เพียรชอบ ได้กล่าวถึงหน้าที่ของครูใหญ่เกี่ยวกับงานวิชาการพอสรุปได้ดังนี้

1. การปฐมนิเทศครูใหม่
2. การจัดประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียน
3. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน
4. การให้ครูไปเยี่ยมชั้นเรียนอื่น ๆ
5. การจัดให้มีการสาธิตการสอน
6. การให้คำปรึกษาหารือ
7. การจัดให้มีการประชุมสัมมนาแบบต่าง ๆ
8. การจัดหาหนังสือที่มีคุณค่าทางการศึกษาและส่งเสริมให้ครูได้อ่านหนังสือ
9. การจัดบริการโสตทัศนศึกษาให้ครูเป็นอย่างดี
10. การแนะนำและสนับสนุนให้ครูเป็นสมาชิกสมาคมวิชาการต่าง ๆ และให้ครูได้ศึกษาต่อ¹⁴

ชารี มณีศรี ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของครูใหญ่เกี่ยวกับงานวิชาการไว้ดังนี้

ครูใหญ่หรือผู้บริหารการศึกษา โดยทั่วไปควรกระจายอำนาจ (Share the Authority) และความรับผิดชอบ (Responsibility) ให้กับครูทุกคน ความเป็นผู้นำของผู้บริหารการศึกษาอยู่ที่ความสามารถที่จะใช้คนอื่นให้ทำงาน โดยมีต้องงใช้วิธีบังคับหรือขู่เข็ญและอยู่ที่เทคนิคจะกระตุ้นให้ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการสอนนักเรียนทุกคนขยันขันแข็ง และทำงานอย่างเต็มใจและอดทน¹⁵

นอกจากนี้ สุดใจ เหล่าสุนทร ได้กล่าวถึงหน้าที่และบทบาทของผู้บริหารกับงานวิชาการไว้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาที่รับผิดชอบในด้านวิชาการนั้น จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถจัดดำเนินการในเรื่องหลักสูตร ประมวลการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการประเมินผลการศึกษา นอกจากนี้ ยังต้องมีบทบาทในการควบคุมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรอย่างครบถ้วน และประเมินการใช้หลักสูตรด้วย¹⁶

สำหรับกรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนดังต่อไปนี้

1.1 อนุมัติผลการสอบทุกระดับการศึกษาในสถานศึกษา และรายงานผลการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาให้กรมอาชีวศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ภายใน 30 วันนับแต่วันอนุมัติผลการสอบ

1.2 นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ และเผยแพร่ให้ผู้ที่บังคับบัญชาเพื่อไปปรับปรุงการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา

2. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

2.1 ควบคุมดูแลการเรียนการสอน ฝึกอบรม

2.2 การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน

2.3 การวัดผลการศึกษา

2.4 ควบคุมดูแลงานหลักสูตรและการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน

งานวัดผลและประเมินผล ด้านห้องสมุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. หัวหน้าคณะวิชา มีหน้าที่และรับผิดชอบดังต่อไปนี้

- 3.1 ควบคุมดูแลการเรียนการสอนในคณะให้เป็นไปตามหลักสูตร
- 3.2 จัดทำตารางสอนของคณะ
- 3.3 ติดตามและแนะนำการทำโครงการสอน คู่มือครู ใบบาง ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและแผนการเรียน
- 3.4 สนับสนุนให้มีการพัฒนาการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การสร้างตำรา เอกสาร และใบช่วยการสอนต่าง ๆ
- 3.5 ดูแลรักษา จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ให้ใช้งานได้เป็นปกติ
- 3.6 รับผิดชอบดูแลทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
- 3.7 ประสานงานระหว่างแผนกวิชาต่าง ๆ และให้ความร่วมมือกับงานอื่นในสถานศึกษา

4. หัวหน้าแผนกวิชา มีหน้าที่และรับผิดชอบดังต่อไปนี้

- 4.1 จัดตารางสอนรวมและตารางสอนส่วนบุคคลของแผนกวิชา
- 4.2 จัดหา เตรียมบริการวัสดุฝึก ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษา
- 4.3 ควบคุมการใช้วัสดุการศึกษา ให้เป็นไปตามใบบาง และประหยัด
- 4.4 จัดทำโครงการสอนเพื่อขออนุมัติก่อนเปิดภาคเรียน และติดตามดูแลให้มีการฝึกภาคปฏิบัติ เป็นไปตามโครงการสอนที่ได้รับอนุมัติแล้ว
- 4.5 ติดตามดูแลการเรียนในแผนกวิชา ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- 4.6 แก้ปัญหาเกี่ยวกับการสอนร่วมกับครู-อาจารย์ประจำวิชา¹⁷

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการนั้น ลัดดาวัลย์ สมเจริญ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับทักษะของครูและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ พบว่า

ทักษะของครูและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัย

อาชีวศึกษาภาคเหนือทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิจารณาแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามระดับคะแนนเฉลี่ย ได้แก่
 การจัดการเรียนการสอน งานหลักสูตรและการสอน งานหลักสูตรพิเศษ
 งานวัดผลและประเมินผล และงานสื่อการเรียนการสอน¹⁸

วุฒิ จุลพรหม ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า,

โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงาน
 วิชาการน้อยทุกด้าน งานที่มีการปฏิบัติน้อยกว่าด้านอื่น ๆ เป็นอันดับแรก ได้
 แก่การนิเทศการศึกษา รองลงมาได้แก่ การใช้ทรัพยากรและแหล่งวิชาการใน
 ห้องเรียนจนถึงตารางสอนและวิธีสอนเป็นอันดับสุดท้าย ปัญหาสำคัญในการ
 บริหารงานและปฏิบัติงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียง
 เหนือ คือ ผู้บริหารโรงเรียนยังไม่ให้ความสำคัญต่องานวิชาการไม่มากเท่าที่ควร
 ผู้บริหารงานวิชาการยังขาดความรู้ความสามารถในการนิเทศ และการวางแผน
 ปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียน และบุคลากร¹⁹

ตามที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าการบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารงานที่มีความ
 สำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิด ซึ่งได้แก่ ด้านหลักสูตร
 และการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการ
 ห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะ
 ต้องรับผิดชอบ ให้การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ ที่
 กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตร เป็นส่วนที่สำคัญยิ่งในการศึกษา เนื่องจากระบบการศึกษาของสังคม
 ใดก็ตาม จะก้าวหน้าไปด้วยดี ย่อมต้องอาศัยหลักสูตรเป็นพื้นฐานในการดำเนินงาน เพราะ
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรรวมกิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลายของผู้เรียนไว้ด้วยกันทั้งหมด เพื่อเป็นรากฐานของกระบวนการเรียน ผู้บริหารและครูผู้สอนทุกคนตลอดจนผู้ปกครองควรมีความรู้เรื่องหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เพราะฉะนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหาร จะต้องศึกษาหลักสูตรอย่างแจ่มแจ้ง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หนังสือ หน้านาकिनทร์ ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า “หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่นักเรียนจะพึงได้รับภายใต้การนำของครูหรือโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังที่จะเกิดความงอกงามในด้านต่าง ๆ แก่นักเรียนทั้งกาย อารมณ์และสังคม”²¹ สุมิตร คุณานุกร ได้ให้ความเห็นว่า “หลักสูตร หมายถึง โครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้”²² ซึ่งสอดคล้องกับ Hilda Taba ที่ได้กล่าวว่า “หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนและครูผู้สอนจัดขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะที่ตั้งจุดหมายไว้”²³ สำหรับ ภิญญา สาทร ได้อธิบายไว้ว่า “หลักสูตร หมายถึง บรรดาประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่แก่นักเรียนตามระดับชั้น ตามความต้องการของนักเรียน ตามวัยของนักเรียน ตามความสนใจ และตามความต้องการของสังคม รวมทั้งประสบการณ์ที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกเวลาเรียน”²⁴ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้สรุปว่า “หลักสูตร เป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษา ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอนจะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดีทั้งแก่ผู้เรียนเอง และช่วยให้ครูได้มีทิศทางและสิ่งกำหนดในการสอน”²⁵ ส่วนวิชัช วงษ์ใหญ่ ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 4 ประการ คือ

1. รายการที่ทางโรงเรียนกำหนดสอน และรวมทั้งวัสดุหลักสูตรอื่น ๆ
2. รายวิชาที่สอนให้กับเด็ก
3. รายวิชาที่ทางโรงเรียนเปิดสอน
4. การวางแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ ซึ่งทางโรงเรียนเสนอแนะขึ้นไว้²⁶

เมธี ปิรันธนานนท์ ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตร หมายถึง ผลรวมของงานการศึกษาที่ได้วางแผนและจัดขึ้นไว้
อย่างมีระบบ เพื่อช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้นในระหว่างผู้เรียนกับระบบการสอน
เพื่อเป็นการนำไปสู่การเรียนรู้ เพราะ แกนกลางของหลักสูตรนั้นอยู่ที่การเรียนรู้
และการเรียนรู้ นั้นจำเป็นต้องประกอบด้วยเนื้อหาวิชาและกระบวนการต่าง ๆ
ร่วมกัน²⁷

สำหรับกรมวิชาการ ได้ให้ความหมายของหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
ไว้ดังนี้

หลักสูตร คือ ข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน อันเป็นส่วนรวมของ
ประเทศ เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งหลักสูตร
ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาราย
วิชา สื่อการสอน วิธีสอน และการประเมินผล²⁸

นอกจากนี้ Carter V. Good ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

ประการแรก หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาการจัดไว้ในระบบ ให้ผู้เรียนได้
ศึกษาเพื่อจบชั้นหรือรับประกาศนียบัตรในหมวดวิชาเป็นสำคัญ เช่น หลักสูตร
สังคมศึกษา หลักสูตรพลานามัย หลักสูตรศิลปศึกษา เป็นต้น

ประการที่สอง หลักสูตร คือ เค้าโครงทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่จะ
ต้องสอนซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็กเพื่อให้เด็กมีความรู้จนจบชั้นหรือได้รับ
ประกาศนียบัตร เพื่อให้สามารถเข้าเรียนต่อในทางอาชีพต่อไป ความหมายในข้อนี้
หมายถึง หลักสูตรทั้งฉบับรวมทุกวิชาเข้าด้วยกัน

ประการสุดท้าย หลักสูตร คือ กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้
ซึ่งมีการได้เล่าเรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียนหรือสถานศึกษา ความหมาย
ข้อนี้ หมายถึง หลักสูตรทั้งฉบับซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาวิชาส่วนหนึ่ง และการจัด
ประสบการณ์ที่อีกส่วนหนึ่ง²⁹

จากแนวความคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมาพอที่จะสรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน ซึ่งรวมทั้งประสบการณ์ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ เจตคติ และทักษะที่สำคัญแก่ชีวิต

การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ในอันที่จะนำหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ ได้ให้ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ดังนี้ “การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การที่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูนำเอาโครงการของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่ม ไปปฏิบัติให้เกิดผล ซึ่งได้แก่ การตีความต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหลักสูตร ต้องจัดเตรียมให้พอเพียงสำหรับคู่มือการใช้หลักสูตร ประมวลการสอน หนังสือ แบบเรียน คู่มือครู”³⁰ ส่วนไพฑูรย์ เจริญพันธุ์ ได้อธิบายไว้ว่า “การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การที่ผู้บริหารและครูนำเอาหลักสูตร ไปปฏิบัติให้เกิดผล รวมทั้งการบริหารด้านวิชาการ เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ”³¹

สำหรับหน้าที่ของผู้บริหาร ในการนำหลักสูตรไปใช้นั้น สัจจ อูทรานันท์ ได้ให้ทัศนะว่า ผู้บริหารควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่อย่างชัดเจน
2. ให้บริการวัสดุ หลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ แก่ครู
3. ดำเนินการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
4. กระตุ้นและส่งเสริมครู ในการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง เช่น การจัด

อบรมหรือประชุมสัมมนา

5. ให้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครู³²

นอกจากนี้ วิชัย วงษ์ใหญ่ ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนการนำหลักสูตร ไปใช้ ดังนี้

1. มีการวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรใหม่
2. จัดอบรมครูในการใช้หลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 3. จัดบริการสื่อประกอบหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์วัสดุต่าง ๆ ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. จัดอาคารสถานที่โครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้เอื้ออำนวยต่อการใช้หลักสูตร

5. มีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน คณะกรรมการการศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียนทราบในเรื่องจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง กิจกรรม ของหลักสูตร

6. จัดให้มีการประเมินและปรับปรุงการใช้หลักสูตร³³

สำหรับกรมอาชีวศึกษาได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้างานหลักสูตร และการสอนไว้ดังนี้

1. เก็บรักษาและให้ข้อมูลด้านหลักสูตรทั้งหมด
2. ประสานงานกับแผนกวิชาเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน
3. จัดทำแผนการเรียนการสอนตามหลักสูตรทุกระดับชั้น
4. จัดทำบัญชีวิชาเลือกทุกหลักสูตร ทุกระดับชั้น³⁴

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้นั้น ชวนชม คำหอมกุล ได้ทำการวิจัย พบว่า “ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นตรงกันว่า โรงเรียนได้มีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก”³⁵ สำหรับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ สมเจริญ พบว่า “ทัศนะของครูและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือในด้านหลักสูตรและการสอนอยู่ในระดับปานกลาง”³⁶ เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของ สงวนพงศ์ ชวนชม ที่พบว่า “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง”³⁷ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอร่าม เรืองฤทธิ์ ที่พบว่า “ผู้บริหารวิชาการและครูอาจารย์มีความคิดเห็นว่าคุณภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง”³⁸ สำหรับวิชา จันทร์ศิลา ค้นพบว่า “ด้านบริหารงานหลักสูตรและการสอนของศูนย์ศึกษาชีวะสกัดกรมอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นเข้าเบะเบาะระเื่อชนดานการคำ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยส่วนรวมผู้บริหารและครู มีความเห็นว่า “มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง”³⁹ และนิพนธ์ เมืองพระ ค้นพบว่า “ผู้บริหารและครู-อาจารย์โดยส่วนรวมมองการบริหารงานวิชาการด้าน หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนมีสภาพและปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง”⁴⁰ ส่วนวีระ ทองประสิทธิ์ นั้นค้นพบว่า “ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นตรงกันว่า โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาเขตการศึกษา 5 มีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โดยส่วน รวมอยู่ในระดับมาก สำหรับปัญหาอยู่ในระดับน้อย”⁴¹

จากรายละเอียดต่าง ๆ ที่กล่าวมา พอจะสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นอย่าง ยิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นอย่างดี ในฐานะที่เป็นผู้บริหาร โรงเรียนมี หน้าที่บริหารหลักสูตร ส่วนครูผู้สอนมีหน้าที่นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง และในขณะ เดียวกัน ผู้บริหาร โรงเรียนจะต้องสามารถให้คำแนะนำ ช่วยเหลือครูในการปฏิบัติกิจกรรมการ เรียนการสอน เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน ถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุด ในการนำหลักสูตรไปใช้ เนื่องจากการเรียนรู้ของเด็กจะบังเกิดผลมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการจัดกระบวนการเรียน การสอน ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา จึงได้พยายามทุกวิถีทางที่จะพัฒนา คุณภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้น

กมล ภูประเสริฐ ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า “การจัด การเรียนการสอน หมายถึง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสัมฤทธิ์ ผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้”⁴² เช่นเดียวกันกับ สุมิตร คุณานุกร ได้มีความคิดเห็นเกี่ยว กับการจัดการเรียนการสอนดังนี้ “การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การกระทำกิจกรรม ที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิด พัฒนาการไปตามเป้าหมายของหลักสูตรที่ต้องการ”⁴³ สำหรับ เอกชัย กีสุขพันธ์ ได้กล่าวว่า “การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนตามหลักสูตร หรือแผนการสอน ส่วนการเรียนการสอนที่ประสบผลดี หมายถึง การที่ผู้เรียนทุกคนหรือ เกือบทุกคน สามารถเกิดผลสัมฤทธิ์ในระดับสูง”⁴⁴ และอุทัย บุญประเสริฐได้เน้นถึงความ

จำเป็นที่สถานศึกษาต้องมีความรับผิดชอบต่อการจัดการเรียนการสอน ไว้ดังนี้ “สถานศึกษา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีหลักสูตรกำกับการสอนไว้แน่นอนเน้นการเรียนการสอน โดยเฉพาะผลสำเร็จของสถานศึกษาพิสูจน์ได้จากการดำเนินการจัดการเรียนการสอน และการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนจึงเป็นภารกิจของสถานศึกษาต้องรับผิดชอบ”⁴⁵

สำหรับกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการนั้น เป็นหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ซึ่งในปี พ.ศ. 2536 ได้มีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเป็น 6 ระดับดังนี้

1. ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)
2. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
3. ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค(ปวท.)
4. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
5. ประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.)
6. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น

หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ปัจจุบันเปิดสอนเฉพาะประเภทช่างอุตสาหกรรม สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค(ปวท.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ(ปชม.) และหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น จัดการเรียนการสอนทั้ง 5 ประเภทวิชา คือ ช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม คหกรรม และเกษตรกรรม⁴⁶

สถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรต่าง ๆ ดังกล่าวนั้น ในปี พ.ศ. 2536 มีจำนวน 241 แห่ง จำแนกตามกองเจ้าสังกัดและประเภทของสถานศึกษาได้ดังนี้

1. กองวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 79 แห่ง ประกอบด้วยวิทยาลัยเทคนิค 75 แห่ง วิทยาลัยช่างกล 1 แห่ง และวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ 3 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. กองวิทยาลัยอาชีวศึกษาจำนวน 40 แห่ง ประกอบด้วยวิทยาลัยอาชีวศึกษา 33 แห่ง วิทยาลัยพณิชยการ 3 แห่ง วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม 2 แห่ง และวิทยาลัยฯ 2 แห่ง

3. กองวิทยาลัยเกษตรกรรม จำนวน 47 แห่ง ประกอบด้วย วิทยาลัยเกษตรกรรม 43 แห่ง ศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตร 1 แห่ง ศูนย์ปฏิบัติการวิชาชีพเกษตรกรรม 1 แห่ง และวิทยาลัยประมง 2 แห่ง

4. กองการศึกษาอาชีพ จำนวน 75 แห่ง ประกอบด้วย วิทยาลัยสารพัดช่าง 37 แห่ง และวิทยาลัยการอาชีพ 38 แห่ง⁴⁷

การจัดการเรียนการสอนทางด้านอาชีวศึกษานั้น มานิดา อูซชิน ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูวิชาชีพไว้ดังนี้

1. ครูต้องมีแนวทางในการสอนวิชาชีพ ที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถภาพที่จะทำให้สามารถปฏิบัติงานของกิจกรรมการสอนได้

2. ครูต้องใช้วิธีการที่สามารถให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อเกิดการเรียนรู้หรือเกิดประสบการณ์ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้หรือจุดประสงค์ของการทำงานนั้น

3. ครูต้องสอนแต่สิ่งจำเป็น ตามลำดับของการจัดสภาพการในการสอนที่จำเป็นแก่การเรียนรู้ โดยมีการวางแผนหรือโครงการสอนไว้อย่างดี

4. ครูต้องรู้จักใช้กลวิธีที่จะเร้าให้ผู้เรียนสนใจเรียน โดยสร้างสภาพการสอนที่ใช้วิธีการจัดภายนอก และสภาพภายในให้สอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดความรู้หรือทักษะวิชาชีพนั้น

นอกจากนี้ องค์ประกอบสำคัญของการสอนวิชาชีพเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จะประกอบด้วย 4 “M” คือ

1. Mind หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้น ผู้บริหารการศึกษาที่ดี ผู้สอนที่ดี จะต้องทุ่มเทกำลังใจ อุทิศเวลาไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยมีความพร้อมทุกด้าน ต้องกระตือรือร้น คิดสร้างสรรค์ และริเริ่มต้นตัวอย่างเสมอ จัดการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้ไปเผยแพร่เป็นการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้เป็นไปตามโปรแกรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ โดยมีกิจกรรม การเรียน การสอนที่สอดคล้องกันกับหลักปรัชญา จิตวิทยาและวิธีสอนวิชาชีพอย่างแท้จริง

2. Materials หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้นจำเป็นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติจะต้องใช้สื่อการเรียนการสอน ที่มีมาตรฐานและจำนวนเพียงพอ จึงจะช่วยให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดีพอ

3. Machine หมายถึง การสอนวิชาชีพจำเป็นต้องมีเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักร จะต้องใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานและจำนวนเพียงพอจึงจะช่วยให้สามารถปฏิบัติการเรียนการสอนได้ดีพอ

4. Money หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้นจะต้องใช้เงินเป็นปัจจัยในการดำเนินการเพื่อจัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ วัสดุฝึกต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ และจะค้นหาทางให้มีการเกิดรายได้ เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการสอนอีกด้วย การสอนวิชาชีพนั้น จะต้องใช้เงินลงทุนที่หวังผลกำไรกลับมาเป็นตัวเงินไม่ได้ แต่ผลกำไรนั้นก็คือ คุณภาพของ ผู้เรียนหรืออีกนัยหนึ่ง ผู้เรียนมีสมรรถภาพทางวิชาชีพ⁴⁸

สำหรับ สวาสดิ์ ไชยคุณา ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับหลักการสอนวิชาชีพไว้ดังนี้

ให้การเรียนวิชาสามัญเป็นพื้นฐาน แล้วเน้นหนักด้านวิชาชีพ หล่อหลอมให้นักเรียนเข้าใจในการประกอบอาชีพ เน้นในเรื่องการฝึกหัดทำด้วยมือ มีการฝึกงานในโรงเรียนหรือโรงฝึกงาน เพื่อปรับนิสัยใจคอพื้นฐาน ความรู้สึกของนักเรียนให้คุ้นเคยกับสภาพที่ต้องไปอยู่ในสถานประกอบการจริง ๆ⁴⁹

จะเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนของการอาชีวศึกษานั้น ได้ให้ความสำคัญของการฝึกงาน ซึ่งสนั่น สุมิตร ได้กล่าวว่า “การจัดการอาชีวศึกษาจะต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกงาน ได้ใช้เครื่องมือสำหรับฝึกงานอย่างแท้จริง เพราะ เทคโนโลยีต่าง ๆ ในโลกปัจจุบันได้ก้าวหน้าขึ้นอีกมาก การผลิตคนจึงต้องเน้นหนักในเรื่องของคุณภาพ และวินัยในการทำงาน”⁵⁰ และสมาน แสงมะลิ ยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาการศึกษาวิชาชีพนั้น จะต้องคำนึงด้วยว่าสามารถฝึกอบรมโดยมีระบบฝึกงาน เช่นเดียวกับภาคเอกชนได้หรือไม่ หรือเข้าฝึกงานในระบบที่เรียกว่า โรงเรียนโรงงาน เพื่อให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานที่เป็นอยู่จริง ด้วยวิธีดังกล่าวที่จะทำให้ให้นักศึกษามีความรู้ ความสามารถตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น⁵¹

ได้มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการฝึกงานอาชีพ ว่าเกิดประโยชน์แก่นักเรียนนักศึกษาและผู้เข้ารับการฝึกงานไว้ดังต่อไปนี้ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวว่า “เป็นการให้นักเรียนนักศึกษารู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชาและอาชีพนั้น เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้เตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป”⁵² สำหรับ รวีวรรณ ชินะตระกูล กล่าวถึงการส่งนักศึกษาเข้าฝึกงานในสถานประกอบการไว้ว่า

การฝึกงานเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ จะช่วยให้นักศึกษาได้สัมผัสกับลักษณะการทำงานจากสถานประกอบการ ซึ่งจะช่วยให้ประสบการณ์ตรงที่เป็นพื้นฐานในการเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพได้อย่างมั่นคงและมีประสิทธิภาพ เมื่อจบการศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรในสถานประกอบการด้วย⁵³

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกงานไว้ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และสนับสนุนการมีงานทำ
2. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการทำงาน และการจัดการด้านธุรกิจ
3. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ ระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษาในการพัฒนางานอาชีพ
4. เพื่อสำรวจความพร้อมของนักเรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม และ

ทักษะก่อนการประกอบอาชีพ และได้รู้จักปรับตัวในด้านสังคมเมื่อเข้าทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เพื่อเป็นทักษะในงานอาชีพ และมุ่งให้นักเรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
กับการทำงาน

6. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการฝึกงานมาพัฒนา การเรียนการสอนวิชาชีพ
ให้มีประสิทธิภาพ⁵⁴

กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะวิชา แผนกวิชาเกี่ยวกับ
การจัดการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง งานในหน้าที่ของคณะวิชาและแผนก
วิชาตามที่เปิดสอนอยู่ในสถานศึกษานั้น ซึ่งเกี่ยวกับงานควบคุมดูแลให้สอนตรง
ตามหลักสูตร การจัดตารางสอน ทำโครงการสอน คู่มือครู ใบงาน การใช้
อุปกรณ์การสอน การสร้างตำรา ดูแลรักษา จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักร
เครื่องมือ และการซ่อมบำรุงรักษา⁵⁵

สำหรับงานวิจัยซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนนั้น อร่าม เรืองฤทธิ์ ค้นพบ
ว่า “ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ ของ
วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการ
ชุมชน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง”⁵⁶ และยังไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กฤษณา
อาแว ที่ค้นพบว่า “การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี โดยส่วนรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง”⁵⁷ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมศักดิ์ คงสมนวน ที่ทำการวิจัย “ศึกษาการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์มาก”⁵⁸
และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วีระ ทองประสิทธิ์ ที่ทำการวิจัย “ศึกษาความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5
ด้านการดำเนินการเรียนการสอนโดยผู้บริหารเห็นว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ขณะที่
ที่ครูผู้สอนเห็นว่ามี การปฏิบัติในระดับน้อย”⁵⁹ นอกจากนี้ สมจิตต์ กระระณา ค้นพบว่า
เอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในประเทศไทยตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง”⁶⁰ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุเมธ ประภาสวัสดี ที่พบว่า “ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็น ของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง”⁶¹

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่นำหลักสูตรเข้าสู่การปฏิบัติ โดยผู้บริหารร่วมมือกับครูผู้สอน ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการฝึกงานอาชีพ เพื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และเกิดการพัฒนาไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด

สื่อการเรียนการสอน เป็นวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อใช้เป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ ทำให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ทัศนีย์ สุภเมธิ ได้กล่าวว่า “สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนหรือเป็นตัวกลางให้การเรียนการสอนบรรลุถึงจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยช่วยเร่งรัดความสนใจ ประหยัดเวลา และให้ประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่ผู้เรียน”⁶² เช่นเดียวกันกับ ลัดดา สุขปรีดี ได้ให้ความเห็นว่า “สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ตัวกลางที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ครูและนักเรียนเข้าใจสิ่งที่ถ่ายทอดซึ่งกันและกันได้ผลดีตรงตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน”⁶³ และ เมธิ ปิณฑานนท์ ได้กล่าวว่า “การสอนด้วยโสตทัศนูปกรณ์ นักการศึกษาทั่วไปยอมรับว่า การใช้รูปภาพ ภาพยนต์ วีดีโอ แผ่นใส โปสเตอร์ และอื่น ๆ ทำให้การสอนได้ผลดี”⁶⁴

กรมวิชาการ ได้สรุปถึงความหมายของวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน พร้อมทั้งได้แบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ ประกอบการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แบ่งได้ตามประเภทดังนี้

1. คู่มือและแผนการสอน เช่น คู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือหนังสือเรียน คู่มือการประเมินผล คู่มือการปฏิบัติกิจกรรมสร้างนิสัย คู่มือการสอนและแผนการสอน

2. หนังสือสำหรับนักเรียน ได้แก่ หนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด หนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสือส่งเสริมการอ่าน และหนังสืออ้างอิง

3. สื่อการเรียนต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ประจำโรงเรียน เครื่องช่วยสอน อุปกรณ์โสตทัศนวัสดุ และวัสดุสิ้นเปลือง⁶⁵

สำหรับ ประมุข กอร์ปศิริพัฒน์ และ สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ ได้กล่าวถึงประเภทของการใช้สื่อการเรียนการสอนไว้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. เครื่องมือหรืออุปกรณ์การสอน (Hardware) ได้แก่ สื่อใหญ่เป็นอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษาที่มีเทคนิคการทำซับซ้อน ซึ่งส่วนมากเป็นอุปกรณ์ไฟฟ้า เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพทึบ เครื่องบันทึกเสียง วิทยุ เครื่องรับโทรทัศน์ ฯลฯ

2. วัสดุ (Software) ได้แก่ สื่อเล็กทั้งหลายเป็นอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษาที่จัดทำและนำไปใช้ได้สะดวก เช่น फिल्मสไลด์ แผ่นภาพโปร่งแสง แผนภูมิรูปภาพ บัตรคำ ฯลฯ

3. เทคนิคหรือวิธีการ (Technique or Methods) ได้แก่ การใช้เทคนิคหรือวิธีการต่าง ๆ อันเป็นกรรมวิธี ที่เป็นสื่อไปสู่การเรียนรู้แก่ผู้เรียน เช่น นิทาน เพลง การเล่นบทบาทสมมติ ละคร หุ่น การจัดนิทรรศการ การพาไปทัศนศึกษานอกสถานที่ การสาธิตทดลอง เป็นต้น ซึ่งกรรมวิธีในการใช้สื่อดังกล่าวนี้อาจต้องใช้สื่อประเภทที่ 1 และ 2 เข้าร่วมด้วย⁶⁶

วิธีการเลือกใช้สื่อการสอนนั้น ทศนีย์ ศุภเมธิ ได้กล่าวแนะนำให้ ผู้ใช้ได้ พิจารณารอบคอบ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งสิ่งที่ต้องคำนึงถึง มีดังนี้

1. สิ่งนั้น ๆ ต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่จะสอน และตรงกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

2. สื่อการเรียน ต้องเหมาะสมกับระดับอายุ สติปัญญาของนักเรียน
3. สื่อการเรียนจะต้องตรงกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียน
4. สิ่งนั้น ๆ จะต้องชวนให้นักเรียนสนใจ เช่น สี ขนาด
5. สื่อการเรียนต้องเสริมทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
6. สื่อการเรียนจะต้องเกิดความคิดรวบยอด ง่าย ถูกต้อง ชัดเจน
7. สื่อการเรียนจะต้องช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์กว้างขวางขึ้น
8. สื่อการเรียนที่ดี ต้องราคาไม่แพง และสามารถใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า ⁶⁷

สมหญิง กลั่นศิริ ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้นอย่างแน่นอน
2. ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเรื่องต่าง ๆ ได้มากขึ้น และจำได้นาน
3. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และช่วยผู้ให้กระทำกิจกรรมด้วยตนเอง
4. คุณลักษณะที่เป็นรูปแบบและเป็นจริง ช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมาย ในสิ่งนั้นได้กว้างขวาง และเป็นแนวทางที่จะช่วยให้เข้าใจสิ่งอื่น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น
5. ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ทันทีและเรียนได้ดียิ่งขึ้น
6. ช่วยลดคำตอบหรือคำบรรยายที่เป็นคำพูดของผู้สอน
7. ช่วยให้ผู้เรียน เรียนได้เร็วและมากยิ่งขึ้น
8. สื่อการสอน ถ้าใช้ประจำสามารถเปลี่ยนแนวคิดและทัศนคติได้
9. ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหา
10. สื่อการสอนจะช่วยเร่งทักษะการเรียนรู้ ⁶⁸

กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ของหัวหน้างานสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

งานสื่อการเรียนการสอน หมายถึง งานในหน้าที่หัวหน้างานสื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับงานส่งเสริม สนับสนุนให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์ ที่ประสงค์จะจัดทำเอกสารประกอบการสอน ตำราเรียน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา โสตทัศนศึกษา บริการสื่อการเรียนการสอน เก็บรวบรวม ดูแล บำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา⁶⁹

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า งานสื่อการเรียนการสอนเป็นการนำวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้ในการประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเกิดการเรียนรู้ได้ทันที ทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความร่วมมือ สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในเรื่องนี้ให้แก่ครูผู้สอนอีกด้วย

การบริการห้องสมุด

ห้องสมุด มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เนื่องจากห้องสมุดเป็นศูนย์แห่งวิชาการทั้งปวงที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษา ค้นคว้า เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง เป็นการส่งเสริมในด้านวิชาการให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีห้องสมุดในโรงเรียน

สนอง เครือมาก และวิสิฐ วงศ์จินดา ได้ให้ความหมายของห้องสมุดดังนี้ “ห้องสมุดคือ สถานที่รวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยมีการจัดทำหลักฐานและการจัดเก็บอย่างมีระเบียบ เพื่อให้บริการแก่สมาชิกในด้านความรู้ ข่าวสาร ความบันเทิงใจตลอดจนเสริมสร้างเจตคติและความคิดสร้างสรรค์”⁷⁰ พันธ หันนาคินทร์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของห้องสมุดไว้ดังนี้ “ในด้านการสอนนั้น แหล่งสำคัญที่จะให้ความรู้แก่ครูและนักเรียนก็คือห้องสมุด ครูใหญ่จึงต้องเอาใจใส่ในเรื่องนี้ให้มากขึ้น”⁷¹ สำหรับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้ความสำคัญของห้องสมุดไว้ดังนี้

ห้องสมุด มีความสำคัญต่อสถานศึกษา เพราะ เป็นศูนย์รวมของหนังสือ

และวัสดุอุปกรณ์ที่นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนครูอาจารย์ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหา
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่นักเรียนนักศึกษาใช้เพื่อการศึกษา เมื่อผู้รู้เห็นหนังสือฉบับนี้ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรู้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษา เป็นแหล่งความรู้และข่าวสาร ใช้เป็นที่ค้นคว้าและพักผ่อนหย่อนใจของผู้ใช้ห้องสมุด⁷²

แม้มาส ชาวลิต ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของห้องสมุดโรงเรียนไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียนและครูตามหลักสูตร
2. ช่วยเหลือเด็กโดยรู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กรักการอ่านหนังสือ
4. ให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องต่าง ๆ รอบตัวอย่างกว้างขวางขึ้น
5. หัดให้เด็กรู้จักและระวังรักษาหนังสือในห้องสมุด
6. ช่วยให้เกิดความสนใจในเรื่องสำคัญ ๆ ต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง
7. หัดให้เด็กรู้จักความสวยงาม และความเป็นระเบียบ⁷³

เชื้อ สาริมาณ ได้เสนอแนะลักษณะของห้องสมุดที่ดีไว้ดังต่อไปนี้

1. ห้องสมุดควรมีบรรณารักษ์ ที่สำเร็จวิชาบรรณารักษศาสตร์มาแล้วเป็นผู้ดำเนินการ
2. ห้องสมุดควรมีหนังสืออุเทศเพียงพอ และไม่ใช่นหนังสือที่เก่าจนเกินไป มีหนังสือทุกวิชาที่สอนอยู่ในโรงเรียนเพียงพอแก่จำนวนนักเรียน ซึ่งเหมาะที่จะเป็นหนังสืออุเทศและเป็นหนังสืออ่านประกอบ นอกจากนี้ควรมีวัสดุในการอ่านที่มีประโยชน์ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้เลือกและเหมาะสำหรับความสนใจและความต้องการของเด็กวัยรุ่นหนุ่มสาว
3. มีระเบียบแบบแผน การแยกหนังสือออกเป็นพวก ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามระบบเมลวิล ดิวอี้ หนังสือทั้งหมดมีการแยกออกเป็นประเภท มีฉลากติดและจัดวางไว้ในตู้ หรือบนหิ้งที่มีระเบียบ
4. ห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอ ใช้เป็นที่ซ่อมหนังสือและมีเนื้อที่เพียงพอที่จะเก็บหนังสือไว้ก่อนการซ่อมได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ห้องสมุดมีระเบียบการยืม การรับส่งหนังสืออย่างเรียบร้อย ตลอดจน หนังสือชำรุด หนังสือหาย และหนังสือที่ได้รับการชดใช้แทนแล้ว

6. ห้องสมุดมีระเบียบการง่าย ๆ ที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียนที่จะ ใช้ห้องสมุด และควรจัดให้มี

ก. เวลาว่างให้นักเรียนได้ใช้ห้องสมุด

ข. ความสะดวกในการที่จะนำนักเรียนทั้งชั้นเข้ามาใช้ห้องสมุด

ค. เปิดห้องสมุดก่อนเวลาเรียน และหลังเลิกเรียนแล้ว ให้นักเรียนเข้าไป

ใช้ได้เป็นเวลาพอสมควร ⁷⁴

การบริการห้องสมุด เป็นการบริการให้ครู-อาจารย์ นักเรียน-นักศึกษา และ บุคลากรอื่นได้รับความสะดวกจากการใช้ห้องสมุด รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ ห้องสมุด ซึ่งปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวถึงการจัดบริการห้องสมุดไว้ดังนี้ “ห้องสมุด สามารถจัดบริการได้ทั้งในด้านการยืมหนังสือการแนะนำหนังสือ แนะนำการใช้วัสดุอุปกรณ์ ต่าง ๆ ตลอดจนการจัดนิทรรศการหรือโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ห้องสมุด”⁷⁵ นอกจากนี้ ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ยังได้เสนอแนะเกี่ยวกับ การนำวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย มาใช้ในงานห้องสมุดควบคู่กับงานบริการดังนี้

การจัดดำเนินการด้านเทคนิคให้ทันสมัย จึงควรจะควบคู่ไปกับการบริการ ได้แก่ การนำเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้เพื่อแบ่งเบาภาระงานและช่วยในด้านห้องสมุด เช่น คอมพิวเตอร์เข้ามามีใช้ในการปฏิบัติงานด้านเทคนิค ได้แก่ การบันทึกข้อมูล เกี่ยวกับหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ของห้องสมุด ซึ่งจะช่วยให้การบริการห้องสมุด ได้รวดเร็วและสะดวกขึ้น ⁷⁶

กิติมา ปรีดีคิดลิก ได้กล่าวถึงผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการจัดห้องสมุดโรงเรียน ให้ดี ถูกต้อง และเพียงพอกับความต้องการของผู้มาใช้ดังนี้

1. ต้องสนับสนุนการจัดดำเนินงานห้องสมุดทุกด้าน เช่น จัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เพียงพอ จัดหาหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นต้องใช้ ตลอดจนงบประมาณสนับสนุน
2. จัดหาครูหรือบรรณารักษ์ ที่มีความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดและเข้าใจนักเรียน ช่วยดำเนินการในห้องสมุด
3. สถานที่ควรจัดเป็นสัดส่วน
4. ฝึกฝนนักเรียนให้รู้จักการใช้บริการห้องสมุด
5. สนับสนุนให้รู้จักใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ
6. ส่งเสริมให้ครูใช้ห้องสมุดเป็นองค์ประกอบในการเรียนการสอน
7. ส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเอง⁷⁷

นอกจากนี้ กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ของหัวหน้างานห้องสมุดไว้ดังนี้

งานห้องสมุด หมายถึง งานในหน้าที่ของหัวหน้างานห้องสมุด ซึ่งเกี่ยวกับงานจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุด บริการวัสดุ สิ่งพิมพ์ด้านความรู้ และข้อมูลให้บริการด้านวิชาการเพื่อการค้นคว้า วิจัย ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า กำหนดระเบียบการใช้และควบคุมดูแลห้องสมุด⁷⁸

สำหรับงานวิจัยซึ่งเกี่ยวข้องกับด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุดนั้น สวงวนพงศ์ ชวนชม ค้นพบว่า “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยส่วนรวมเห็นว่าสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง”⁷⁹ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อร่าม เรืองฤทธิ์ ที่ค้นพบว่า “ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง”⁸⁰ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พินิจ ปฐมกำเนิด ที่ทำการวิจัย “ความคาดหวังของครูต่อบทบาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่ขึ้นต้นการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การนิเทศการสอนของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาประเภทพาณิชยกรรมในกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดอุปกรณ์การสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก”⁸¹

สำหรับ ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน และการบริการห้องสมุดนั้น รังมี สังฆพรหม พบว่า “ความต้องการพัฒนาวิชาการของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ในด้านการส่งเสริมการสอนและการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอน และการใช้ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางการ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง”⁸² ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดวงสมร กลิ่นเจริญ ที่ค้นพบว่า “ครูส่วนใหญ่ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรมในกรุงเทพมหานคร มีปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนในระดับปานกลาง”⁸³

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอที่จะสรุปได้ว่า การบริการห้องสมุด เป็นการจัดแหล่งที่เป็นศูนย์กลางทางวิชาการทั้งปวงเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุน ส่งเสริม ให้คณะครู-อาจารย์มองเห็นความสำคัญของห้องสมุด และร่วมมือกันสนับสนุนให้นักเรียน-นักศึกษาได้ใช้ห้องสมุดในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมที่และเป็นไปด้วยความถูกต้อง

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่สำคัญอีกกระบวนการหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากทำให้ทราบถึงผลของการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนความพยายามในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ชวาล แพร์ตกุล ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลดังต่อไปนี้

การวัดผล หมายถึง กระบวนการใด ๆ ที่จะให้ได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่งอันมีความหมายแทนขนาด สมรรถภาพ นามธรรม ที่นักเรียนผู้นั้นมีอยู่ในงาน ถ้าใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือกระตุ้น ก็คือ เอาจำนวนผลงานที่นักเรียนแสดง ปฏิบัติหรือได้ตอบออกมาเป็นเครื่องบ่งชี้ว่า เขามีสมรรถภาพในเรื่องนั้น ๆ ปานใด ส่วนการประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ครูนำทุก ๆ รายการที่ทราบจากการวัดไปใช้ คือ ครูนำผลจากการวัดผลเหล่านั้นมารวมกัน เพื่อนำไปวินิจฉัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ราคา คุณค่า และชี้ขาดลงเป็นผลสรุปว่า เด็กคนนั้นมีคุณภาพสูงหรือต่ำ
สมควรสอบได้หรือสอบตก⁸⁴

สำหรับปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการวัดและการ
ประเมินผล ไว้ดังต่อไปนี้

การวัด (Measurement) เป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับ
วัตถุ สิ่งของหรือบุคคลตามความมุ่งหมาย และเปรียบเทียบลักษณะความแตก
ต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัด เช่น การวัดความสามารถของสมองด้านต่าง ๆ
การวัดคุณสมบัติทางกายภาพ ผลที่ได้จากการวัดจะเป็นจำนวนตัวเลข เป็นการ
วัดเชิงปริมาณ

การประเมินผล (Evaluation) เป็นการพิจารณาตัดสิน เกี่ยวกับคุณภาพ
คุณค่า ความจริง และการกระทำ บางที่ขึ้นอยู่กับ การวัดเพียงอย่างเดียว เช่น
คะแนนสอบ แต่โดยทั่วไปจะเป็นการรวมการวัดหลาย ๆ ทางโดยอาศัยข้อมูล
หรือรายละเอียดจากการสังเกต การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบ
ประกอบการพิจารณา การประเมินผลแต่ละครั้งจะประกอบด้วย

1. ผลการวัดที่ได้จากการบวนการต่าง ๆ เช่น จาก การสังเกต การตรวจผลงาน
การสัมภาษณ์หรือการทดสอบ

2. เกณฑ์การพิจารณา เพื่อจะใช้เป็นแนวทางหรือหลักในการพิจารณาว่า
เก่ง-อ่อน พอใจ-ไม่พอใจ ผ่าน-ไม่ผ่าน โดยนำผลที่วัดได้มาเปรียบเทียบกับ
เกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. การตัดสินใจ เป็นการชี้ขาด หรือสรุปผลการเปรียบเทียบระหว่างผลของ
การวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดให้⁸⁵

ทำนองเดียวกัน วิเชียร เกตุสิงห์ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการประเมินผลไว้
3 ประการ ดังนี้

1. การวัดผล หมายถึง การกำหนดจำนวนหรือปริมาณของสิ่งใด ๆ ที่เป็น

หลักในการวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. มาตรฐานหรือเกณฑ์ หมายถึง เป้าหมายหรือความต้องการที่ใช้หลักเกณฑ์ว่าสิ่งนั้นสิ่งนี้ไม่ดี สิ่งนั้นเหมาะสมถูกต้อง และที่ถูกต้องควรจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

3. การตัดสิน หมายถึง การนำผลที่ได้รับจากการวัดไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน หรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้⁸⁶

พนัส หันนาคินทร์ ได้อธิบายความจำเป็นของ การบริหารโรงเรียน เกี่ยวกับการประเมินผลการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบผลการเรียนของนักเรียน และผลการสอนของครู
2. เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนชั้น และจัดแบ่งนักเรียนตามความสามารถ
3. เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงานผลให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบ
4. เพื่อประโยชน์ในการให้ประกาศนียบัตร เมื่อจบการศึกษาแล้ว
5. เพื่อสถิติอื่น ๆ ทางการศึกษา⁸⁷

สำหรับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวถึง ความจำเป็นของการวัดผลและการประเมินผล เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน และได้สรุปประโยชน์ของการวัดผลและการประเมินผลในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอาจารย์ ทำให้ครูอาจารย์ทราบว่าผลการสอนของตนเป็นอย่างไร และจะได้แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น
2. เพื่อปรับปรุงการเรียนของนักเรียนนักศึกษา นักเรียนนักศึกษาจะได้ทราบว่า ตนมีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจในบทเรียนหรือไม่ เพียงใด ซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเอง
3. เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานในสถานศึกษา ทำให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตร โครงการสอน บันทึกการสอนที่นำมาสู่การปฏิบัติว่าประสบปัญหาอย่างไร จะได้แก้ไขปรับปรุงอย่างไร⁸⁸

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ยังได้กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับ การวัดผลและการประเมินผลดังต่อไปนี้ -- --

1. กำหนดนโยบายทั่วไป เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในเรื่องประเภทของข้อสอบที่ใช้ ระยะเวลาที่ใช้สอบ จำนวนครั้งที่สอบ ฯลฯ

2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น

3. พยายามส่งเสริมครูอาจารย์ให้มี ความรู้ทางการวัดและประเมินผล โดยการจัดการฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการในด้านเทคนิคการออกข้อสอบ การให้คะแนน การประเมินผลข้อสอบ ตลอดจนการรายงานผลการสอบ

4. ควรมีการประเมินผลการสอน หากมีการบกพร่องจะได้หาทางแก้ไขต่อไป⁸⁹

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พุทธศักราช 2533) ได้กล่าวถึงหลักการในการประเมินผลการเรียน ดังนี้

1. ให้สถานศึกษามีหน้าที่และรับผิดชอบในการประเมินผลการเรียน

2. ให้ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา ตามระบบหน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาให้ถือตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3. ให้มีการประเมินผลการเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และเพื่อตัดสินผลการเรียนโดยการประเมินผลการเรียนให้ใช้วิธีหนึ่งวิธีใดหรือหลาย ๆ วิธีผสมกัน

4. ให้กรมอาชีวศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ร่วมกับสถานศึกษาในสังกัด ดำเนินการส่งเสริมคุณภาพและควบคุมมาตรฐานการอาชีวศึกษา⁹⁰

ส่วนงานในหน้าที่ของหัวหน้างานวัดผลประเมินผล ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษานั้น กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ดังนี้ “งานจัดทำเอกสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จัดหาข่าวสาร ดูแลให้ครู-อาจารย์ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบ และจัดทำข้อสอบมาตรฐาน”⁹¹ -

สำหรับงานวิจัยซึ่งเกี่ยวข้องกับด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนนั้น อร่าม เรืองฤทธิ์ ค้นพบว่า “ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน วิทยาลัยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง”⁹² ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกฤษฎา อาเวที่ค้นพบว่า “การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ในด้านงานวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง”⁹³ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมศักดิ์ คงสมนวน ที่ทำการวิจัยเพื่อศึกษา “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ด้านการวัดผลและการประเมินผลการศึกษาอยู่ในเกณฑ์มาก”⁹⁴

สำหรับปัญหาด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนนั้น วีระ ทอง-ประสิทธิ์ พบว่า “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 ในด้านการวัดผลและประเมินผล มีปัญหาน้อย”⁹⁵ สำหรับ สมจิตต์ กระจณา ค้นพบว่า “ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในประเทศไทยตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัย ในด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง”⁹⁶ และสุเมธ ประภาสวัสดี ค้นพบว่า “ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี ในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง”⁹⁷

จะเห็นได้ว่า การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับกระบวนการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพราะการวัดผลและการประเมินผลจะช่วยให้ทราบ ว่า ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ หากเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ แสดงว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผล หากไม่เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ผู้บริหารก็ต้องพิจารณาหาข้อบกพร่อง แล้วนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเสียใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้นเพื่อมุ่งส่งเสริมความเจริญและการพัฒนาให้แก่นักเรียน-นักศึกษาในด้านต่างๆซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้หลักสูตรได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น สถานักเรียน ชมรมต่าง ๆ การกีฬา ดนตรี นิทรรศการ ทัศนศึกษา การลูกเสือและยุวกาชาด ฯลฯ

กรมวิชาการได้กล่าวถึง ความหมายและจุดประสงค์ ของการจัดกิจกรรมในโรงเรียนไว้ดังนี้

กิจกรรมที่กำหนดในโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย หมายถึง การปฏิบัติร่วมกันของผู้เรียนเป็นกลุ่ม ๆ ตามความสามารถและความถนัด มีใช้กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นเพื่อผู้เรียนในการเรียนวิชาการต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียน และสอบให้ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดทว่าเป็นการประกอบกิจกรรมร่วมกัน โดยผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และช่วยกันแก้ปัญหาอันจะเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดี ในการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

การจัดกิจกรรมในโรงเรียนมีจุดประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนวิชาต่าง ๆ
2. เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้
3. เพื่อเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ให้มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย มีความริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
4. เพื่อให้มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข⁹⁸

สำหรับกิตติมา ปริศิตติก ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ ของการจัดกิจกรรมในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. เพื่อสนองความต้องการทางจิตวิทยาของเด็ก
2. เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้ดำรงชีวิต อยู่ในสังคมประชาธิปไตย เพราะกิจกรรมนักเรียนจะสอนความร่วมมือกับทางสังคม การรู้จักเคารพกฎและคำสั่ง เพื่อก่อให้เกิดวินัยที่ดี การยอมรับนับถือความคิดเห็นของผู้อื่น
3. เพื่อเสริมสร้างการรู้จักนำตนเองและบังคับตนเองได้ ช่วยให้นักเรียนปรับตนเองให้เข้ากับสภาพชีวิตได้ด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง
4. เพื่อสำรวจพัฒนาความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล ทั้งนี้เพื่อจะได้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถนั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น
5. เพื่อให้เด็กสนใจกับกิจกรรมของโรงเรียนให้มากขึ้น อันจะเป็นโอกาสให้นักเรียน ได้สร้างเกียรติและความเจริญรุ่งเรืองให้แก่สถานศึกษา ทั้งยังจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรักภูมิใจและเป็นเจ้าของกิจกรรมร่วมกัน
6. เพื่อส่งเสริมให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
7. เพื่อจัดกิจกรรมให้สัมพันธ์กับวิชาที่เรียนในหลักสูตร เป็นการส่งเสริมการเรียนในหลักสูตรให้ได้ผลดียิ่งขึ้น⁹⁹

นอกจากนี้ กรมวิชาการ ยังได้กล่าวถึงบทบาทและความรับผิดชอบ ของผู้บริหาร ในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. กำหนดระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการจัดกิจกรรม
2. กำหนดกิจกรรมให้อยู่ในสายงานวิชาการของโรงเรียน และกำหนดให้ครูทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบ เป็นที่ปรึกษากิจกรรมคนละอย่างน้อย 1 กิจกรรม
3. จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมไว้
4. จัดอาคาร สถานที่ ที่เหมาะสมไว้
5. ติดตามดูแลการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ
6. ในกรณีที่มีกิจกรรมรักษาดินแดน จัดให้ครูที่ปรึกษาฝึกนักเรียนวิชาทหาร หลักสูตรของ กรมการรักษาดินแดน
7. รายงานการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ในแต่ละภาคเรียนให้เจ้าสังกัดทราบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. สนับสนุนการจัดประชุมปรึกษาหารือระหว่างครูที่ปรึกษากิจกรรม เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนด¹⁰⁰

สำหรับกรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้างานกิจกรรมนักเรียน-นักศึกษา ไว้ดังนี้

1. ดำเนินการจัดตั้งชมรมต่าง ๆ ขึ้นภายในวิทยาลัย ตามระเบียบของทางราชการ
2. ดำเนินการจัดตั้งองค์กรต่าง ๆ ขึ้นในวิทยาลัย เช่น องค์การนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทย (อธท.) เป็นต้น
3. จัดดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่วิทยาลัย ท้องถิ่น และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญทางศาสนา และวันสำคัญของชาติ
4. ควบคุมทะเบียนนักศึกษาวิชาทหาร ลูกเสือและเนตรนารี
5. ขอยกเว้นการเข้ารับราชการทหารของนักเรียน-นักศึกษา
6. จัดหาอุปกรณ์กีฬาและพละนันทนของวิทยาลัย
7. อำนวยความสะดวกแก่นักเรียน-นักศึกษาในการฝึกหัดกีฬา
8. ส่งเสริมการกีฬาในสถานศึกษา โดยการจัดการแข่งขันกีฬา ภายในภายนอกวิทยาลัย และให้ความร่วมมือครู-อาจารย์ในวิทยาลัยเกี่ยวกับการกีฬา¹⁰¹

สำหรับงานวิจัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น กฤษฎา อาแว ค้นพบว่า “การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ด้านงานส่งเสริมการสอน อยู่ในระดับปานกลาง”¹⁰² สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมบัติ คู่แก้ว ที่ค้นพบว่า “บทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการจัดกิจกรรมทางวิชาการในโรงเรียนและบริการชุมชน อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง”¹⁰³ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวีระ ทองประสิทธิ์ ที่ค้นพบว่า “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 5 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยผู้บริหารเห็นว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่ใน

ระดับมาก ในขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย สำหรับปัญหาและอุปสรรคนั้น ผู้บริหาร และครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย”¹⁰⁴ นอกจากนี้ สวงพงศ์ ชวนชม ค้นพบว่า “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง”¹⁰⁵

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้แก่นักเรียน-นักศึกษา นั้น เป็นความจำเป็นที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง ในโรงเรียนจะต้องช่วยกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมและเป็นความต้องการของเด็กและสังคม เพื่อให้เสรีภาพแก่เด็กที่จะได้ใช้ความคิด อย่างมีเหตุผลในการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด ความสามารถ ทั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกหัดเด็กให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่มีคุณภาพ รู้จักตัดสินใจที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบ ต่อสังคม รู้จักยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและรู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ เป็นการเสริมสร้างคุณสมบัติที่ดีให้แก่เด็กเพื่อจะได้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

การนิเทศการศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในระบบการศึกษา เป็นงานที่ให้การช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาหารือ เพื่อให้ครู-อาจารย์สามารถปรับปรุงการสอนให้มีคุณภาพอันจะส่งผลให้นักเรียน-นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ซารี มณีศรี ได้กล่าวว่า “การนิเทศการศึกษา เป็นความพยายามอย่างหนึ่ง ในหลาย ๆ อย่างที่จะช่วยส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพทั้งด้านการเรียนการสอน”¹⁰⁶ สาโรช

บัวศรี ได้ให้ทัศนะว่า “การนิเทศการศึกษา เป็นการดำเนินงานที่ต้องเกิดจากความยินยอมพร้อมใจของบุคลากรทุกฝ่าย โดยไม่เกี่ยวข้องกับการบังคับบัญชา เพื่อให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบ ส่งเสริม สนับสนุน ให้งานต่าง ๆ ในโรงเรียนเกิดผลดี”¹⁰⁷ สำหรับ สัจจ

อุทรานันท์ ได้สรุปไว้ในทำนองเดียวกันว่า “การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน”¹⁰⁸ ส่วนไพฑูริย์ เจริญพันธุ์ ได้กล่าวว่า “การนิเทศการศึกษา เป็นการ

ดำเนินการแนะนำช่วยเหลือครูในการปฏิบัติภารกิจการศึกษาให้ลุล่วงไป ฉะนั้น ผู้บริหารการศึกษาจะต้องจัดดำเนินการให้มีประสิทธิภาพ สามารถช่วยเหลือครู และก่อให้เกิดประโยชน์

ในการศึกษาอย่างแท้จริง”¹⁰⁹ นอกจากนี้ เมธี ปิณฑนานนท์ ได้กล่าวถึงความหมายและจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

การนิเทศการศึกษา หมายถึง การร่วมมือกันทำงานโดยใช้เหตุผลและปัญญา การติดต่อสื่อสารกัน การใช้มนุษยสัมพันธ์ การเปลี่ยนแปลงเพื่อความก้าวหน้า การพิจารณาถึงความต้องการของสถาบัน และปัจเจกบุคคล เพื่อพัฒนาการบริหารหลักสูตร และการเรียนการสอนให้มีการปฏิบัติได้อย่างถูกต้องก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดนั้น จากความหมายนี้ สามารถแยกออกเป็นจุดมุ่งหมายให้เด่นชัดได้ 4 อย่าง คือ

1. เพื่อแก้ไข (Corrective) การนิเทศต้องมุ่งที่การแก้ไขข้อบกพร่อง ตั้งแต่ข้อบกพร่องเล็กน้อย ข้อบกพร่องพอประมาณ จนกระทั่งข้อบกพร่องที่มีผลเสียหายและที่รุนแรง

2. เพื่อการป้องกัน (Preventive) การนิเทศต้องมุ่งที่จะป้องกันมิให้เกิดปัญหาและอุปสรรค ต่อการบริหารการใช้หลักสูตรและการเรียนการสอน หรือมุ่งลดปัญหาให้เหลือน้อยที่สุด โดยจะต้องมีการคาดคะเนว่าจะมีปัญหาและความยุ่งยากอะไรอยู่ข้างหน้าแล้วร่วมกันวางแผนป้องกัน

3. เพื่อการก่อหรือสร้าง (Constructive) มุ่งให้รู้จักใช้วิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ สร้างสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาใช้เอง เช่น วัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ

4. เพื่อการสร้างสรรค์ (Creative) มุ่งให้โอกาสได้ศึกษาค้นคว้า วิจัย และหาสิ่งที่เหมาะสมมาใช้¹¹⁰

สำหรับพนัส หันนาคินทร์ ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการนิเทศการสอน คือ “ความพยายามที่จะช่วยให้ครูปรับปรุงตัวเองในด้านสมรรถภาพทางการสอน ซึ่งจะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อผู้ทำหน้าที่นิเทศ ได้ค้นให้พบจุดอ่อนหรือข้อบกพร่อง ในการสอนของครูแล้วเท่านั้น”¹¹¹ ส่วน สัจจ อุทรานันท์ ได้กล่าวว่า “การนิเทศเป็นงานที่ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดขึ้น เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนนั่นเอง”¹¹² และชารี มณีศรี ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้ “การนิเทศ

มุ่งหมายที่จะช่วยครูที่สอนให้ดีขึ้น ช่วยเด็กให้ได้เรียนดีขึ้น และปรับปรุงโรงเรียนให้ดีขึ้น”¹¹³

สงัด อุทรานันท์ ได้เสนอความคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะของการนิเทศการศึกษา ที่ดีว่า จะต้องมิลักษณะดังนี้

1. พัฒนาคณาให้มีคุณภาพสูงขึ้น
2. พัฒนางานให้มีปัญหาการทำงานน้อยที่สุดและให้ได้ผลงานมีคุณภาพสูงสุด
3. สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ได้ปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปแล้ว
4. สร้างการประสานสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างผู้ปฏิบัติงานร่วมกัน¹¹⁴

ยุพิน พิพิธกุล และ ลาวัญย์ วิชาวุฒิกุล ได้เสนอการใช้เทคนิคการนิเทศการศึกษา ดังนี้

1. ให้ครูยอมรับว่าเป็นพวกเดียวกัน โดยใช้เทคนิคของการทำงานร่วมกัน
2. ใช้หลักจิตวิทยาสร้างความเป็นกันเอง
3. ทำงานให้เป็นสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่ม ร่วมกับผู้รับการนิเทศ
4. เมื่อจิตใจของครูพร้อมที่จะรับวิธีการใหม่ ๆ จึงใช้เทคนิคเปลี่ยนวิธีเพิ่มทีละน้อย ไม่รวดเร็วเกินไป
5. พยายามแสดงแต่น้อย โดยฝึกให้ผู้รับการนิเทศเป็นผู้นำทางวิชาการ ให้กล้าแสดงวิธีใหม่
6. รู้จักใช้มนุษยสัมพันธ์
7. ตัดสินใจให้แน่นอน
8. รู้จักสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้รับการนิเทศ
9. ไม่ตำหนิผู้รับการนิเทศ ต้องให้กำลังใจเมื่อทำผิด ต้องใช้เทคนิคแก้ไข
10. ประเมินว่าสิ่งใดบกพร่อง แล้วจึงนิเทศ
11. ต้องรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา หรือมีธรรมะในการนิเทศ
12. พึงระลึกเสมอว่า สมาชิกทุกคนมีความสามารถ

เอกสารนี้เป็นเอกสาร 18. ทำความคุ้นเคยให้มากและรู้จักสร้างกำลังใจ¹¹⁵ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์ ได้กล่าวถึงบุคคลที่มีส่วนรับผิดชอบ เกี่ยวกับการนิเทศ การศึกษา ได้แก่ “ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ หัวหน้าสาย และครู ต่างก็มีบทบาทในการนิเทศการศึกษาด้วยกันทั้งนั้น”¹¹⁶ สำหรับวิธีการเกี่ยวกับการ นิเทศการศึกษาที่ผู้บริหารโรงเรียนอาจทำได้นั้น ได้แก่ ประชุมนิเทศครูใหม่ การสังเกตการสอน ในชั้นเรียน การเยี่ยมชั้นเรียน ฯลฯ ซึ่ง เมธิ ปิลันธนาพันธ์ ได้ให้ความสำคัญของการ สังเกตการสอนในชั้นเรียนไว้ดังนี้ “การสังเกต เป็นกิจกรรมหลักที่สำคัญยิ่ง ประการหนึ่งในงานนิเทศใด ๆ ก็ตาม ดังนั้น เทคนิคการสังเกตจึงได้รับความสนใจ และนำ มาใช้อย่างแพร่หลายที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสังเกตการปฏิบัติการสอนของครู อาจารย์”¹¹⁷

ส่วนวิจิตร วรุตบางกูร และคนอื่น ๆ ได้เสนอแนะถึงวิธีดำเนินงานที่ผู้บริหาร โรงเรียนควรปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศการสอนดังต่อไปนี้

1. ประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการช่วยเหลือพัฒนากระบวนการเรียนการสอน
2. ประสานงานกับศึกษานิเทศก์ ซึ่งมีหน้าที่โดยตรง
3. จัดการประชุม อบรม สัมมนา งานด้านวิชาการแก่คณะครู
4. จัดทัศนศึกษา หรือดูงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ
5. เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านทำการสาธิตให้คณะครูได้ชม เพื่อจะได้ นำแบบอย่างไปปรับปรุงการเรียนการสอน
6. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย ในสิ่งที่สามารถทำได้ เช่น วิเคราะห์ข้อสอบ
7. เป็นพี่เลี้ยงหรือหาพี่เลี้ยงให้กับครูใหม่ หรือครูที่มีปัญหาการเรียนการสอน
8. ส่งเสริมและจัดบรรยากาศหรือสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ให้เอื้อ อำนวยต่อการสอนอยู่เสมอ
9. สอดส่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครูโดยทั่วไป¹¹⁸

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่สำคัญมากในการบริหารงานวิชาการ ซึ่ง มีความจำเป็นที่จะต้องจัดขึ้นในโรงเรียน เนื่องจากเป้าหมายของการนิเทศการศึกษา ก็เพื่อส่งเสริมการทำงานในหน้าที่ครูให้ดีขึ้น เป็นการปรับปรุงและส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียน การสอนของโรงเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาบุคลากรทางการสอน เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะในกรท้งงานให้ดีขึ้น

บุญเทียม เจริญยิ่ง ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า “การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษามีความจำเป็น และมีความสำคัญมาก ในการที่จะแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลผลิต คือ ทรัพยากรที่มีคุณภาพ”¹¹⁹ สำหรับ เมธี ปิณฑนนานนท์ ได้เน้นถึงการพัฒนาบุคลากรว่า “นับเป็นกิจกรรมที่เด่นที่สุดในกระบวนการบริหารบุคคล เพราะ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการผูกพัน การยอมรับไว้ การปรับปรุงคุณภาพ และปริมาณของสมาชิกในองค์การหรือหน่วยงาน ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ปัญหา และทำให้เป้าประสงค์ขององค์การบรรลุผล”¹²⁰ นอกจากนี้ พันธ์ หันนาคินทร์ ได้กล่าวถึงการพัฒนาบุคลากรไว้ดังนี้ “การพัฒนาตนเองเป็นกิจกรรมตั้งแต่เกิดจนถึงตาย การพัฒนาบุคลากรเป็นกิจกรรมที่จะต้องกระทำ ตั้งแต่แรกเข้าทำงานจนถึงเวลาที่จะต้องออกจากงานตามวาระ”¹²¹

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้กล่าวถึง ความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ไว้ดังนี้

เมื่อได้มอบหมายงานให้บุคลากรระยะหนึ่งแล้ว ผู้บริหารหาทางที่จะเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถหรือทักษะบางประการแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านวิชาการด้านการเรียนการสอน เพื่อให้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีที่จะต้องพัฒนา ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การพัฒนาบุคลากรอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดอบรมเพิ่มเติม การศึกษาต่อ การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายทางการศึกษา การศึกษาดูงานและการประชุมอบรมทางวิชาการ

¹²²

การพัฒนาบุคลากรนั้นสามารถทำได้หลายรูปแบบ ซึ่ง ชารี มณีศรี ได้กล่าวถึงรูปแบบหนึ่ง คือ การประชุม อบรม สัมมนา ไว้ดังนี้ “การประชุม อบรม สัมมนา เป็นวิธีที่ช่วยส่งเสริมการทำงานได้ดี มีประสิทธิภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ศิลปวิชาการและวิธีทำงานก้าวหน้าไม่คงที่ หากบุคคลไม่กระตือรือร้นที่จะปรับปรุงตัวเอง ไม่สนใจในการฝึกอบรม สัมมนา เป็นต้น ถือว่าเป็นคนช้า ล้าหลัง”¹²³ นอกจากนี้ เมธี ปิณฑนนานนท์ ได้กล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์โดยไม่ผ่านการคัดค้านจากผู้เกี่ยวข้อง หรือหากต้องการนำเอกสารนี้ไปใช้

ถึง การพัฒนาบุคลากรโดยวิธีการพาครู-อาจารย์ไปดูการศึกษาไว้ดังนี้ “ถ้าครูในโรงเรียนมีโอกาสได้ไปดูการศึกษาของสถานอื่น ๆ ก็จะทำให้มีประสบการณ์กว้างขึ้น เช่น ได้เห็นวิธีการจัดการศึกษาและการเรียนการสอนต่าง ๆ ก่อให้เกิดความคิดริเริ่ม มีการเปรียบเทียบ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ ในการปรับปรุงคุณภาพการสอนของครู-อาจารย์ให้ดีขึ้น”¹²⁴

สำหรับ พันธ์ หันนาคินทร์ ได้กล่าวถึงการพัฒนาบุคลากร โดยวิธีการไปศึกษาต่อไว้ดังนี้

การไปศึกษาต่อย่อมจะทำให้ครูนั้นเจริญขึ้น ทั้งความรู้ความสามารถในการสอน ตลอดจนการทำงาน แต่อาจจะต้องกระทบกระเทือนต่อการสอนและเพิ่มภาระให้แก่ผู้อื่นเป็นธรรมดา ดังนั้นครูใหญ่จึงควรมีนโยบายที่แน่นอนและเป็นที่ยอมรับกันในโรงเรียนนั้น ในอันที่จะอนุญาตให้ครูที่มีคุณสมบัติพอจะไปศึกษาต่อ ได้ไปศึกษาต่อตามนโยบายที่ได้ตกลงกันไว้ และไม่ขัดต่อระเบียบการอื่น ๆ แต่การที่จะไม่ยอมให้ครูในโรงเรียนได้มีโอกาสออกไปแสวงหาความรู้เพิ่มเติม โดยเกรงจะเกิดความไม่สะดวกในการบริหารงานของโรงเรียนทั้ง ๆ ที่พอจะทำได้ ย่อมเป็นเครื่องแสดงความเห็นแก่ตัว และการขาดคุณธรรมของครูใหญ่นั้นเอง¹²⁵

สำหรับงานวิจัยซึ่งเกี่ยวข้องกับด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้น สวงวนพงศ์ ชวนชม ค้นพบว่า “สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนอยู่ในระดับปานกลาง และมีการปฏิบัติในด้านนี้น้อยกว่าด้านอื่น ๆ ทุกด้าน”¹²⁶ เช่นเดียวกันกับผลการวิจัยของ สมบัติ คุ้มภู ที่ค้นพบว่า “บทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการนิเทศการศึกษาและฝึกอบรมครู อยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง”¹²⁷ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สามารถ รักษาศิลป์ ที่พบว่า “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการโรงเรียนสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการนิเทศการเรียนการสอน มีการปฏิบัติระดับมาก”¹²⁸ สำหรับ วีระ ทองประสิทธิ์นั้นพบว่า “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 ด้านการนิเทศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย รวมทั้งปัญหาและอุปสรรค อยู่ในระดับน้อยเช่นกัน”¹²⁹ ส่วนสมจิตต์ กระระณา พบว่า “ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในประเทศไทยตามที่สนะของผู้บริหารวิทยาลัย ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง”¹³⁰ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุเมธ ประภาสวัตดี ที่พบว่า “การบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง”¹³¹

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนให้ครูได้รับการส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนางานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น อันจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากรายละเอียดที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนตามที่กล่าวมาแล้วนั้น พอสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู-อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการสอน การจัดการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล ส่วนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนทางด้านนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตรยังมีน้อย รวมทั้งโรงเรียนยังขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องเรียน และบุคลากร ซึ่งทำให้ครูผู้สอนมีชั่วโมงการสอนมาก เป็นต้น

เชิงอรรถ

- ¹ สุมิตร คุณานุกร, “การส่งเสริมวิชาการในโรงเรียน และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา,” วิทยาสาร ฉบับที่ 3 (16 - 18 มีนาคม 2518), หน้า 16.
- ² เอกชัย กี่สุขพันธ์, หลักบริหารการศึกษาทั่วไป (กรุงเทพมหานคร : อนงค์ศิลป์การพิมพ์, 2527), หน้า 151.
- ³ จรินทร์ นาคศรีอาภรณ์, “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 36.
- ⁴ นิพนธ์ กิनावงศ์, หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนต, 2526), หน้า 68.
- ⁵ ภิญโญ สาธร, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2519), หน้า 224.
- ⁶ กิตติพงษ์ วงศ์สุวรรณ, “ฝ่ายวิชาการ,” มิตรครู (กุมภาพันธ์ 2527), หน้า 30.
- ⁷ Robert S. Fish, Administration Behavior in Education (New York : Harper and Row, 1957), p. 214.
- ⁸ กิติมา ปรีดีศิลป, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น (กรุงเทพมหานคร : อักษรพิทักษ์, 2532), หน้า 48.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁹ หนังสื หันนาคินทรื, หลักการบริหารโรงเรียน (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2524), หน้า 18.

¹⁰ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจนื, การบริหารงานวิชาการ (กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซท, 2535), หน้า 16.

¹¹ ไพฑูริย์ เจริญพันธุวงศ์, การบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮ้าส์, 2529), หน้า 104.

¹² นิพนธ์ กินาวงศ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 69.

¹³ Van Miller, The Public Administration of American School System (New York : The Macmillan Company, 1965), p.243.

¹⁴ สุจริต เพียรชอบ, เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาหลักการนิเทศการสอน (กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512), หน้า 2-3. (อัคร์สำเนา)

¹⁵ ชาริ มณีศรี, “การบริหารงานวิชาการโรงเรียน,” วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (มิถุนายน - ตุลาคม 2525), หน้า 65-66.

¹⁶ สุดใจ เหล่าสุนทร, หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ (กรุงเทพมหานคร : บรรสารการพิมพ์, 2505), หน้า 7-8.

¹⁷ กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2529 (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2529), หน้า 6-7. (อัคร์สำเนา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁸ ลัดดาวัลย์ สมเจริญ, “ทัศนะของครูและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536), บทคัดย่อ.

¹⁹ วุฒิ จุลพรหม, “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520), บทคัดย่อ.

²⁰ อร่าม เรืองฤทธิ์, “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536), บทคัดย่อ.

²¹ พันัส หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 175.

²² สุมิตร คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน (กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2518), หน้า 4.

²³ Hilda Taba, Curriculum Development : Theory and Practice (New York : Harcourt, Brance and world, 1962), p.149.

²⁴ ภิญโญ สาร, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 329.

¹¹ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 38.

- ²⁶ วิชัย วงษ์ใหญ่, พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่ (กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองธรรม, 2521), หน้า 2.
- ²⁷ เมธี ปิณฑนานนท์, การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โอเคียนโสตร์, 2533), หน้า 45.
- ²⁸ กรมวิชาการ, คู่มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมวิชาการ, 2520), หน้า 1.
- ²⁹ Carter V. Good, Dictionary of Education 3rd ed. (New York : McGraw-Hill, 1973), p.149.
- ³⁰ สงวน สุทธิเลิศอรุณ, การบริหารการอาชีวศึกษา (กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ การพิมพ์, 2523), หน้า 278.
- ³¹ ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 185.
- ³² สงัด อุทรานันท์, พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร (กรุงเทพมหานคร : วงเดือนการพิมพ์, 2527), หน้า 260.
- ³³ วิชัย วงษ์ใหญ่, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 184.
- ³⁴ กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529, หน้า 8.

³⁵ ชวนชม คำหอมกุล, “การบริหารงานวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527), บทคัดย่อ.

³⁶ ลัดดาวัลย์ สมเจริญ, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 150.

³⁷ สวงพงศ์ ชวนชม, “สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2533), หน้า 176.

³⁸ อร่าม เรืองฤทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 179.

³⁹ วิทยา จันทร์ศิลา, “การบริหารวิชาการของศูนย์ฝึกวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2531), บทคัดย่อ.

⁴⁰ นิพันธ์ เมืองพระ, “การบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือ และกลุ่มภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2532), บทคัดย่อ.

⁴¹ วีระ ทองประสิทธิ์, “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 5,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534), หน้า 116.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁴² กมล ภูประเสริฐ สุรธวัช ศรีธวัช และปรีชา คัมภีร์ปกรณ์, “การบริหารงานวิชาการ,” เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2528), หน้า 152.

⁴³ สุมิตร คุณานุกร, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 138.

⁴⁴ เอกชัย กี่สุขพันธ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 156.

⁴⁵ อุทัย บุญประเสริฐ, การวางแผนการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527), หน้า 161. (อัดสำเนา)

⁴⁶ กรมอาชีวศึกษา, รายงานประจำปี 2536-2537 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาสนา, 2537), หน้า 34.

⁴⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 4.

⁴⁸ มานีดา อุชชิน, “ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียน การสอนวิชาชีพ,” เอกสารการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2522), หน้า 1-2.

⁴⁹ สวาสดิ์ ไชยคุณา, “หัวใจของการศึกษาคือวิชาชีพ ปัจจัยในการจัดอาชีวศึกษาคือครูอาชีวศึกษา,” วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 1, ฉบับที่ 11 (สิงหาคม 2528), หน้า 28.

⁵⁰ สนั่น สุมิตร, “อาชีวศึกษาเพื่อใคร อย่างไร,” วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 1, ฉบับที่ 11 (สิงหาคม 2528), หน้า 22.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁵¹ สมาน แสงมะลิ, “อาชีวศึกษา ทางที่มองเห็น,” วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 2, ฉบับที่ 23 (สิงหาคม 2529), หน้า 16.

⁵² ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 18.

⁵³ รวีวรรณ ชินะตระกูล, ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา (กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535), หน้า 86.

⁵⁴ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, คู่มือการฝึกงานอาชีพตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม (กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2530), หน้า 6.

⁵⁵ กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529, หน้า 7.

⁵⁶ อร่าม เรืองฤทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 179.

⁵⁷ กฤษฎา อาแว, “การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี,” (วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534), บทคัดย่อ.

⁵⁸ สมศักดิ์ คงสมนวน, “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สระบุรี,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534), บทคัดย่อ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁵⁹ วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้อ่างมาแล้ว, หน้า 109.

⁶⁰ สมจิตต์ กระจ่าง, “การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัย อาชีวศึกษาในประเทศไทย ตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัย,” (วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532), หน้า 76.

⁶¹ สุเมธ ประภาสวัสถ์, “ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของ ครูและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531), บทคัดย่อ.

⁶² ทศนีศ์ สุภเมธี, หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา (ธนบุรี : วิทยาลัยครู ธนบุรี, มปป), หน้า 52.

⁶³ ลัดดา สุขปรีดี, เทคโนโลยีการเรียนการสอน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ พิชฌเนศ, 2522), หน้า 61.

⁶⁴ เมธี ปิลาณชนานนท์, การบริหารอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา, หน้า 34.

⁶⁵ กรมวิชาการ, คู่มือการใช้หลักสูตร พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์, 2525), หน้า 8.

⁶⁶ ประมุข กอรัปสิริพัฒน์ และสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์, แนวทางการศึกษา หลักสูตรและแบบเรียน (นครราชสีมา : ศิริอักษรการพิมพ์, 2522), หน้า 90.

⁶⁷ ทศนีศ์ สุภเมธี, สิ่งที่ได้อ่างมาแล้ว, หน้า 132.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁶⁸ สมหญิง กลั่นศิริ, เอกสารประกอบการเรียนวิชาโสตทัศนศึกษาเบื้องต้น (กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2521), หน้า 15.

⁶⁹ กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529, หน้า 8.

⁷⁰ สนอง เครื่องมาก และวิศิษฐ์ วงศ์จินดา, คู่มือสอบครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ (กรุงเทพมหานคร : สยามศิลป์การพิมพ์, 2528), หน้า 89.

⁷¹ พันัส หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 259.

⁷² ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 242.

⁷³ แม้นมาศ ชวลิต, การดำเนินงานห้องสมุด (พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2511), หน้า 8.

⁷⁴ เชื้อ สาริमान และสุรินทร์ สรสิทธิ์, หลักการศึกษา (พระนคร : โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว, 2515), หน้า 132.

⁷⁵ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 243.

⁷⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 242.

⁷⁷ กิติมา ปรีศิฉิลก, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 101.

⁷⁸ กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529, หน้า 10.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁷⁹ สงวนพงศ์ ชวนชม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 179.

⁸⁰ อร่าม เรืองฤทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 180.

⁸¹ พินิจ ปฐมกำเหนิด, “ความคาดหวังของครูต่อบทบาทการนิเทศการสอนของ
ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทพาณิชยกรรม ในกรุงเทพมหานคร,”
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535), หน้า 207.

⁸² รังษี สังฆพรหม, “ความต้องการพัฒนาวิชาการของครู โรงเรียนเอกชนอาชีว -
ศึกษา เขตการศึกษา 7,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง, 2535), หน้า 153.

⁸³ ดวงสมร กลิ่นเจริญ, “การศึกษาสภาพการใช้ ความต้องการ และปัญหาการใช้
สื่อการเรียนการสอนของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ใน
กรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง, 2536), หน้า 141.

⁸⁴ ขวาล แพรัตกุล, เทคนิคการวัดผล (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
2518), หน้า 140.

⁸⁵ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 199.

⁸⁶ วิเชียร เกตุสิงห์, การวัดประเมินผล (กรุงเทพมหานคร: ประสานมิตร
การพิมพ์, 2537), หน้า 6.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁸⁷ พันธ หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 200.

⁸⁸ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 199 - 200.

⁸⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 200 - 201.

⁹⁰ พัชรี สว่างทรัพย์, ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการศึกษา การประเมินผลการเรียน (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2533), หน้า 9. (อัดสำเนา)

⁹¹ กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529, หน้า 9.

⁹² อร่าม เรืองฤทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

⁹³ กฤษฎา อาแว, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

⁹⁴ สมศักดิ์ คงสมนวน, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

⁹⁵ วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 116.

⁹⁶ สมจิตต์ กะระณา, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 76.

⁹⁷ สุเมธ ประภาสวัสถ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 117.

⁹⁸ กรมวิชาการ, คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535), หน้า 3.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁹⁹ กิติมา ปรีดีติลล, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 271 - 272.

¹⁰⁰ กรมวิชาการ, คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ, หน้า 4.

¹⁰¹ กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529, หน้า 12.

¹⁰² กฤษฎา อาแว, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 124.

¹⁰³ สมบัติ คุ้มภู, “บทบาทที่เป็นจริงและที่คาดหวังในการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527), บทคัดย่อ.

¹⁰⁴ วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 116.

¹⁰⁵ สงวนพงศ์ ชวนชม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 162.

¹⁰⁶ ชารี มณีศรี, การนิเทศการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : บุรพาสาส์น, 2527), หน้า 19.

¹⁰⁷ สาโรช บัวศรี, แนวความคิดในการบริหารการศึกษา (พระนคร : มงคลการพิมพ์, 2504), หน้า 68.

¹⁰⁸ สังัด อุทรานันท์, การนิเทศการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2529), หน้า 7.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ¹⁰⁹ ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 158.
- ¹¹⁰ เมธี ปิณฑนานนท์, การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา, หน้า 70.
- ¹¹¹ พันัส หันนาภินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 258.
- ¹¹² สัจด์ อุทรานันท์, เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2532), หน้า 151-152.
- ¹¹³ ชารี มณีศรี, การนิเทศการศึกษา, หน้า 43.
- ¹¹⁴ สัจด์ อุทรานันท์, การนิเทศภายในสถานศึกษา (กรุงเทพมหานคร : หน่วย
ศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2528), หน้า 9.
- ¹¹⁵ บุพิน พิพิธกุล และลาวัญย์ วิทยาวุฒิกุล, การจัดการนิเทศภายในโรงเรียน
เอกสารประกอบการอบรมผู้บริหารโรงเรียน (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2522), หน้า 7.
- ¹¹⁶ ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 163.
- ¹¹⁷ เมธี ปิณฑนานนท์, การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา, หน้า 81.
- ¹¹⁸ วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ชีระกุล, การบริหารโรงเรียนและการนิเทศ
การศึกษาเบื้องต้น (สมุทรปราการ : ขนิษฐาการพิมพ์, 2523), หน้า 46.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹¹⁹ บุญเทียม เจริญยิ่ง, แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในปี 2529 และในแผน 6, รายงานสรุปผลการเรียน สัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2529, (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2529), หน้า 106. (อัครสำเนา)

¹²⁰ เมธี ปิณฑนานนท์, การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษ (กรุงเทพมหานคร : โอเคียนสโตร์, 2529), หน้า 106.

¹²¹ พันัส หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 120.

¹²² มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา, ชุดอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2527), หน้า 227.

¹²³ ชารี มณีศรี, การนิเทศการศึกษา, หน้า 159.

¹²⁴ เมธี ปิณฑนานนท์, การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา, หน้า 118.

¹²⁵ พันัส หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 120.

¹²⁶ สงวนพงศ์ ชวนชม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 180.

¹²⁷ สมบัติ คุ้มภู, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 202.

¹²⁸ สามารถ รักษาศิลป์, “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์,” (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2534), บทคัดย่อ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹²⁹ วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 114.

¹³⁰ สมจิตต์ กระระณา, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 77.

¹³¹ สุเมธ ประภาสวัศดี, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน และวิทยาลัยพณิชยการบางนา ซึ่งมีรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยบุคลากร 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้บริหารของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา และหัวหน้าแผนกวิชา รวมทั้งสิ้น 63 คน

1.2 กลุ่มครู-อาจารย์ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครูที่มีหน้าที่สอน ประจำปีการศึกษา 2536 จำนวนทั้งสิ้น 307 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้จากประชากรทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 63 คน

2.2 กลุ่มครู-อาจารย์ การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการดังนี้

2.2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan อ้างโดยระวีวรรณ ชินะตระกูล ผลปรากฏว่า ประชากร 307 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 171 คน¹

2.2.2 คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ของแต่ละวิทยาลัย ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับ จำนวนประชากรของครู-อาจารย์ ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครู-อาจารย์
จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	122	68
วิทยาลัยพณิชยการเซตุน	94	52
วิทยาลัยพณิชยการบางนา	91	51
รวม	307	171

2.2.3 การเลือกสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง แต่ละวิทยาลัย วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลากรายชื่อครู-อาจารย์ของแต่ละวิทยาลัย ตามจำนวนที่ได้จากการคำนวณ ใน 2.2.2

ตารางที่ 5

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารและครู-อาจารย์
จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี	21	21	122	68
วิทยาลัยพณิชยการเซตุน	21	21	94	52
วิทยาลัยพณิชยการบางนา	21	21	91	51
รวม	63	63	307	171

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม มีดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการในการสร้างแบบสอบถาม จากหนังสือเกี่ยวกับการวิจัย รวมทั้งเอกสารและหนังสือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งได้แก่ หนังสือการบริหารงานวิชาการ ของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ การบริหารการศึกษา ของสุธีระ ทานตวนิช ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ และอื่น ๆ

2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ รายละเอียดของแบบสอบถาม ครอบคลุมขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และตำแหน่งหน้าที่ แบบสอบถามเป็นแบบกำหนดให้เลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการทั้ง 6 ด้าน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และน้อยที่สุด พร้อมทั้งมีคำถามแบบปลายเปิด(Open Ended) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาทำแบบสอบถามของแต่ละด้าน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมา เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำปริญญานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ แล้วจึงนำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน คือ

1. รศ.ดร.สิริพร ทิพย์คง ประธานสาขาการสอนคณิตศาสตร์ ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ดร.สมคิด บุญเรือง ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. นายสุริยะ เจียมประชาชนรากร ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว

4. นายอนุรักษ์ นวพรไพศาล ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย ฝ่ายวางแผนและพัฒนา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ

5. นางสมจิตร รัตนถาทัยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา

5. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอินทราชัย จำนวน 40 คน เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2537 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) ที่ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 มีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทนสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

k แทนจำนวนข้อ ของเครื่องมือวัด

$\sum s_i^2$ แทนผลรวมของความแปรปรวน ของแต่ละข้อ

s_t^2 แทนความแปรปรวนของคะแนนรวม

ค่าความเชื่อมั่น ที่คำนวณได้เป็นดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6
แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ

สภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
1.หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	8	0.86
2.การจัดการเรียนการสอน	15	0.78
3.สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด	13	0.91
4.การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน	8	0.76
5.การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	7	0.92
6.การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน	10	0.91
รวม	61	0.96

ตารางที่ 7
แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
1.หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	5	0.85
2.การจัดการเรียนการสอน	10	0.78
3.สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด	8	0.93
4.การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน	7	0.80
5.การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	6	0.81
6.การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน	7	0.86
รวม	48	0.94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 18 ตุลาคม 2537 ถึง วันที่ 12 ธันวาคม 2537 โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากงานบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขออนุญาตจากอธิบดีกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารและครู-อาจารย์ ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

2. เมื่อได้รับหนังสืออนุญาตจากอธิบดีกรมอาชีวศึกษาแล้ว ผู้วิจัยได้นำหนังสือดังกล่าว พร้อมแบบสอบถาม ไปติดต่อบุคลากรวิทยาลัยพณิชยการทั้ง 3 แห่ง ด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน ภายในระยะเวลาที่กำหนด หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ไปขอรับคืนด้วยตนเอง ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่นำส่งจำนวนทั้งสิ้น 234 ชุด ได้รับกลับคืนจำนวน 234 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปชื่อ SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/ Personal Computer Plus) ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ในการทดสอบสมมติฐาน วิเคราะห์โดยใช้ค่าดังต่อไปนี้

ทดสอบสมมติฐานความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน โดยใช้ $t - test^2$ ดังนี้

$$H_0: \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1: \mu_1 \neq \mu_2$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในกรณีที่ $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ ใช้สูตร
$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

โดยที่
$$S_p^2 = \frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{(n_1 - 1) + (n_2 - 1)}$$

ในกรณีที่ $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ ใช้สูตร
$$df = n_1 + n_2 - 2$$

ในกรณีที่ $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ ใช้สูตร
$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

โดยที่
$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} \right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{n_2 - 1}}$$

4. ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีต่อข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา การบริหาร งานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการในแต่ละค้ำนั้น ผู้วิจัยนำมาจัดลำดับความถี่เพื่อใช้ สำหรับการอภิปรายผลต่อไป

5. การแปลความหมายของข้อมูล เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู-อาจารย์ ที่มีต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ พิจารณา จากค่าเฉลี่ย (Mean) 5 ระดับ และกำหนดเกณฑ์ในการคำนวณน้ำหนักคะแนน ตามหลัก ของ John W. Best³ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับความคิดเห็นและเกณฑ์ในการพิจารณาจากค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ เป็นระดับคะแนน 5 ระดับ คือ

ระดับความคิดเห็น

- 1 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติน้อย
- 3 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติปานกลาง
- 4 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติมาก
- 5 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติมากที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ระดับความคิดเห็น

- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับความคิดเห็นและเกณฑ์ในการพิจารณาจากค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ เป็นระดับคะแนน 5 ระดับ คือ

ระดับความคิดเห็น

- 1 หมายถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นน้อย
- 3 หมายถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นปานกลาง
- 4 หมายถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นมาก
- 5 หมายถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาจากค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น

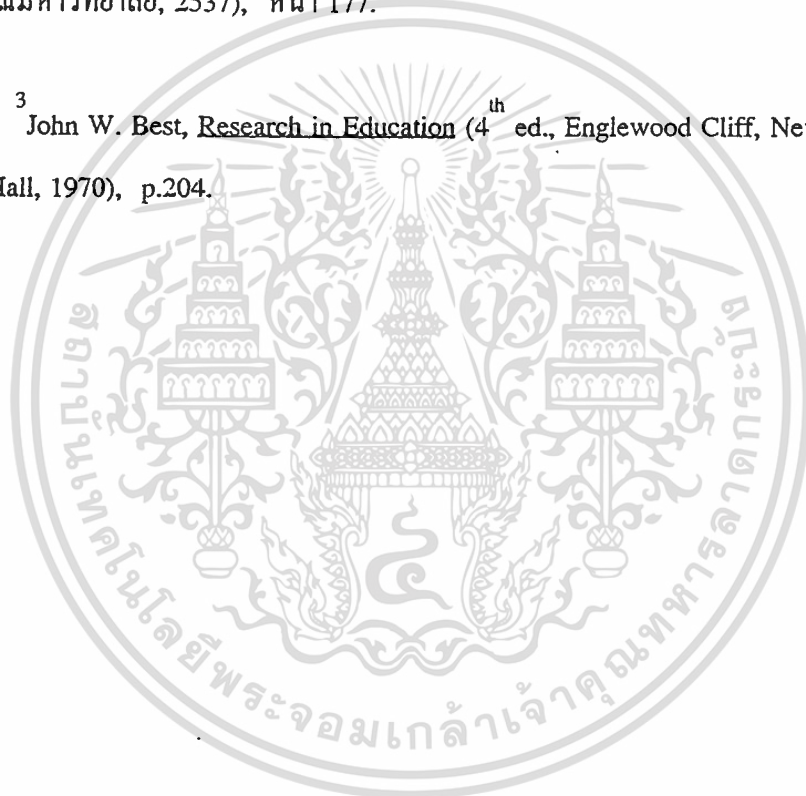
- คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับมาก
 คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด

เชิงอรรถ

¹ รวีวรรณ ชินะตระกูล, วิธีวิจัยการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, 2535), หน้า 80.

² ชูศรี วงศ์รัตน์, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537), หน้า 177.

³ John W. Best, Research in Education (4th ed., Englewood Cliff, New Jersey : Prentice-Hall, 1970), p.204.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมและในแต่ละด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีการนำเสนอข้อมูลในรูปตารางแสดงในภาพรวม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ซึ่งมีการนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง แสดงในภาพรวมและในแต่ละด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการทั้ง 6 ด้าน ซึ่งมีการนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง แสดงในภาพรวมและในแต่ละด้าน สำหรับคำถามแบบปลายเปิด ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา มีการนำเสนอข้อมูลในรูปตารางแสดงความถี่ในแต่ละด้าน

เกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล

การแปลความหมายของข้อมูลพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้เกณฑ์ในการกำหนดระดับความคิดเห็นดังนี้

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ แปลค่าเป็น 5 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49	หมายถึง	สภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	หมายถึง	สภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49	หมายถึง	สภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49	หมายถึง	สภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00	หมายถึง	สภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ แปลค่าเป็น 5 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49	หมายถึง	ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	หมายถึง	ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49	หมายถึง	ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49	หมายถึง	ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00	หมายถึง	ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูล

$\bar{x}$ แทนค่าเฉลี่ย

S.D. แทนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน t-test เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวม และในแต่ละด้าน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็นผู้บริหารและครู-อาจารย์โดยใช้ค่าร้อยละ ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิต่างการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยเสนอในรูปแบบตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8

แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารและครู-อาจารย์
จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิต่างการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

สถานภาพ	ผู้บริหาร (N = 63)		ครู-อาจารย์ (N = 171)		รวม (N = 234)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	14	22.2	39	22.8	53	22.6
หญิง	49	77.8	132	77.2	181	77.4
อายุ						
21 - 30 ปี	1	1.6	5	2.9	6	2.6
31 - 40 ปี	17	27.0	84	49.1	101	43.1
41 - 50 ปี	27	42.8	50	29.3	77	32.9
51 - 60 ปี	18	28.6	32	18.7	50	21.4
วุฒิต่างการศึกษา						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	1.6	9	5.3	10	4.3
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	54	85.7	145	84.8	199	85.0
ปริญญาโท	8	12.7	17	9.9	25	10.7
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						
น้อยกว่า 5 ปี	1	1.6	5	2.9	6	2.6
5 - 10 ปี	3	4.8	34	19.9	37	15.8
11 - 20 ปี	27	42.8	79	46.2	106	45.3
มากกว่า 20 ปี	32	50.8	58	31.0	85	36.3

ตารางที่ 8 พบว่าทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 77.4 สำหรับอายุนั้น พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คือ ร้อยละ 43.1 เมื่อแยกกลุ่มระหว่างผู้บริหารและครู-อาจารย์ ปรากฏว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ยืมได้เห็นว่าไม่เหมาะสมในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.8 ในขณะที่ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คือ ร้อยละ 49.1

เมื่อพิจารณาวุฒิทางการศึกษา พบว่า ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 85 สำหรับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานนั้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 11 - 20 ปี คือร้อยละ 45.3 เมื่อแยกกลุ่มระหว่างผู้บริหารและครู-อาจารย์ ปรากฏว่าผู้บริหารจำนวนครึ่งหนึ่ง มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี รองลงมา คือ ระหว่าง 11 - 20 ปี ขณะที่ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 11 - 20 ปี คือ ร้อยละ 46.2 รองลงมาคือมากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ซึ่งมีการนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการปฏิบัติและ t-test โดยแสดงในภาพรวมและในแต่ละด้าน (ตารางที่ 9 - 15)

นอกจากนี้ ได้มีการแสดงเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในแต่ละด้านโดยใช้แผนภูมิที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน ปรากฏรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9

สรุปผลความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน

สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ผู้บริหาร(N=63)			ครู-อาจารย์(N=171)			t
	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ การปฏิบัติ	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ การปฏิบัติ	
1. หลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้	3.17	0.56	ปานกลาง	2.84	0.66	ปานกลาง	3.48*
2. การจัดการเรียนการสอน	3.47	0.53	ปานกลาง	3.12	0.58	ปานกลาง	4.20*
3. สื่อการเรียนการสอนและ การบริการห้องสมุด	3.17	0.62	ปานกลาง	2.77	0.63	ปานกลาง	4.26*
4. การวัดผลและการประเมินผล การเรียนการสอน	3.44	0.64	ปานกลาง	2.98	0.66	ปานกลาง	4.76*
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.27	0.69	ปานกลาง	2.86	0.75	ปานกลาง	3.77*
6. การนิเทศการศึกษาและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	3.00	0.68	ปานกลาง	2.60	0.69	ปานกลาง	3.88*
รวมเฉลี่ย	3.25	0.64	ปานกลาง	2.86	0.68	ปานกลาง	4.06*

* $p < .05$

ตารางที่ 9 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละด้าน มาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด ปรากฏดังนี้

การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.47$) การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.44$) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 3.27$) หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X} = 3.17$) สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ($\bar{X} = 3.17$) และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ($\bar{X} = 3.00$) ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัย พณิชยการ ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.86$) เมื่อพิจารณาในแต่ละ ด้าน พบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติ ในแต่ละด้านมาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ปรากฏว่า มีการเรียงลำดับเหมือนกับความคิดเห็นของผู้บริหารดังนี้

การจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.12$) การวัดผลและการประเมินผลการเรียน การสอน ($\bar{x} = 2.98$) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{x} = 2.86$) หลักสูตรและการนำ หลักสูตรไปใช้ ($\bar{x} = 2.84$) สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ($\bar{x} = 2.77$) และ การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ($\bar{x} = 2.60$) ตามลำดับ

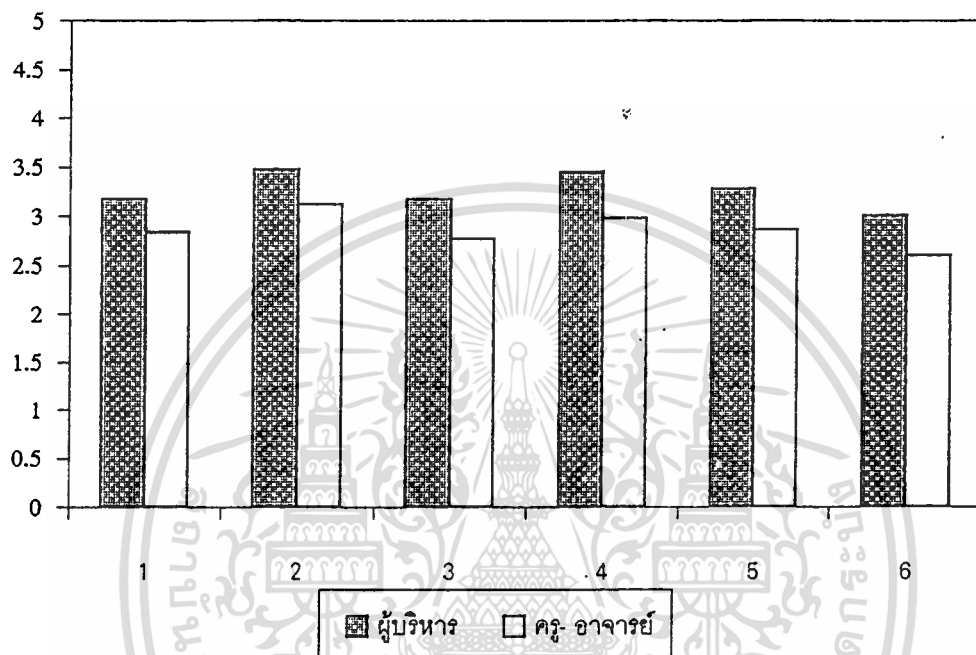
ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้านการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพ การบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการ บริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ต่างก็มีความคิดว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน ทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้าน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ สภาพการบริหารงานวิชาการที่วิทยาลัยได้ปฏิบัตินั้น สูงกว่า ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ทั้ง ในภาพรวมและในแต่ละด้าน ดังแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2

แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในแต่ละด้าน

การบริหารงานวิชาการ

- หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- การจัดการเรียนการสอน
- สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด
- การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน
- การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

จากแผนภูมิที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ มีการปฏิบัติสูงกว่าความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ในทุกด้าน

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 10

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	ผู้บริหาร(N=63)			ครู-อาจารย์(N=171)			t
	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ การปฏิบัติ	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ การปฏิบัติ	
1. มีการจัดประชุมชี้แจงให้ครู-อาจารย์ได้ เข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักสูตร เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง	3.09	0.87	ปานกลาง	2.79	0.96	ปานกลาง	2.16*
2. แนะนำผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษาให้ เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร	3.22	0.79	ปานกลาง	2.88	0.91	ปานกลาง	2.56*
3. ชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรให้ นักเรียน-นักศึกษาเข้าใจ เพื่อเป็นแนว ทางการเรียนและการเลือกกลุ่มการเรียน	3.55	0.77	มาก	3.23	0.88	ปานกลาง	2.55*
4. จัดเอกสารการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครู- อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ	2.95	0.86	ปานกลาง	2.69	0.94	ปานกลาง	1.89
5. ติดตามดูแลการสอนของครู-อาจารย์ให้ เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดไว้อย่าง สม่ำเสมอ	3.36	0.65	ปานกลาง	2.76	0.87	ปานกลาง	5.65*
6. ประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำมา ปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	2.98	0.75	ปานกลาง	2.59	0.91	ปานกลาง	3.02*
7. เปิดสอนหลักสูตรในสาขาใหม่ ๆ ที่ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด แรงงาน	3.19	0.82	ปานกลาง	2.69	0.97	ปานกลาง	1.47
8. ประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่ได้เปิดทำการ สอน	3.00	0.89	ปานกลาง	2.69	0.90	ปานกลาง	2.30*
รวมเฉลี่ย	3.17	0.68	ปานกลาง	2.84	0.68	ปานกลาง	3.48*

*p<.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกเรื่อง ยกเว้นเพียงเรื่องเดียวซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรให้นักเรียน-นักศึกษาเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนและเลือกกลุ่มการเรียน ($\bar{X} = 3.55$) และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละเรื่องมาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 5 เรื่อง ปรากฏดังนี้

ชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตร ให้นักเรียน-นักศึกษาเข้าใจเพื่อเป็นแนวทาง ในการเรียนและการเลือกกลุ่มการเรียน ($\bar{X} = 3.55$) ติดตามดูแลการสอนของครู-อาจารย์ให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.36$) แนะนำผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษาให้เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\bar{X} = 3.22$) ประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.98$) และจัดเอกสารการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 2.95$) ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละเรื่องมาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 5 เรื่อง ปรากฏดังนี้

ชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรให้นักเรียน-นักศึกษา เข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนและการเลือกกลุ่มการเรียน ($\bar{X} = 3.23$) เปิดสอนหลักสูตรในสาขาใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ($\bar{X} = 2.98$) แนะนำผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษาให้เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\bar{X} = 2.88$) ประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่ได้เปิดทำการสอน ($\bar{X} = 2.69$) และประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.59$) ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพ การบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น 2 เรื่อง ซึ่งความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คือ จัดเอกสารการใช้หลักสูตร เพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอและเปิดสอน หลักสูตรในสาขาใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการ บริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้นั้น พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เหมือนกัน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้สภาพที่วิทยาลัยได้ปฏิบัตินั้นสูงกว่าความคิดเห็นของ ครู-อาจารย์ทั้งในภาพรวมและในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้เรื่องซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างก็มี ความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในลำดับสูงสุดเป็นลำดับที่ 1 ในเรื่องเดียวกัน คือ ชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรให้นักเรียน-นักศึกษาเข้าใจ เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนและการเลือก กลุ่มการเรียน

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 11

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหาร (N=63)			ครู-อาจารย์(N=171)			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	
1. จัดงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	3.33	0.76	ปานกลาง	2.97	0.90	ปานกลาง	2.78*
2. จัดประชุมครู-อาจารย์ เพื่อชี้แจงและมอบหมายงานด้านวิชาการที่จะปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน	3.60	0.79	มาก	3.17	0.91	ปานกลาง	3.30*
3. มีการจัดแผนการเรียนให้นักเรียน-นักศึกษาได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสามารถ	3.47	0.82	ปานกลาง	3.13	0.93	ปานกลาง	2.55*
4. ครู-อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน	2.74	1.03	ปานกลาง	2.47	0.99	น้อย	1.84
5. จัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม	2.85	0.93	ปานกลาง	2.55	1.08	ปานกลาง	1.96
6. จัดครู-อาจารย์เข้าสอน โดยคำนึงถึงความรู้และความถนัดของผู้สอน	3.66	0.84	มาก	3.21	0.97	ปานกลาง	3.20*
7. จัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์เป็นไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน	3.98	0.92	มาก	3.70	0.96	มาก	1.96
8. การจัดตารางสอนในแต่ละคาบเหมาะสมกับลักษณะวิชา	3.73	0.99	มาก	3.29	1.04	ปานกลาง	3.50*
9. ครู-อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเรียนและหนังสือประกอบการเรียนการสอน	3.52	0.99	มาก	3.15	1.04	ปานกลาง	2.41*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11(ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหาร (N=63)			ครู-อาจารย์(N=171)			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	
10. ครู-อาจารย์ได้นำคู่มือครู ใบงานมาใช้ ประกอบการเรียนการสอน	3.41	0.83	ปานกลาง	3.23	0.93	ปานกลาง	1.30
11. ครู-อาจารย์ได้เสนอปัญหาเกี่ยวกับการ เรียนการสอนมาอภิปรายเพื่อแก้ปัญหา ร่วมกัน	3.01	0.85	ปานกลาง	2.66	0.98	ปานกลาง	2.52*
12. ขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกงานตาม ความเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียน	3.77	0.90	มาก	3.42	0.94	ปานกลาง	2.55*
13. จัดครู-อาจารย์ไปนิเทศการฝึกงานของ นักเรียน-นักศึกษาได้อย่างเหมาะสม	3.71	0.92	มาก	3.36	0.89	ปานกลาง	3.76*
14. นำผลการนิเทศของครู-อาจารย์เกี่ยวกับ การฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษามาใช้ ในการปรับปรุงการดำเนินงานครั้งต่อไป	3.44	0.83	ปานกลาง	2.94	0.93	ปานกลาง	2.45*
15. ครู-อาจารย์ได้รับมอบหมายให้ทำงาน พิเศษนอกเหนือจากการสอน	3.87	0.85	มาก	3.54	0.90	มาก	
รวมเฉลี่ย	3.47	0.58	ปานกลาง	3.12	0.58	ปานกลาง	4.20*

*p<.05

ตารางที่ 11 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับ
ปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 8 เรื่อง
และที่เหลืออีก 7 เรื่องการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติ
ในแต่ละเรื่องมาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 8 เรื่อง ปรากฏดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์เป็นไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.98$) ครู-อาจารย์ได้รับมอบหมายให้ทำงานพิเศษนอกเหนือจากการสอน ($\bar{X} = 3.87$) ขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกงานตามความเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียน ($\bar{X} = 3.77$) การจัดตารางสอนในแต่ละคาบเหมาะสมกับลักษณะวิชา ($\bar{X} = 3.73$) จัดครู-อาจารย์ไปนิเทศการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษาได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.71$) จัดครู-อาจารย์เข้าสอนโดยคำนึงถึงความรู้และความถนัดของผู้สอน ($\bar{X} = 3.66$) จัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.85$) และครู-อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.74$) ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัย พณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น 3 เรื่อง ซึ่งการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 เรื่อง คือ จัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์ เป็นไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.70$) และครู-อาจารย์ได้รับมอบหมายให้ทำงานพิเศษนอกเหนือจากการสอน ($\bar{X} = 3.54$) และการปฏิบัติอยู่ระดับน้อย 1 เรื่อง คือ ครู-อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.47$) เมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละเรื่อง มาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 5 เรื่อง ปรากฏดังนี้

จัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์เป็นไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.70$) ครู-อาจารย์ได้รับมอบหมายให้ทำงานพิเศษนอกเหนือจากการสอน ($\bar{X} = 3.54$) ขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกงานตามความเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียน ($\bar{X} = 3.42$) จัดครู-อาจารย์ไปนิเทศการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษา ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.36$) การจัดตารางสอนในแต่ละคาบเหมาะสมกับลักษณะวิชา ($\bar{X} = 3.29$) ครู-อาจารย์ได้นำคู่มือครู ใบบางาน มาใช้ประกอบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.23$) จัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.55$) และครู-อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.47$) ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น 4 เรื่อง ซึ่งความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คือ ครู-อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน จัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมจัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์เป็นไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน และครู-อาจารย์ได้นำคู่มือครู ไปงาน มาใช้ประกอบการเรียนการสอน

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนนั้น พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติ ปรากฏว่าความคิดเห็นของผู้บริหารด้านการจัดการเรียนการสอนสภาพที่วิทยาลัยได้ปฏิบัติ นั้น สูงกว่าความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ทั้งในภาพรวมและในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ เรื่องซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างก็มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงสุด เป็นลำดับที่ 1, 2 และ 3 ในเรื่องเดียวกัน คือ จัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์ เป็นไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน ครู-อาจารย์ได้รับมอบหมายให้ทำงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนและขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกงานตามความเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียน ตามลำดับ รวมทั้งเรื่องซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายในเรื่องเดียวกัน คือ ครู-อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 12

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด

สื่อการเรียนการสอนและ การบริการห้องสมุด	ผู้บริหาร (N=63)			ครู-อาจารย์ (N=171)			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	
1. จัดงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ตามความต้องการของครู-อาจารย์และ สอดคล้องกับหลักสูตร ได้อย่างเพียงพอ	3.34	0.74	ปานกลาง	3.02	0.81	ปานกลาง	2.77*
2. จัดบุคลากรที่มีวุฒิทางสื่อการเรียนโดย ตรงมาดำเนินงานด้านบริการสื่อการเรียน การสอนให้ได้มาตรฐาน	3.14	0.99	ปานกลาง	2.62	0.92	ปานกลาง	3.71*
3. จัดห้องปฏิบัติการและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตร	3.26	0.90	ปานกลาง	2.86	0.92	ปานกลาง	3.00*
4. จัดศูนย์วัสดุอุปกรณ์การสอนโดยใช้ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนแนะนำวิธี การใช้ การบำรุงรักษาให้แก่ครู-อาจารย์ อย่างเหมาะสม	2.79	0.86	ปานกลาง	2.41	0.89	น้อย	2.88*
5. จัดบริการวัสดุอุปกรณ์ได้ทันตามความ ต้องการของครู-อาจารย์	2.92	0.88	ปานกลาง	2.55	0.89	ปานกลาง	2.78*
6. สนับสนุนและส่งเสริมให้ครู-อาจารย์เข้า ร่วมอบรมเกี่ยวกับการสร้างสื่อและการใช้ สื่อประกอบการเรียนการสอน	3.19	0.89	ปานกลาง	2.63	1.00	ปานกลาง	3.88*
7. ติดตามประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์การ สอนของครู-อาจารย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำ ผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการ เรียนการสอน	2.82	0.81	ปานกลาง	2.40	0.87	น้อย	3.32*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12(ต่อ)

สื่อการเรียนการสอนและ การบริการห้องสมุด	ผู้บริหาร (N=63)			ครู-อาจารย์ (N=171)			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	
8. ห้องสมุดตั้งอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมซึ่ง นักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์สามารถ ใช้บริการได้	3.65	0.88	มาก	2.98	1.00	ปานกลาง	4.64*
9. จัดบรรยากาศภายในห้องสมุดเพื่อจูงใจ นักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ได้เข้า ไปใช้บริการ	3.49	0.84	ปานกลาง	3.08	0.93	ปานกลาง	3.02*
10. ใด้งบประมาณในการจัดซื้อหนังสือทาง ด้านวิชาการและด้านวิชาชีพ เพื่อการ บริการอย่างเพียงพอและทันสมัย	3.31	0.80	ปานกลาง	2.97	0.87	ปานกลาง	2.76*
11. บรรณารักษ์ได้แนะนำการใช้ห้องสมุด แก่นักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์	3.36	0.93	ปานกลาง	3.18	0.93	ปานกลาง	1.33
12. ในห้องสมุดมีการบริการสื่อที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ สำหรับนักเรียน-นักศึกษา และครู-อาจารย์	2.82	0.85	ปานกลาง	2.50	0.82	ปานกลาง	2.57*
13. ติดตามและประเมินผลการใช้ห้องสมุด ของนักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการ จัดบริการห้องสมุดให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	3.07	0.86	ปานกลาง	2.79	0.97	ปานกลาง	2.03*
รวมเฉลี่ย	3.17	0.62	ปานกลาง	2.77	0.63	ปานกลาง	4.26*

*p<.05

ตารางที่ 12 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกเรื่อง ยกเว้นเพียงเรื่องเดียว ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องสมุดตั้งอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมซึ่งนักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์สามารถใช้บริการได้ ($\bar{x} = 3.65$) และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละเรื่องมาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 8 เรื่อง ปรากฏดังนี้

ห้องสมุดตั้งอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมซึ่งนักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์สามารถใช้บริการได้ ($\bar{x} = 3.65$) จัดบรรยากาศภายในห้องสมุดเพื่อจูงใจนักเรียน-นักศึกษา และครู-อาจารย์ได้เข้าไปใช้บริการได้ ($\bar{x} = 3.49$) บรรณารักษ์ได้แนะนำการใช้ห้องสมุดแก่นักเรียน-นักศึกษา และครู-อาจารย์ ($\bar{x} = 3.36$) จัดงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ตามความต้องการของครู-อาจารย์และสอดคล้องกับหลักสูตรได้อย่างเพียงพอ ($\bar{x} = 3.34$) จัดบริการวัสดุอุปกรณ์ได้ทันตามความต้องการของครู-อาจารย์ ($\bar{x} = 2.92$) ติดตามประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนของครู-อาจารย์อย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 2.82$) ในห้องสมุดมีการบริการสื่อที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ สำหรับนักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ ($\bar{x} = 2.82$) และจัดศูนย์วัสดุอุปกรณ์การสอนโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนแนะนำวิธีการใช้การบำรุงรักษาให้แก่ครู-อาจารย์อย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 2.79$) ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัย พณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเพียง 2 เรื่อง ซึ่งการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ จัดศูนย์วัสดุอุปกรณ์การสอนโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนแนะนำวิธีการใช้ การบำรุงรักษาให้แก่ครู-อาจารย์อย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 2.41$) และติดตามประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนของครู-อาจารย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 2.40$) และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละเรื่องมาจัดเรียงลำดับ จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 8 เรื่อง ปรากฏดังนี้

บรรณารักษ์ได้แนะนำการใช้ห้องสมุดแก่นักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ ($\bar{x} = 3.18$) จัดบรรยากาศภายในห้องสมุดเพื่อจูงใจนักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ได้เข้าไปใช้บริการ ($\bar{x} = 3.08$) จัดงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ตามความต้องการของครู-อาจารย์ และสอดคล้องกับหลักสูตรได้อย่างเพียงพอ ($\bar{x} = 3.02$) ห้องสมุดตั้งอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมซึ่งนักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์สามารถใช้บริการได้ ($\bar{x} = 2.98$) จัดบริการวัสดุอุปกรณ์ได้ทันตามความต้องการของครู-อาจารย์ ($\bar{x} = 2.55$) ในห้องสมุดมีการบริการสื่อที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ สำหรับนักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ ($\bar{x} = 2.50$) จัดศูนย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุอุปกรณ์การสอนโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนแนะนำวิธีการใช้ การบำรุงรักษา ให้แก่ครู-อาจารย์อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.41$) และติดตามประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนของครู-อาจารย์อย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.40$) ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกือบทุกเรื่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นเพียงเรื่องเดียวซึ่งความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คือ เรื่องบรรณารักษ์ได้แนะนำการใช้ห้องสมุดแก่นักเรียน-นักศึกษา และครู-อาจารย์

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุดนั้น พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด สภาพที่วิทยาลัยได้ปฏิบัตินั้น สูงกว่าความคิดเห็นของครู-อาจารย์ทั้งในภาพรวมและในแต่ละเรื่อง

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 13

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน	ผู้บริหาร (N=63)			ครู-อาจารย์(N=171)			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	
1. จัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบ การวัดผลและการประเมินผลให้ครู-อาจารย์ ได้ทราบ เพื่อนำไปปฏิบัติในแนวเดียวกัน	3.31	0.98	ปานกลาง	2.87	0.89	ปานกลาง	3.25*
2. กำหนดปฏิทินในการวัดผลและการ ประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า	3.95	0.81	มาก	3.54	0.94	มาก	3.05*
3. มีการแนะนำวิธีสร้างเครื่องมือการวัดผล และการประเมินผลการเรียนการสอนให้ แก่ครู-อาจารย์	3.09	0.94	ปานกลาง	2.58	0.94	ปานกลาง	4.01*
4. ควบคุมดูแลให้ครู-อาจารย์ได้มีการวัดผล และการประเมินผลการเรียนการสอนอย่าง สม่ำเสมอและเป็นไปตามจุดประสงค์ของ เนื้อหาในหลักสูตร	3.49	0.75	ปานกลาง	3.10	0.90	ปานกลาง	3.03*
5. มอบหมายให้ครู-อาจารย์ได้นำแบบทดสอบ มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และจัดทำธนาคารข้อสอบ	3.09	1.01	ปานกลาง	2.70	0.96	ปานกลาง	2.70*
6. จัดให้มีการประชุมและอภิปรายผลของ การวัดผลและการประเมินผล เพื่อปรับ ปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	2.95	0.88	ปานกลาง	2.42	0.86	น้อย	4.11*
7. จัดให้มีการรายงานผลการเรียนของนักเรียน- นักศึกษาให้ผู้ปกครองได้รับทราบทุกครั้ง	4.23	0.81	มาก	3.76	0.99	มาก	3.40*
8. นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลการ เรียนการสอน	3.32	1.03	ปานกลาง	2.91	1.07	ปานกลาง	2.59*
รวมเฉลี่ย	3.44	0.8	ปานกลาง	2.98	0.88	ปานกลาง	4.76*

*p<.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเพียง 2 เรื่อง ซึ่งการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดให้มีการรายงานผลการเรียนของนักเรียน-นักศึกษาให้ผู้ปกครองได้รับทราบทุกครั้ง ($\bar{x} = 4.23$) และกำหนดปฏิทินในการวัดผล และการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า ($\bar{x} = 3.95$) และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละเรื่องมาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด จำนวน 5 เรื่อง ปรากฏดังนี้

จัดให้มีการรายงานผลการเรียนของนักเรียน-นักศึกษาให้ผู้ปกครองได้รับทราบทุกครั้ง ($\bar{x} = 4.23$) กำหนดปฏิทินในการวัดผล และการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า ($\bar{x} = 3.95$) มีการแนะนำวิธีสร้างเครื่องมือการวัดผล และการประเมินผลการเรียนการสอนให้แก่ครู-อาจารย์ ($\bar{x} = 3.09$) มอบหมายให้ครู-อาจารย์ได้นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและจัดทำธนาคารข้อสอบ ($\bar{x} = 3.09$) และจัดให้มีการประชุมและอภิปรายผล ของการวัดผลและการประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{x} = 2.95$) ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น 3 เรื่อง การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 เรื่อง คือ จัดให้มีการรายงานผลการเรียนของนักเรียน-นักศึกษาให้ผู้ปกครองได้รับทราบทุกครั้ง ($\bar{x} = 3.76$) และกำหนดปฏิทินในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า ($\bar{x} = 3.54$) และการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย 1 เรื่อง คือ จัดให้มีการประชุมและอภิปรายผล ของการวัดผลและการประเมินผลเพื่อปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 2.42$) และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละเรื่องมาจัดเรียงลำดับ จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 5 เรื่องปรากฏดังนี้

จัดให้มีการรายงานผลการเรียนของนักเรียน-นักศึกษา ให้ผู้ปกครองได้รับทราบทุกครั้ง ($\bar{x} = 3.76$) กำหนดปฏิทินในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า ($\bar{x} = 3.54$) มอบหมายให้ครู-อาจารย์ได้นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และจัดทำธนาคารข้อสอบ ($\bar{x} = 2.70$) มีการแนะนำวิธีสร้างเครื่องมือการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนให้แก่ครู-อาจารย์ ($\bar{x} = 2.53$) และจัดให้มีการประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และอภิปรายผลของการวัดผลและการประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา การเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 2.42$) ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ใน ภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพ การบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียน การสอน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้อง ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกเรื่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการ บริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนนั้น พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารด้านการวัด ผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งวิทยาลัยได้ปฏิบัตินั้น สูงกว่าความคิดเห็นของ ครู-อาจารย์ทั้งในภาพรวมและในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ เรื่องซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างก็ มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติในระดับมากในเรื่องเดียวกัน จำนวน 2 เรื่อง คือ จัดให้มีการ รายงานผลการเรียนของนักเรียน-นักศึกษาให้ผู้ปกครองได้รับทราบทุกครั้งและกำหนดปฏิทิน ในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า รวมทั้งเรื่องซึ่งผู้บริหารและครู- อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายในเรื่องเดียวกัน คือ จัดให้มีการประชุม และอภิปรายผลของการวัดผลและการประเมินผล เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพ รวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 14

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ผู้บริหาร(N=63)			ครู-อาจารย์(N=171)			t
	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ การปฏิบัติ	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ การปฏิบัติ	
1. กำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม	3.41	0.77	ปานกลาง	2.84	0.94	ปานกลาง	4.24*
2. จัดงบประมาณเพื่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเพียงพอ	3.12	0.72	ปานกลาง	2.77	0.83	ปานกลาง	2.99*
3. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเน้นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจความรับผิดชอบต่อสังคม และฝึกวิธีทำงานร่วมกัน	3.30	0.79	ปานกลาง	2.95	0.94	ปานกลาง	2.57*
4. มีการประชุมชี้แจงนักเรียน-นักศึกษาให้เข้าใจจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.30	0.81	ปานกลาง	2.87	0.88	ปานกลาง	3.33*
5. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรประเภทต่าง ๆ ให้นักเรียน-นักศึกษาได้มีโอกาสเลือกเข้าร่วมตามความถนัดและความสนใจ	3.25	0.84	ปานกลาง	3.00	0.93	ปานกลาง	1.88*
6. ครู-อาจารย์ได้ให้ความร่วมมือต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.33	0.89	ปานกลาง	2.82	0.89	ปานกลาง	3.87*
7. ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	3.17	0.85	ปานกลาง	2.76	0.84	ปานกลาง	3.32*
รวมเฉลี่ย	3.27	0.7	ปานกลาง	2.86	0.75	ปานกลาง	3.77*

*p<.05

ตารางที่ 14 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละเรื่องมาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด จำนวน 4 เรื่อง ปรากฏดังนี้

เอกสารที่เขียนมาส่งให้สภาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.41$)
 ครู-อาจารย์ได้ให้ความร่วมมือต่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 3.33$) ติดตามและ
 ประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.17$) และจัดงบประมาณ
 เพื่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.12$) ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของ วิทยาลัย
 พณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 ($\bar{X} = 2.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง และเมื่อ
 นำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละเรื่อง มาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด
 จำนวน 4 เรื่อง ปรากฏดังนี้

จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรประเภทต่าง ๆ ให้นักเรียน-นักศึกษา ได้มีโอกาสเลือก
 เข้าร่วมตามความถนัดและความสนใจ ($\bar{X} = 3.00$) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเน้นการเสริม
 สร้าง ความสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมและฝึกวิธีทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 2.95$) จัดงบ
 ประมาณเพื่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 2.77$) และติดตามและ
 ประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.76$) ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน
 วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่
 ในระดับปานกลาง

สำหรับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพ
 การบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในภาพ
 รวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกือบทุกเรื่องแตก
 ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นเพียงเรื่องเดียวซึ่งความคิดเห็นไม่แตกต่าง
 กัน คือ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรประเภทต่าง ๆ ให้นักเรียน-นักศึกษาได้มีโอกาสเลือกเข้า
 ร่วมตามความถนัดและความสนใจ

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการ
 บริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น พบว่าความคิดเห็นของ ผู้บริหาร
 และครู-อาจารย์ต่างก็มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน ทั้งในภาพ

เอกสารร่วมและในแต่ละเรื่อง และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติ ปรากฏว่า ความคิดเห็น
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของผู้บริหารด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร สภาพที่วิทยาลัยได้ปฏิบัติ นั้น สูงกว่าความคิดเห็นของครู-อาจารย์ทั้งในภาพรวมและในแต่ละเรื่อง

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 15

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

การนิเทศการศึกษาและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	ผู้บริหาร(N=63)			ครู-อาจารย์(N=171)			t
	$\bar{X}$	S. D.	ระดับการปฏิบัติ	$\bar{X}$	S. D.	ระดับการปฏิบัติ	
1. กำหนดนโยบายและการชี้แจงเกี่ยวกับ การนิเทศการสอนครู-อาจารย์ ในวิทยาลัย ไว้อย่างชัดเจน	3.14	0.96	ปานกลาง	2.71	0.88	ปานกลาง	3.21*
2. จัดตั้งคณะทำงานเพื่อการนิเทศการสอน อย่างเหมาะสม	3.07	1.00	ปานกลาง	2.66	0.92	ปานกลาง	3.42*
3. ดำเนินการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง	3.01	1.00	ปานกลาง	2.57	0.93	ปานกลาง	3.10*
4. มีการจัดปฐมนิเทศครูใหม่	2.26	1.06	น้อย	2.04	0.90	น้อย	1.64
5. ผู้บริหารมีการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสังเกต การเรียนการสอนของครู-อาจารย์	2.85	0.84	ปานกลาง	2.56	0.98	ปานกลาง	2.08*
6. จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศการสอน อย่างต่อเนื่อง	2.65	0.93	ปานกลาง	2.34	0.94	น้อย	2.21*
7. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้ ศึกษาค้นคว้าสิ่งประดิษฐ์แปลก ๆ ใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน	3.14	0.84	ปานกลาง	2.62	0.91	ปานกลาง	3.92*
8. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้มี โอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทาง วิชาการ	3.52	0.89	มาก	2.99	0.96	ปานกลาง	3.81*
9. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้มี โอกาสในการศึกษาต่อตามสาขาวิชาที่สอน	3.42	0.85	ปานกลาง	2.97	1.05	ปานกลาง	3.04*
10. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้ มีโอกาสชมกิจการของสถานประกอบการ หรือได้ศึกษาคูงานของสถานศึกษาอื่น	2.88	1.15	ปานกลาง	2.58	1.07	ปานกลาง	1.89
รวมเฉลี่ย	3.00	0.70	ปานกลาง	2.60	0.69	ปานกลาง	3.88*

*p<.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น 2 เรื่อง ซึ่งการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 1 เรื่อง คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ ($\bar{x} = 3.52$) และการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย 1 เรื่อง คือ มีการจัดประชุมนิเทศครูใหม่ ($\bar{x} = 2.26$) และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละเรื่อง มาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 6 เรื่อง ปรากฏดังนี้

ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ ($\bar{x} = 3.52$) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ ได้มีโอกาสในการศึกษาต่อตามสาขาวิชาที่สอน ($\bar{x} = 3.42$) กำหนดนโยบายและการชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยไว้อย่างชัดเจน ($\bar{x} = 3.14$) ผู้บริหารมีการเยี่ยมชมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ ($\bar{x} = 2.85$) จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 2.65$) และมีการจัดประชุมนิเทศครูใหม่ ($\bar{x} = 2.26$) ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น เพียง 2 เรื่อง ซึ่งการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 2.34$) และมีการจัดประชุมนิเทศครูใหม่ ($\bar{x} = 2.04$) และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละเรื่อง มาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 6 เรื่อง ปรากฏดังนี้

ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครู-อาจารย์ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรม หรือสัมมนาทางวิชาการ ($\bar{x} = 2.99$) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้มีโอกาสในการศึกษาต่อตามสาขาวิชาที่สอน ($\bar{x} = 2.97$) กำหนดนโยบาย และการชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศการสอนครู-อาจารย์ในวิทยาลัยไว้อย่างชัดเจน ($\bar{x} = 2.71$) ผู้บริหารมีการเยี่ยมชมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ ($\bar{x} = 2.56$) จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 2.34$) และมีการจัดประชุมนิเทศครูใหม่ ($\bar{x} = 2.04$) ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมการปฏิบัติรวมอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น 2 เรื่อง ซึ่งความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน คือ มีการจัดปฐมนิเทศครูใหม่ และส่งเสริมสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้มีโอกาสชมกิจการของสถานประกอบการ หรือ ได้ศึกษาคูงานของสถานศึกษาอื่น

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้นพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน สภาพที่วิทยาลัยได้ปฏิบัตินั้นสูงกว่าความคิดเห็นของครู-อาจารย์ทั้งในภาพรวมและในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากผลของการนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละเรื่อง มาเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ปรากฏว่ามีการเรียงลำดับในตำแหน่งเดียวกัน จำนวน 6 เรื่อง จากทั้งหมด 10 เรื่อง เป็นเรื่องซึ่งอยู่ในลำดับที่ 1, 2, 3, 8, 9, และ 10 คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้มีโอกาสในการศึกษาต่อตามสาขาวิชาที่สอน กำหนดนโยบายและการชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครู-อาจารย์ในวิทยาลัยไว้อย่างชัดเจน ผู้บริหารมีการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง และมีการจัดปฐมนิเทศครูใหม่ ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป 1. ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้น ผลปรากฏว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าวิทยาลัยพณิชยการได้มีสภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้าน

2. ผลจากการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ผลปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ซึ่งมีการนำเสนอข้อมูลในรูปตารางแสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับปัญหา และ t-test โดยแสดงในภาพรวมและในแต่ละด้าน (ตารางที่ 16 - 22)

นอกจากนี้ ได้มีการแสดงเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ในแต่ละด้านโดยใช้แผนภูมิที่ 3 สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน ใช้ตารางที่ 23 ส่วนคำถามแบบปลายเปิดนั้น ได้มีการนำเสนอในรูปตารางแสดงค่าความถี่ในแต่ละด้าน (ตารางที่ 24 - 29)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน ปรากฏรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 16

สรุปผลความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ผู้บริหาร (N=63)			ครู-อาจารย์(N=171)			t
	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ ปัญหา	
1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	2.91	0.78	ปานกลาง	3.15	0.76	ปานกลาง	-2.18*
2. การจัดการเรียนการสอน	2.85	0.60	ปานกลาง	3.04	0.55	ปานกลาง	-2.37*
3. สื่อการเรียนการสอนและการบริการ ห้องสมุด	2.82	0.75	ปานกลาง	3.19	0.64	ปานกลาง	-3.67*
4. การวัดผลและการประเมินผลการเรียน การสอน	2.38	0.79	น้อย	2.60	0.69	ปานกลาง	-2.80*
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.80	0.94	ปานกลาง	3.06	0.74	ปานกลาง	-2.00*
6. การนิเทศการศึกษาและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	2.84	0.81	ปานกลาง	3.06	0.75	ปานกลาง	-1.94
รวมเฉลี่ย	2.76	0.81	ปานกลาง	3.00	0.72	ปานกลาง	-4.81*

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้นเพียงด้านเดียว ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คือ การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในแต่ละด้านมาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ปรากฏดังนี้

หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X} = 2.91$) การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.85$) การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ($\bar{X} = 2.84$) สื่อการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสอนและการบริการห้องสมุด ($\bar{x} = 2.82$) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{x} = 2.80$) และการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{x} = 2.38$) ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัย พณิชยการ ในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.02$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ปัญหอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในแต่ละด้าน มาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ปรากฏดังนี้

สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ($\bar{x} = 3.19$) หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{x} = 3.15$) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{x} = 3.06$) การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ($\bar{x} = 3.06$) การจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.04$) และการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{x} = 2.60$) ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับในแต่ละ ด้านนั้น ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ยกเว้น ด้านการ วัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนนั้น ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหอยู่ในระดับ น้อย

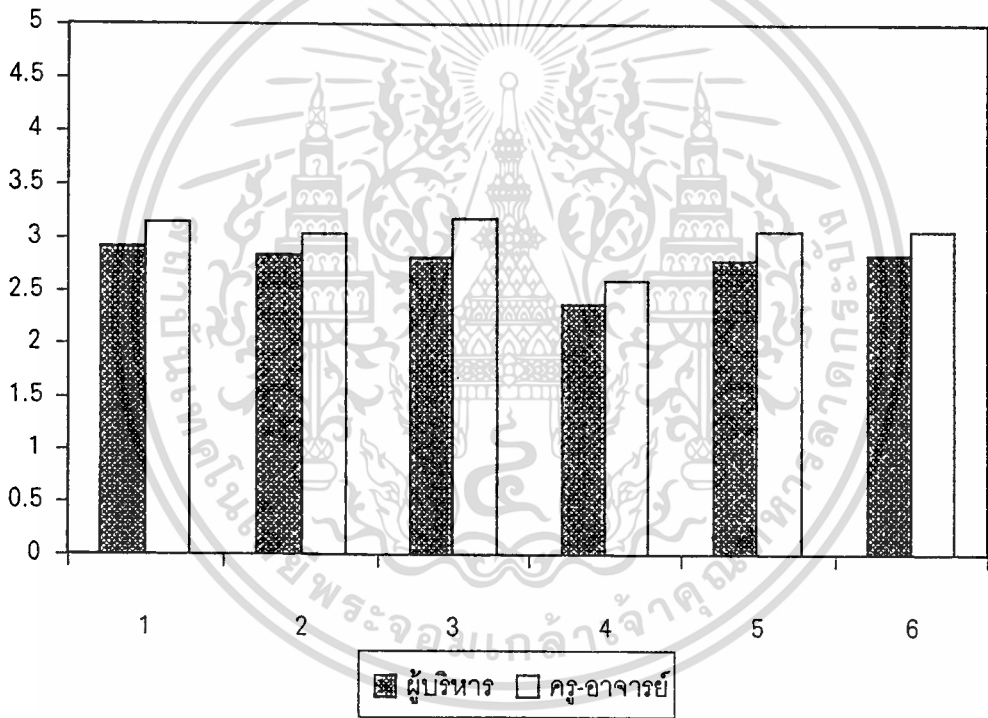
สำหรับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าเกือบทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นเพียงด้านเดียวที่ไม่แตกต่างกัน คือ ด้านการนิเทศการศึกษาและ การพัฒนาบุคลากรทางการสอน ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการนั้น พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู- อาจารย์ ในภาพรวมต่างก็มีปัญหอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน สำหรับความคิดเห็นในแต่ละ ด้านนั้น พบว่า มีปัญหอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกันเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการวัด ผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหอยู่ในระดับน้อย ในขณะที่ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย ของระดับปัญหา ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการที่

เกิดขึ้นนั้นน้อยกว่า ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้าน นอกจากนี้ ผลของการนำค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในแต่ละด้านของผู้บริหารและครู-อาจารย์มาเรียงลำดับ จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด พบว่า ด้านซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าเป็น ปัญหาลำดับสุดท้ายเหมือนกัน คือ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน

แผนภูมิที่ 3

**แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในแต่ละด้าน**

การบริหารงานวิชาการ

1.หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	4.การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน
2.การจัดการเรียนการสอน	5.การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
3.สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด	6.การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

จากแผนภูมิที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ มีปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยกว่า ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ในทุกด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น ความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพัฒนศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับในแต่ละด้านนั้น พบว่า เกือบทุกด้านมีความ คิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้น ความคิดเห็น ไม่แตก ต่างกันซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 17

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพัฒนศึกษา ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	ผู้บริหาร(N=63)			ครู-อาจารย์(N=171)			t
	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ ปัญหา	
1. การจัดเอกสารการใช้หลักสูตรเพื่อให้ ครู-อาจารย์ได้ค้นคว้ายังไม่เพียงพอ	3.06	0.94	ปานกลาง	3.30	1.08	ปานกลาง	-1.59
2. ไม่สามารถจัดหาหนังสือเรียน หนังสือประกอบการเรียนในบางราย วิชาได้ตรงตามหลักสูตร	2.79	0.98	ปานกลาง	3.01	1.01	ปานกลาง	-1.51
3. ผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษา ยังไม่ เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร รวมทั้งเกณฑ์การเลือก กลุ่มการเรียน	2.90	0.92	ปานกลาง	3.10	0.89	ปานกลาง	-1.51
4. การติดตามและการประเมินผลหลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการ เรียนการสอนไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง	2.88	0.95	ปานกลาง	3.18	0.92	ปานกลาง	-2.18*
5. ขาดการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่ได้ เปิดทำการสอน	2.90	0.97	ปานกลาง	3.16	1.02	ปานกลาง	-1.77
รวมเฉลี่ย	2.91	0.78	ปานกลาง	3.15	0.76	ปานกลาง	-2.18*

*p<.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวมมีปัญหอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ทุกเรื่อง และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในแต่ละเรื่อง มาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ปรากฏดังนี้

การจัดเอกสารการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครู-อาจารย์ ได้ศึกษาค้นคว้ายังไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.06$) ผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษายังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรรวมทั้งเกณฑ์การเลือกกลุ่มการเรียน ($\bar{X} = 2.90$) ขาดการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ที่ได้เปิดทำการสอน ($\bar{X} = 2.90$) การติดตามและการประเมินผลหลักสูตรเพื่อนำผลการ ประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนนั้นไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.88$) และไม่สามารถจัดหาหนังสือเรียนหนังสือประกอบการเรียน ในบางรายวิชาได้ตรงตามหลักสูตร ($\bar{X} = 2.79$) ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัย พณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง และเมื่อนำ ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในแต่ละเรื่อง มาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ปรากฏ ดังนี้

การจัดเอกสารการใช้หลักสูตร เพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้ายังไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.30$) การติดตามและการประเมินผลหลักสูตรเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนนั้นไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.18$) ขาดการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่ ได้เปิดทำการสอน ($\bar{X} = 3.16$) ผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษายังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนตามหลักสูตรรวมทั้งเกณฑ์การเลือกกลุ่มการเรียน ($\bar{X} = 3.10$) และไม่สามารถ จัดหาหนังสือเรียนหนังสือประกอบการเรียนในบางรายวิชาได้ตรงตามหลักสูตร ($\bar{X} = 3.01$) ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวมมีปัญห อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกือบทุกเรื่องไม่แตกต่างกัน ยกเว้น เรื่องการติดตามและการประเมินหลักสูตรเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนนั้นไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้นั้น พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ต่างก็มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน ทั้งในภาพรวมและในแต่ละเรื่อง และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับปัญหา ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ที่เกิดขึ้นนั้น น้อยกว่า ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ทั้งในภาพรวมและในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างก็มีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหา อยู่ในลำดับแรกและลำดับสุดท้ายในเรื่องเดียวกัน คือ การจัดเอกสารการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้ายังไม่เพียงพอ และไม่สามารถจัดหาหนังสือเรียนหนังสือประกอบการเรียนในบางรายวิชาได้ตรงตามหลักสูตร ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 18

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหาร(N=63)			ครู-อาจารย์ (N=171)			t
	$\bar{X}$	S. D.	ระดับปัญหา	$\bar{X}$	S. D.	ระดับปัญหา	
1. งบประมาณในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และอื่น ๆ ยังไม่เพียงพอ	3.06	0.94	ปานกลาง	3.42	0.97	ปานกลาง	-2.56*
2. ครู-อาจารย์ไม่มีความรู้ตรงตามสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอน	2.44	0.79	น้อย	2.59	0.83	ปานกลาง	-1.20
3. ครู-อาจารย์ขาดความรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีสอน	2.55	0.81	ปานกลาง	2.66	0.89	ปานกลาง	-0.84
4. การจัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์มากเกินไป	3.44	1.05	ปานกลาง	3.51	0.99	มาก	-0.47
5. ครู-อาจารย์ไม่ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาหนังสือเรียนและหนังสือประกอบการเรียนการสอน	2.68	1.02	ปานกลาง	3.02	1.03	ปานกลาง	-2.24*
6. นักเรียน-นักศึกษาไม่สามารถเลือกกลุ่มการเรียนได้ตามความถนัดและความสามารถของตนเอง	2.5	0.82	ปานกลาง	2.71	0.99	ปานกลาง	-1.46
7. การจัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนมากเกินไป	3.33	1.24	ปานกลาง	3.65	1.04	มาก	-1.97
8. ครู-อาจารย์ไม่ได้รับความสะดวกในการไปนิเทศการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษา	3.04	1.12	ปานกลาง	3.36	0.97	ปานกลาง	-2.10*
9. วิทยาลัยไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดฝึกงานให้แก่ นักเรียน-นักศึกษา	2.23	0.94	น้อย	2.29	0.85	น้อย	-0.46
10. ครู-อาจารย์ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป	3.19	1.06	ปานกลาง	3.25	1.01	ปานกลาง	-0.44
รวมเฉลี่ย	2.85	0.6	ปานกลาง	3.04	0.55	ปานกลาง	-2.37*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ * $p < .05$ ระดับนัยสำคัญด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหายุ่งใน ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหายุ่งในระดับ ปานกลาง ยกเว้นเพียง 2 เรื่อง ซึ่งมีปัญหายุ่งในระดับน้อย คือ ครู-อาจารย์ไม่มีความรู้ ตรงตามสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอน ($\bar{x} = 2.44$) และวิทยาลัยไม่ได้รับความ ร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดฝึกงานให้แก่นักเรียน-นักศึกษา ($\bar{x} = 2.23$) และ เมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในแต่ละเรื่อง มาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 5 เรื่อง ปรากฏดังนี้

การจัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์มากเกินไป ($\bar{x} = 3.44$) การจัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนมากเกินไป ($\bar{x} = 3.33$) ครู-อาจารย์ได้รับมอบ หมาย ให้ปฏิบัติงานนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป ($\bar{x} = 3.19$) ครู-อาจารย์ไม่มีความรู้ ตรงตามสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอน ($\bar{x} = 2.44$) และวิทยาลัยไม่ได้รับความ ร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดฝึกงานให้แก่นักเรียน-นักศึกษา ($\bar{x} = 2.23$) ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัย พณิชยการด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ยกเว้นเพียง 3 เรื่อง ซึ่งมีปัญหายุ่งในระดับมาก 2 เรื่อง คือ การจัดจำนวนนักเรียน- นักศึกษาต่อห้องเรียนมากเกินไป ($\bar{x} = 3.65$) และการจัดจำนวนคาบการสอนของครูต่อสัปดาห์มากเกินไป ($\bar{x} = 3.51$) และมีปัญหายุ่งในระดับน้อย 1 เรื่อง คือ วิทยาลัยไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดฝึกงานให้แก่ นักเรียน-นักศึกษา ($\bar{x} = 2.29$) และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับปัญหา ในแต่ละเรื่องมาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 5 เรื่อง ปรากฏดังนี้

การจัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนมากเกินไป ($\bar{x} = 3.65$) การจัด จำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์มากเกินไป ($\bar{x} = 3.51$) งบประมาณในการจัด การเรียนการสอน ได้แก่ เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์และอื่น ๆ ยังไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 3.42$) ครู- อาจารย์ไม่มีความรู้ตรงตามสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอน ($\bar{x} = 2.59$) และ วิทยาลัยไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดฝึกงานให้แก่ นักเรียน-นักศึกษา ($\bar{x} = 2.29$) ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น เพียง 3 เรื่อง ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ งบประมาณในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์และอื่น ๆ ยังไม่เพียงพอ ครู-อาจารย์ไม่ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาหนังสือเรียนและหนังสือประกอบการเรียนการสอน และครู-อาจารย์ไม่ได้รับความสะดวกในการไปนิตศการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษา

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนนั้น พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับปัญหา ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นนั้น น้อยกว่าความคิดเห็นของครู-อาจารย์ทั้งในภาพรวมและในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ เรื่องซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างก็มีความคิดเห็นว่า มีปัญหาเป็นลำดับสุดท้าย และอยู่ในระดับน้อยในเรื่องเดียวกัน คือ วิทยาลัยไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดฝึกงานให้แก่แก่นักเรียน-นักศึกษา

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 19

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด

สื่อการเรียนการสอนและการบริการ ห้องสมุด	ผู้บริหาร (N=63)			ครู-อาจารย์(N=171)			t
	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ ปัญหา	
1. งบประมาณในการจัดซื้อและการจัดหา สื่อการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ	3.22	0.95	ปานกลาง	3.36	0.92	ปานกลาง	-1.07
2. การจัดระบบในการบริการสื่อการเรียน การสอนให้แก่ครู-อาจารย์ยังไม่เหมาะสม	3.04	0.92	ปานกลาง	3.57	0.89	มาก	-4.00*
3. การติดตามและการประเมินผลเกี่ยวกับ การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง	3.06	0.94	ปานกลาง	3.50	0.84	มาก	-3.42*
4. ครู-อาจารย์ไม่ได้รับการสนับสนุนและ ส่งเสริมให้เข้าร่วมประชุมอบรมเกี่ยวกับ การสร้างและการใช้สื่อการเรียนการสอน	2.74	1.07	ปานกลาง	3.32	0.96	ปานกลาง	-3.91*
5. งบประมาณ ในการจัดซื้อหนังสือสำหรับ การให้บริการในห้องสมุดยังไม่เพียงพอ	2.88	0.97	ปานกลาง	3.14	0.93	ปานกลาง	-1.85
6. การจัดบรรยากาศภายในห้องสมุดไม่ สามารถจูงใจให้นักเรียน-นักศึกษาและ ครู-อาจารย์ได้เข้าไปใช้บริการ	2.57	0.92	ปานกลาง	2.92	0.94	ปานกลาง	-2.58*
7. ขาดการแนะนำเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ให้แก่เรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์	2.60	0.99	ปานกลาง	2.94	0.86	ปานกลาง	-2.55*
8. การให้บริการเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ยังไม่เหมาะสม	2.46	0.91	น้อย	2.74	0.94	ปานกลาง	-2.09*
รวมเฉลี่ย	2.82	0.75	ปานกลาง	3.2	0.60	ปานกลาง	-3.67*

*p<.05

ตารางที่ 19 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมมีปัญหา
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกเรื่อง ยกเว้นเพียงเรื่องเดียว มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คือ การให้บริการเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดยังไม่เหมาะสม ($\bar{x} = 2.46$) และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในแต่ละเรื่อง มาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 5 เรื่อง ปรากฏดังนี้

งบประมาณในการจัดซื้อและการจัดหาสื่อการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 3.22$) การติดตามและการประเมินผล เกี่ยวกับการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.06$) การจัดระบบในการบริการสื่อการเรียนการสอนให้แก่ครู-อาจารย์ยังไม่เหมาะสม ($\bar{x} = 3.04$) การจัดบรรยากาศในห้องสมุด ไม่สามารถจูงใจให้นักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ได้เข้าไปใช้บริการ ($\bar{x} = 2.57$) และการให้บริการเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดยังไม่เหมาะสม ($\bar{x} = 2.46$) ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพาณิชย์การ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเพียง 2 เรื่อง ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ การจัดระบบในการบริการสื่อการเรียนการสอน ให้แก่ครู-อาจารย์ยังไม่เหมาะสม ($\bar{x} = 3.57$) และการติดตามและการประเมินผล เกี่ยวกับการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.50$) และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นในแต่ละเรื่องมาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 5 เรื่อง ปรากฏดังนี้

การจัดระบบในการบริการสื่อการเรียนการสอน ให้แก่ครู-อาจารย์ยังไม่เหมาะสม ($\bar{x} = 3.57$) การติดตามและการประเมินผลเกี่ยวกับการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.50$) งบประมาณในการจัดซื้อ และการจัดหาสื่อการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 3.36$) การจัดบรรยากาศภายในห้องสมุดไม่สามารถจูงใจให้นักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ได้เข้าไปใช้บริการ ($\bar{x} = 2.92$) และการให้บริการเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดยังไม่เหมาะสม ($\bar{x} = 2.74$) ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพาณิชย์การ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น เพียง 2 เรื่อง ซึ่งไม่แตกต่างกัน คือ งบประมาณในการจัดซื้อและการจัดหาสื่อการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ และงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือ สำหรับการให้บริการในห้องสมุดยังไม่เพียงพอ

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุดนั้น พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับปัญหา ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุดที่เกิดขึ้นนั้น น้อยกว่า ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ทั้งในภาพรวมและในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้เรื่องซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างก็มีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาลำดับสุดท้ายในเรื่องเดียวกัน คือ การให้บริการเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดยังไม่เหมาะสม

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 20

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน

การวัดผลและการประเมินผล การเรียนการสอน	ผู้บริหาร (N=63)			ครู-อาจารย์(N=171)			t
	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ ปัญหา	
1. ไม่มีการจัดทำปฏิทิน ในการวัดผลและ การประเมินผลการเรียนการสอนไว้ ล่วงหน้า	2.07	0.98	น้อย	2.13	1.00	น้อย	-0.38
2. ไม่มีการจัดประชุมเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับ ระเบียบการวัดผลและการประเมินผล ให้ครู-อาจารย์ทราบ	2.49	0.94	น้อย	2.70	0.94	ปานกลาง	-1.50
3. ขาดการประสานงานกับครู-อาจารย์ เพื่อให้มีการวัดผลและการประเมินผล การเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	2.46	0.98	น้อย	2.73	0.96	ปานกลาง	-1.89
4. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการ นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์	2.42	1.04	น้อย	2.69	1.02	ปานกลาง	-1.72
5. ขาดการติดตามเกี่ยวกับการนำผลจาก การประเมินผลการเรียนการสอนมา ใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	2.60	1.08	ปานกลาง	3.04	0.92	ปานกลาง	-3.05*
6. ผู้บริหารไม่สนับสนุนเกี่ยวกับการส่ง ผลการเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียน- นักศึกษาทราบ	1.79	0.91	น้อย	1.90	0.89	น้อย	-0.81
7. ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ ที่ทันสมัยเพื่อนำมาใช้ในงานวัดผล และประเมินผล	2.82	1.15	ปานกลาง	3.04	1.08	ปานกลาง	-1.33
รวมเฉลี่ย	2.38	0.79	น้อย	2.6	0.69	ปานกลาง	-2.08*

*P<.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหายุ่งในระดับน้อย ยกเว้นเพียง 2 เรื่อง ซึ่งมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง คือ ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อนำมาใช้ในงานวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.82$) และขาดการติดตามเกี่ยวกับการนำผลจากการประเมินผลการเรียนการสอนมาใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.60$) และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในแต่ละเรื่องมาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 5 เรื่อง ปรากฏดังนี้

ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อนำมาใช้ในงานวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 2.82$) ขาดการติดตามเกี่ยวกับการนำผลจากการประเมินผลการเรียนการสอนมาใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.60$) ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการนำแบบทดสอบมาวิเคราะห์ ($\bar{X} = 2.42$) ไม่มีการจัดทำปฏิทินในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า ($\bar{X} = 2.07$) และผู้บริหารไม่สนับสนุน เกี่ยวกับการส่งผลการเรียนให้ผู้ปกครอง นักเรียน-นักศึกษาทราบ ($\bar{X} = 1.79$) ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ยกเว้นเพียง 2 เรื่อง ซึ่งมีปัญหายุ่งในระดับน้อย คือ ไม่มีการจัดทำปฏิทินในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า ($\bar{X} = 2.13$) และผู้บริหารไม่สนับสนุน เกี่ยวกับการส่งผลการเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษาทราบ ($\bar{X} = 1.90$) และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในแต่ละเรื่องมาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 5 เรื่อง ปรากฏดังนี้

ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อนำมาใช้ในงานวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.04$) ขาดการติดตามเกี่ยวกับการนำผลจากการประเมินผลการเรียนการสอนมาใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.04$) ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการนำแบบทดสอบมาวิเคราะห์ ($\bar{X} = 2.69$) ไม่มีการจัดทำปฏิทินในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า ($\bar{X} = 2.13$) และผู้บริหารไม่สนับสนุน เกี่ยวกับการส่งผลการเรียนให้ผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษาทราบ ($\bar{X} = 1.90$) ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมนั้น ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อย ในขณะที่ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง

สำหรับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกือบทุกเรื่องไม่แตกต่างกัน ยกเว้นเพียงเรื่องเดียว คือ ขาดการติดตามเกี่ยวกับการนำผลจากการประเมินผลการเรียนการสอนมาใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมนั้นพบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย สำหรับครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับปัญหา ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหา ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ที่เกิดขึ้นนั้น น้อยกว่าความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ทั้งในภาพรวมและในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ เรื่องซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาเป็นสองลำดับแรก คือ ลำดับที่ 1, 2 รวมทั้งสามลำดับสุดท้าย คือลำดับที่ 5, 6, 7 ในเรื่องเดียวกัน คือ ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อนำมาใช้ในงานวัดผลและประเมินผล ขาดการติดตามเกี่ยวกับการนำผลจากการประเมินผลการเรียนการสอน มาใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการนำแบบทดสอบมาวิเคราะห์ ไม่มีการจัดทำปฏิทิน ในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า และผู้บริหารไม่สนับสนุนเกี่ยวกับการส่งผลการเรียนให้ ผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษาทราบ ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 21

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ผู้บริหาร(N=63)			ครู-อาจารย์(N=171)			t
	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S. D.	ระดับ ปัญหา	
1. ขาดการกำหนดนโยบายด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ชัดเจน	2.79	1.01	ปานกลาง	3.17	0.92	ปานกลาง	-2.72*
2. งบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีไม่เพียงพอ	2.93	1.10	ปานกลาง	3.11	0.93	ปานกลาง	-1.25
3. ขาดการประชุมชี้แจงให้นักเรียน-นักศึกษาได้เข้าใจจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.79	1.03	ปานกลาง	3.09	0.94	ปานกลาง	-2.11*
4. นักเรียน-นักศึกษาไม่มีโอกาสเลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.71	1.06	ปานกลาง	2.98	1.00	ปานกลาง	-1.77
5. ครู-อาจารย์ไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.71	1.11	ปานกลาง	2.98	0.98	ปานกลาง	-1.82
6. ขาดการติดตามและการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.85	1.07	ปานกลาง	3.03	0.99	ปานกลาง	-1.18
รวมเฉลี่ย	2.80	0.94	ปานกลาง	3.06	0.74	ปานกลาง	-2.00*

*p<.05

ตารางที่ 21 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในแต่ละเรื่องมาจัดเรียงลำดับ จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 4 เรื่อง ปรากฏดังนี้

งบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีไม่เพียงพอ($\bar{X} = 2.93$) ขาดการติดตามและการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 2.85$) นักเรียน-นักศึกษาไม่มีโอกาสเลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 2.71$) และครู-อาจารย์ไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 2.71$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพรวมและในแต่ละเรื่อง นอกจากนี้ ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาเป็นลำดับสุดท้ายในเรื่องเดียวกัน คือ นักเรียน-นักศึกษาไม่มีโอกาสเลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร และครู-อาจารย์ไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 22

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

การนิเทศการศึกษาและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน	ผู้บริหาร(N=63)			ครู-อาจารย์(N=171)			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	
1. การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการ นิเทศการสอนยังไม่ชัดเจน	3.04	0.99	ปานกลาง	3.30	0.96	ปานกลาง	-1.83
2. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางด้าน การนิเทศการสอน	3.14	0.98	ปานกลาง	3.26	0.97	ปานกลาง	-0.88
3. ขาดการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง	3.07	0.98	ปานกลาง	3.36	0.95	ปานกลาง	-2.01*
4. ผู้บริหาร ไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญ ของการเยี่ยมชมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการ เรียนการสอนของครู-อาจารย์	2.92	1.08	ปานกลาง	3.04	1.07	ปานกลาง	-0.80
5. ขาดการติดตามและการประเมินผล ในด้านการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง	3.01	1.00	ปานกลาง	3.17	1.01	ปานกลาง	-1.07
6. ผู้บริหาร ไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ ครู-อาจารย์ได้เข้าร่วมอบรมสัมมนา ด้านวิชาการ	2.31	0.89	น้อย	2.67	1.01	ปานกลาง	-2.46*
7. ผู้บริหาร ไม่ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู- อาจารย์มีความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมทั้งการศึกษาต่อตามสาขาวิชาที่สอน	2.39	0.95	น้อย	2.63	1.10	ปานกลาง	-1.50
รวมเฉลี่ย	2.84	0.81	ปานกลาง	3.06	0.75	ปานกลาง	-1.94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

*p<.05

ตารางที่ 22 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ยกเว้นเพียง 2 เรื่อง ซึ่งมีปัญหายุ่งในระดับน้อย คือ ผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์มีความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมทั้งการศึกษาคู่ตามสาขาวิชาที่สอน ($\bar{X} = 2.39$) ผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้เข้าร่วมอบรมสัมมนาทางด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.31$) และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในแต่ละเรื่อง มาจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 5 เรื่อง ปรากฏดังนี้

ขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางด้าน การนิเทศการสอน ($\bar{X} = 3.14$) ขาดการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.07$) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศการสอนยังไม่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.04$) ผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครู-อาจารย์ มีความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมทั้งการศึกษาคู่ตามสาขาวิชาที่สอน ($\bar{X} = 2.39$) และผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครู-อาจารย์ได้เข้าร่วมอบรมสัมมนาทางด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.31$) ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหายุ่งในระดับปานกลางทุกเรื่อง และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในแต่ละเรื่องมาจัดเรียงลำดับ จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จำนวน 5 เรื่อง ปรากฏดังนี้

ขาดการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.36$) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศการสอนยังไม่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.30$) ขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางด้าน การนิเทศการสอน ($\bar{X} = 3.26$) ผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครู-อาจารย์ ได้เข้าร่วมอบรมสัมมนา ทางด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.67$) และผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครู-อาจารย์มีความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมทั้งการศึกษาคู่ตามสาขาวิชาที่สอน ($\bar{X} = 2.63$) ตามลำดับ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง

สำหรับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น เมื่อผู้ยืมได้หนังสือฉบับนี้แล้วจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ไม่อาจรณิใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากรทางการสอน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นเพียง 2 เรื่อง คือ ขาดการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่องและผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้เข้าร่วมอบรมสัมมนาทางด้านวิชาการ ซึ่งมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลางเหมือนกัน สำหรับความคิดเห็นในแต่ละข้อนั้น ส่วนใหญ่ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหายุ่งในระดับปานกลางเหมือนกัน ยกเว้นเพียง 2 เรื่อง ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาระดับน้อย ส่วนครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาระดับปานกลาง คือ ผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ ได้เข้าร่วมอบรมสัมมนาทางด้านวิชาการ และผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์มีความก้าวหน้าทางวิชาการรวมทั้งการศึกษาค้นคว้าตามสาขาวิชาที่สอน และเมื่อพิจารณาคำเฉลี่ยของระดับปัญหา ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นน้อยกว่าความคิดเห็นของครู-อาจารย์ทั้งในภาพรวมและในแต่ละเรื่อง

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป 1. ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับในแต่ละด้านนั้น มีปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้น ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผลจากการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการ ห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ผลปรากฏว่า ในภาพรวมนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับในแต่ละด้านนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เกือบทุกด้าน ยกเว้น ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 23

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ
ในภาพรวมและในแต่ละด้าน

การบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	สภาพการบริหารงานวิชาการ				t	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ				t
	ผู้บริหาร N=63		ครู-อาจารย์ N=171			ผู้บริหาร N=63		ครู-อาจารย์ N=171		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.หลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้	3.17	0.56	2.84	0.66	3.48*	2.91	0.78	3.15	0.76	-2.18*
2.การจัดการเรียนการสอน	3.47	0.53	3.12	0.58	4.20*	2.85	0.60	3.04	0.55	-2.37*
3.สื่อการเรียนการสอนและ การบริการห้องสมุด	3.17	0.62	2.77	0.63	4.26*	2.82	0.75	3.19	0.64	-3.67*
4.การวัดผลและการประเมินผล การเรียนการสอน	3.44	0.64	2.98	0.66	4.76*	2.38	0.79	2.60	0.69	-2.08*
5.การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.27	0.69	2.86	0.75	3.77*	2.80	0.94	3.06	0.74	-2.00*
6.การนิเทศการศึกษา และการ พัฒนาบุคลากรทางการสอน	3.00	0.68	2.60	0.69	3.88*	2.84	0.81	3.06	0.75	-1.94
รวมเฉลี่ย	3.25	0.64	2.86	0.68	4.06*	2.76	0.81	3.02	0.72	-4.81*

*p<.05

ตารางที่ 23 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพและ
ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้านนั้นทั้ง
การปฏิบัติและปัญหาต่างก็อยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน ยกเว้น ด้านการวัดผลและการ
ประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อย และเมื่อ
พิจารณาระดับการปฏิบัติ ปรากฏว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่วิทยาลัยพณิชยการมีสภาพที่
ปฏิบัติสูงกว่าความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของ
วิทยาลัยพณิชยการนั้นผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยกว่าความคิดเห็นของ
ครู-อาจารย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการนั้น พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในภาพรวมนั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้สำหรับในแต่ละด้านนั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกด้าน ยกเว้น ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ซึ่งไม่แตกต่างกันและสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

แบบสอบถามแบบปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทาง ในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ แสดงในรูปตารางตามความถี่ในแต่ละด้าน สรุปได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 24

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา	ความถี่
1. กรมอาชีวศึกษาควรจัดทำตำราเรียนให้ทันกับหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลง	4
2. ควรจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง	4
3. ควรมีการจัดห้องหลักสูตร โดยเฉพาะ เพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูล	2
4. ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ควรจัดให้มีวิชาชีพมากขึ้น และวิชาเลือกควรเปิดโอกาสให้เลือกอย่างเสรี	2
5. ควรมีการติดตาม ประเมินผลว่า การสอนเป็นไปตามหลักสูตรหรือไม่ และแจ้งให้ครู-อาจารย์ทราบ	2
6. ควรประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน-นักศึกษาและผู้ปกครองทราบถึงหลักสูตร และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร	2
7. ควรมีตำราและหนังสือให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้ามากขึ้น	1
8. ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ให้มากขึ้น	1
9. หลักสูตรควรมีการแก้ไขให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและตลาดแรงงาน	1
10. ควรปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพราะมีเนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกันในบางรายวิชา	1
11. การแก้ไขหลักสูตรแต่ละรายวิชา ทางกรมอาชีวศึกษาควรระบุคำอธิบายรายวิชาให้ชัดเจน เพื่อสะดวกในการศึกษาค้นคว้ารายละเอียดต่อไป	1
12. ควรจัดสัมมนาครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรนอกสถานที่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	1
13. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญแก่งานวิชาการมากกว่างานด้านอาคารสถานที่	1
14. หลักสูตรอาชีวศึกษาควรจะเหมือนกันหมดทุกกรม	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 25

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา	ความถี่
1. ควรปรับปรุงระเบียบการจัดจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ให้น้อยลง	3
2. ควรเพิ่มบุคลากรให้มากขึ้น	2
3. ควรมีการนับคาบการสอนของครู-อาจารย์ซึ่งทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มวิชา คณะวิชาพื้นฐาน	2
4. ทางกรมอาชีวศึกษาควรจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาเพิ่มขึ้น ให้สอดคล้องกับจำนวนนักเรียน-นักศึกษา	1
5. ควรมีการประชุมกลุ่มครู-อาจารย์ เกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชาที่จะสอนร่วมกัน	1
6. ควรส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ได้เขียนตำรา	1
7. จำนวนนักเรียน-นักศึกษาในแต่ละห้องไม่ควรเกิน 40 คน	1
8. ควรให้ครู-อาจารย์ทำการสอนเพียงอย่างเดียว หน้าที่อื่นควรมอบให้ ข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เป็นผู้จัดทำ	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 26

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา	ความถี่
1. ควรมีการปรับปรุงห้องสมุดให้มีบรรยากาศดีขึ้น โดย ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ	7
2. ควรให้ครู-อาจารย์ได้มีโอกาสไปอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อ	2
3. ทางคณะวิชา ควรได้รับงบประมาณเพื่อจัดหาสื่อได้มากขึ้น	2
4. ควรส่งเสริมให้นักเรียน-นักศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด นอกเหนือจากตำราในห้องเรียน	2
5. ห้องสมุดควรมีงบประมาณในการซื้อหนังสือเพิ่มขึ้น	2
6. ควรให้คณะวิชาเสนอรายชื่อหนังสือให้บรรณารักษ์ห้องสมุดเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อ	2
7. ควรจัดหาอุปกรณ์ที่ช่วยในการเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน-นักศึกษา	1
8. สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมเรื่องการทำสื่อ	1
9. ควรปลูกจิตสำนึกให้ครู-อาจารย์เห็นความสำคัญของการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน	1
10. ในห้องเรียน ควรมีสื่อการสอน ซึ่งได้แก่ เครื่องขยายเสียง ปลั๊กไฟ ฯลฯ อย่างเพียงพอ และควรมีหน่วยแนะนำการใช้สื่อ	1
11. ควรส่งเสริมให้นักุลากรห้องสมุดมีความรู้เพิ่มขึ้น	1
12. ห้องสมุดควรมีขั้นตอนการจัดซื้อหนังสือที่ยืดหยุ่นและสะดวกขึ้น	1
13. บรรณารักษ์ควรประสานงานกับครู-อาจารย์ในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด	1
14. ควรขยายพื้นที่ห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น	1
15. ให้ครู-อาจารย์และนักเรียน-นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะเกี่ยวกับห้องสมุด เพื่อแก้ไขปัญหา	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 27

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา	ความถี่
1. ควรมีการจัดซื้อคอมพิวเตอร์สำหรับงานวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ	8
2. ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่วัดผลและประเมินผลเพิ่มขึ้น	4
3. ควรมีการควบคุมมาตรฐานในการวัดผลและออกข้อสอบ	3
4. ควรจัดทำธนาคารข้อสอบ	1
5. ควรมีความรอบคอบในการกำหนดค่าระดับคะแนน	1
6. ควรมีการส่งเจ้าหน้าที่วัดผลไปอบรมการใช้คอมพิวเตอร์กับงานวัดผล	1

ตารางที่ 28

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา	ความถี่
1. ไม่ควรบังคับให้นักเรียน-นักศึกษา ร่วมกิจกรรมชมรมใดชมรมหนึ่ง แต่ควรใช้วิธีจูงใจ	4
2. ควรกระจายงานกิจกรรมให้ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วม	3
3. ประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้ครู-อาจารย์และนักเรียน-นักศึกษาทราบ โดยใช้บอร์ด เอกสาร หรือจัดประชุม	1
4. กิจกรรมเสริมหลักสูตร ควรทำอย่างจริงจัง สนุกสนาน และไม่ใช้เวลานาน	1
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรเน้นเรื่องวิชาการ	1
6. ในแต่ละวิชา ควรมีการจัดกิจกรรมให้มากขึ้น	1
7. ควรมีการดำเนินกิจกรรมชมรมอย่างจริงจัง และจัดครู-อาจารย์รับผิดชอบอย่างเหมาะสม	1
8. ผู้บริหารควรให้ความสนใจเรื่องนี้อย่างจริงจัง รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม	1
9. ควรมีการประเมินผลกิจกรรมที่จัดขึ้น และเผยแพร่ให้ครู-อาจารย์ทราบ	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารทูลงวนโวลสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ผ่านการคัด
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 29

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและพัฒนาบุคลากรทางการสอน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา	ความถี่
1. ควรส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ ได้ศึกษาต่อตรงกับสาขาวิชาที่สอนให้มากขึ้น	5
2. ควรมีการส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ได้เข้าร่วมอบรมสัมมนาเพื่อรับรู้อ ความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง	3
3. ในแต่ละกลุ่มวิชาควร ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานอย่างทั่วถึง	3
4. เมื่อครู-อาจารย์ไปศึกษาต่อ อบรม ดูงานและเมื่อกลับมาแล้ว ควรนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาเผยแพร่ในการปฏิบัติงานด้วย	2
5. ควรมีการประชุมครู-อาจารย์เพื่อชี้แจงนโยบายการนิเทศการสอน และการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	1
6. มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เกี่ยวกับการนิเทศการสอนแก่ผู้บริหาร	1
7. กลุ่มวิชาควรวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับการนิเทศและนำผลมาปรับปรุง	1
8. หัวหน้าคณะวิชาควรเป็นผู้นิเทศ	1
9. ต้องทำให้ครู-อาจารย์เข้าใจว่าการนิเทศไม่ใช่การจับผิด	1
10. ศิษยานิเทศก์ของกรมอาชีวศึกษาควรเป็นผู้นิเทศให้ครู-อาจารย์ในสถานศึกษา	1
11. ผู้บริหารควรมีการตรวจสอบการเข้าสอนของครู-อาจารย์	1
12. ควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดอบรม สัมมนา ให้ครู-อาจารย์ ทราบอย่างทั่วถึง	1
13. บุคลากรทุกคนต้องมีความร่วมมือกันติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี อยู่ตลอดเวลา	1
14. ควรให้แรงเสริมแก่ครู-อาจารย์ที่พัฒนาการสอนให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ	1

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ตามทัศนะของ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการ ประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและ การพัฒนานุเคราะห์ทางการสอน

การตั้งสมมติฐานของการวิจัย คือ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละ ด้าน ไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาประชากรซึ่งประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหารจำนวน 63 คน และกลุ่มครู-อาจารย์ จำนวน 307 คน ของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งได้แก่ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน และวิทยาลัยพณิชยการบางนา สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนั้น แบ่งเป็น 6 กลุ่มผู้บริหาร ได้จากประชากรทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 63 คน ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ มีการกำหนดขนาดของกลุ่ม ตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie Morgan ซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 171 คน รวม กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 234 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนั้นเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม ส่วนตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับระดับ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัย พณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอนและการบริการห้องสมุด การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนานุเคราะห์ทางการสอน ระดับ

ความคิดเห็นแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และ เอกสารความคิดเห็นแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และ ไม่ว่าการณ์ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ทั้ง 6 ด้าน แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด พร้อมทั้งแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาของแต่ละด้าน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบและนำมาปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิทยาลัยอินทราชัย จำนวน 40 คน นำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 ได้เท่ากับ 0.96 และ 0.94 ตามลำดับ ส่วนการเก็บ รวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้นำหนังสืออนุญาตการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอธิบดีกรมอาชีว-ศึกษา พร้อมแบบสอบถามไปติดต่อผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการทั้ง 3 แห่งด้วยตนเอง เพื่อ ขอบความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน จำนวนแบบ สอบถามที่นำส่งจำนวน 234 ชุด ได้รับกลับคืน และอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์พอที่จะนำมา วิเคราะห์ผลได้ จำนวน 234 ชุด

การวิเคราะห์ ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ โปรแกรม SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social/ Sciences/ Personal Computer Plus) ในการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t - test (t) ส่วน การนำเสนอข้อมูลนั้น ได้มีการนำผลจากการวิเคราะห์เสนอในรูปตารางพร้อมทั้งอธิบาย ประกอบ ส่วนแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการ แก้ปัญหาของแต่ละด้าน ได้มีการสรุปเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับความถี่ของจำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม

สรุปผลการวิจัย

ผลของการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหารและ ครู-อาจารย์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 77 สำหรับอายุของผู้บริหารส่วนใหญ่อยู่ใน ช่วง 41 - 50 ปีคิดเป็นร้อยละ 43 ในขณะที่อายุของครู-อาจารย์ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 49 วุฒิต่างการศึกษานั้นทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่วุฒิปริญญาตรี หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 85 สำหรับประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 51 ส่วนครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอยู่ในช่วง 11 - 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 46

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีต่อสภาพ การบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ทั้ง 6 ด้าน ปรากฏดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการ บริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน พบว่า มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลางเหมือนกันทั้งความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เมื่อพิจารณาจาก ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติ ปรากฏว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าวิทยาลัยมีการปฏิบัติสูงกว่า ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้าน สำหรับผลการนำค่าเฉลี่ยของ การปฏิบัติในแต่ละด้านของผู้บริหารและครู-อาจารย์มาเรียงลำดับจากค่ามากที่สุดไปหาค่าน้อย ที่สุด พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละด้านทั้งของผู้บริหารและครู-อาจารย์มีการ เรียงลำดับเหมือนกัน คือ การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผลการเรียน การสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ สื่อการเรียน การสอนและการบริการห้องสมุด และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการ สอน ตามลำดับ ส่วนผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู- อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการ บริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละ ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้ง ไว้ สำหรับรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ในแต่ละด้านเป็นดังนี้

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

1.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการ บริหารงานวิชาการของวิทยาลัย พณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยก เว้น เรื่องชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรให้นักเรียน-นักศึกษาเข้าใจ เพื่อเป็นแนวทางในการ เรียนและการเลือกกลุ่มการเรียนนั้น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.2 ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการ บริหารงานวิชาการ ของ วิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง สำหรับเรื่องที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงที่สุด ได้แก่ เรื่อง ชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรให้นักเรียน-นักศึกษาเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนและ การเลือกกลุ่มการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 เปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการ บริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น เรื่องการจัดเอกสารการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครู- อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ และเปิดสอนหลักสูตรในสาขาใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

2. การจัดการเรียนการสอน

2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัย พณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 8 เรื่อง ส่วนที่เหลืออีก 7 เรื่อง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เรื่องที่ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับ มากและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงที่สุด คือ จัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์ เป็นไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน สำหรับเรื่องซึ่งผู้บริหารมี ความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำที่สุด คือ ครู- อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน

2.2 ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของ วิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น เรื่อง การจัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์เป็นไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัด การเรียนการสอนและครู-อาจารย์ได้รับมอบหมายให้ทำงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนซึ่ง ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับเรื่องครู-อาจารย์ได้มีส่วน ร่วมในการจัดชั้นเรียนนั้น ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

2.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการ บริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น เรื่องงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และอื่น ๆ ยังไม่เพียงพอ ครู-อาจารย์ไม่ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาหนังสือ

เรียนและหนังสือประกอบการเรียนการสอน และครู-อาจารย์ไม่ได้รับความสะดวกในการไป นิเทศการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษา ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด

3.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัย พณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น เรื่องห้องสมุดตั้งอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมซึ่งนักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์สามารถใช้บริการนั้นได้ ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3.2 ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น เรื่องจัดศูนย์วัสดุอุปกรณ์การสอน โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนแนะนำวิธีการใช้ การบำรุงรักษาให้แก่ครู-อาจารย์อย่างเหมาะสม และติดตามประเมินผลการใช้วัสดุ อุปกรณ์ การสอนของครู-อาจารย์อย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียน การสอน ซึ่งครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

3.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพ การบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ส่วนใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นเรื่องบรรณารักษ์ได้แนะนำการใช้ห้อง สมุดแก่นักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน

4.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัย พณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยก เว้น เรื่องกำหนดปฏิทินในการวัดผลและการประเมินผลการสอนไว้ล่วงหน้า และจัดให้มีการ

รายงานผลการเรียนของนักเรียน-นักศึกษาให้ผู้ปกครองได้รับทราบทุกครั้ง ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

4.2 ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น เรื่องกำหนดปฏิทินในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้าและจัดให้มีการรายงานผลการเรียนของนักเรียน-นักศึกษาให้ผู้ปกครองได้รับทราบทุกครั้ง ซึ่งครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับเรื่องจัดให้มีการประชุมและอภิปรายผลของการวัดผลและการประเมินผล เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้น ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกเรื่องเช่นกัน

5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

5.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง สำหรับเรื่อง que ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในลำดับสูงที่สุด คือ กำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้อย่างเหมาะสม

5.2 ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง เรื่องที่ครู-อาจารย์มีความคิดว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในลำดับสูงที่สุด คือ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรประเภทต่าง ๆ ให้นักเรียน-นักศึกษา ได้มีโอกาสเลือกเข้าร่วมตามความถนัดและความสนใจ

5.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในภาพรวม

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น เรื่องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรประเภทต่าง ๆ ให้นักเรียน-นักศึกษาได้มีโอกาสเลือกเข้าร่วมตามความถนัดและความสนใจ ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

6. การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

6.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัย พณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่องส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สำหรับเรื่องมีการจัดปฐมนิเทศครูใหม่นั้นผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

6.2 ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่องจัดให้มีการประเมินผลการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง และเรื่องมีการจัดปฐมนิเทศครูใหม่ ซึ่งครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย สำหรับเรื่องที่ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด ได้แก่ เรื่องส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ

6.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นเรื่องมีการจัดปฐมนิเทศครูใหม่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้มีโอกาสชมกิจการของสถานประกอบการ หรือได้ศึกษาดูงานของสถานศึกษาอื่น ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

กล่าวโดยสรุป ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการ
บริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้านมีการปฏิบัติอยู่ใน
ระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง สำหรับผลการเปรียบเทียบในภาพรวมและในแต่ละด้าน
นั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีต่อปัญหา
การบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ทั้ง 6 ด้าน ปรากฏผลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการ
บริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
เหมือนกันทั้งความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ปรากฏว่า
ความคิดเห็นของ ผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านการวัดผลและ
การประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
สำหรับความคิดเห็นของครู-อาจารย์นั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านซึ่งครู-
อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำที่สุด คือ
การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของระดับปัญหา
ปรากฏว่า ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นที่ว่าวิทยาลัย มีปัญหาที่เกิดขึ้นสูงกว่าความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร ทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้าน ส่วนผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น
ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ
ในภาพรวม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติ
ฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
ส่วนใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้ง
ไว้เช่นกัน ยกเว้น ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้น ผู้บริหาร
และครู-อาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับราย
ละเอียดของผลการวิเคราะห์ในแต่ละด้านเป็นดังนี้

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

1.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยา
ลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปาน
กลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง สำหรับเรื่องที่ผู้
บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงที่สุดคือการ

จัดเอกสารการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้ายังไม่เพียงพอส่วนเรื่องที่ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำที่สุดคือไม่สามารถจัดหาหนังสือเรียนหนังสือประกอบการเรียนการสอนในบางรายวิชาได้ตรงตามหลักสูตร

1.2 ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง สำหรับเรื่องที่ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงที่สุดและลำดับต่ำที่สุดนั้น เป็นเรื่องเดียวกันกับความคิดเห็นของผู้บริหาร

1.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นเรื่อง การติดตามและประเมินผลหลักสูตรเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การจัดการเรียนการสอน

2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่องครู-อาจารย์ไม่มีความรู้ตรงตามสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอน และวิทยาลัยไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดฝึกงานให้แก่นักเรียน-นักศึกษา ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2.2 ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่องการจัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์มากเกินไป และการจัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนมากเกินไป ซึ่งครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก สำหรับเรื่องวิทยาลัยไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดฝึกงานให้แก่เรียน-นักศึกษา ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นเรื่องงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ เครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ และอื่น ๆ ยังไม่เพียงพอ ครู-อาจารย์ไม่ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาหนังสือเรียนและหนังสือประกอบการเรียนการสอน และครู-อาจารย์ไม่ได้รับความสะดวกในการไปนิเทศการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษา ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด

3.1 ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่องการให้บริการเกี่ยวกับห้องสมุดยังไม่เหมาะสม ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าปัญหอยู่ในระดับน้อย

3.2 ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุดในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่องการจัดระบบในการบริการสื่อการเรียนการสอนให้แก่ครู-อาจารย์ยังไม่เหมาะสม การติดตามและการประเมินผลเกี่ยวกับการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าปัญหามีอยู่ในระดับมาก ส่วนเรื่องซึ่งครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าปัญหามีอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำที่สุด ได้แก่ เรื่องการให้บริการเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดยังไม่เหมาะสม

3.3 เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น เรื่องงบประมาณในการจัดซื้อและการจัด

หาสื่อการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ และงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือสำหรับการให้บริการในห้องสมุดยังไม่เพียงพอ ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน

4.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น เรื่องขาดการติดตามเกี่ยวกับการนำผลจากการประเมินผลการเรียนการสอนมาใช้เพื่อปรับปรุง การเรียนการสอนและขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อนำมาใช้ในการวัดผลและประเมินผล ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง

4.2 ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่อง ไม่มีการจัดทำปฏิทินในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า และผู้บริหารไม่สนับสนุนเกี่ยวกับการส่งผลการเรียน ให้ผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษาทราบ ซึ่งครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหอยู่ในระดับน้อย

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นเรื่องขาดการติดตามเกี่ยวกับการนำผลจากการประเมินผลการเรียนการสอนมาใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

5.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง สำหรับเรื่อง que ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำที่สุดคือ นักเรียน-นัก

ศึกษาไม่มีโอกาสเลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร และครู-อาจารย์ไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

5.2 ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปัญหายู่งในระดับปานกลางทุกเรื่อง นอกจากนี้เรื่องที่ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหายู่งในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำที่สุดนั้น เป็นเรื่องเดียวกันกับความคิดเห็นของผู้บริหาร

5.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น เรื่องขาดการกำหนดนโยบายด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ชัดเจน และขาดการประชุมชี้แจงให้นักเรียน-นักศึกษาได้เข้าใจจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน

6.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมมีปัญหายู่งในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ยู่งในระดับปานกลาง ยกเว้น เรื่องผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ ได้เข้าร่วมอบรมสัมมนาทางด้านวิชาการ และผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์มีความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมทั้งการศึกษาต่อตามสาขาวิชาที่สอน ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหายู่งในระดับน้อย

6.2 ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมมีปัญหายู่งในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปัญหายู่งในระดับปานกลางทุกเรื่อง นอกจากนี้เรื่องที่ครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหายู่งในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำที่สุดนั้น เป็นเรื่องเดียวกันกับความคิดเห็นของผู้บริหาร

6.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากร

ทางการสอน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นเรื่องขาดการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้เข้าร่วมอบรมสัมมนาทางด้านวิชาการ ซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กล่าวโดยสรุป ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมมีปัญหายอยู่ในระดับเดียวกัน คือระดับปานกลาง สำหรับในแต่ละด้านนั้นส่วนใหญ่ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหายอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกัน ยกเว้นด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหายอยู่ในระดับน้อย สำหรับผลการเปรียบเทียบในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับในแต่ละด้านนั้น ความคิดเห็นส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา เฉพาะเรื่องซึ่งมีความถี่สูงสุด ของแต่ละด้าน มีดังนี้

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ กรมอาชีวศึกษาควรจัดทำตำราเรียนให้ทันกับหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลง
2. การจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ควรแก้ไขระเบียบการจัดค่าการสอนต่อสัปดาห์ให้ลดลง
3. สื่อการเรียนการสอนและบริการห้องสมุด ได้แก่ ควรมีการปรับปรุงห้องสมุดให้มีบรรยากาศดีขึ้น เช่น การติดตั้งเครื่องปรับอากาศ
4. การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ได้แก่ ควรมีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และมีจำนวนอย่างเพียงพอ
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ ไม่ควรบังคับให้นักเรียน-นักศึกษา ร่วมกิจกรรมชมรมใดชมรมหนึ่ง แต่ควรใช้วิธีจูงใจ
6. การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ได้แก่ ควรจัดส่งครู-อาจารย์ไปศึกษาต่อให้ตรงกับสาขาวิชาที่สอนอยู่

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยนั้น ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญ ซึ่งได้ค้นพบจากการศึกษาในครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 234 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 63 คน และครู-อาจารย์ 171 คน สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามดังกล่าวมีดังนี้

1. เพศ พบว่า ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คือ ประมาณร้อยละ 77 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุทธาทิพย์ เจริญสุข ที่พบว่า “ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาประเภทพาณิชยกรรมในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คือ ประมาณร้อยละ 74”¹ ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงสมร กลิ่นเจริญ ที่พบว่า “ครูโรงเรียนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย”² ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเพศหญิงมีความสนใจทางด้านพาณิชยกรรมมากกว่าเพศชาย ส่วนเพศชายนั้นมีความสนใจทางด้านช่างอุตสาหกรรมมากกว่าเพศหญิง

2. อายุ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41 - 50 ปี คือ ประมาณร้อยละ 43 สำหรับครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31 - 40 ปี คือ ประมาณร้อยละ 49 จะเห็นว่าอายุของผู้บริหารส่วนใหญ่มากกว่าอายุของครู-อาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สงวนพงศ์ ชวนชม ที่พบว่า “โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น อายุของผู้บริหารส่วนใหญ่มากกว่าอายุของครู-อาจารย์”³

3. วุฒิทางการศึกษา พบว่า ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คือ ประมาณร้อยละ 85 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สงวนพงศ์ ชวนชม ที่พบว่า “โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น ผู้บริหารส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี คือ ประมาณร้อยละ 85”⁴ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุทธาทิพย์ เจริญสุข ที่พบว่า “ครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี คือ ประมาณร้อยละ 86”⁵

4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี คือประมาณร้อยละ 51 สำหรับครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีเอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำมาใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอยู่ในช่วง 11 - 20 ปี คือประมาณร้อยละ 46 จะเห็นว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่าครู-อาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสงวนพงศ์ ชวนชม ที่พบว่า “โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น ผู้บริหารส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานมากกว่าครูผู้สอน”⁶

ดังนั้น สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามนั้น ส่วนใหญ่ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างก็เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่งมีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า สำหรับอายุและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานนั้น ผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่าครู-อาจารย์

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน

2. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อร่าม เรืองฤทธิ์ ที่พบว่า “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยส่วนรวมและในแต่ละด้าน วิทยาลัยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง”⁷ เช่นเดียวกันกับผลการวิจัยของ ลัดดาวัลย์ สมเจริญ ที่พบว่า “ทัศนคติของครูและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ โดยภาพรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง”⁸ ในทำนองเดียวกันกับผลการวิจัยของ สมบัติ คุ่มภู ที่พบว่า “บทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง”⁹ แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วุฒิจุลพรหม ที่พบว่า “โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านวิชาการน้อยทุกด้าน”¹⁰

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ต่อการบริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารควรให้ความสำคัญชอบต่องานนี้เป็นอันดับแรก ดังที่ปรียาพร จงศ์อนุครโรจน์ ได้กล่าวไว้ว่า “งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ”¹¹ เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้บริหารน่าจะให้ความสำคัญต่อการบริหารด้านวิชาการให้มาก โดยในบางครั้งอาจเข้าไปร่วมทำงานด้วยตนเอง เพื่อให้งานด้านวิชาการภายในสถานศึกษา ได้พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง และทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังคำกล่าวของภิญโญ สารท ที่ว่า “ผู้บริหารสถานศึกษา ควรเป็นผู้นำด้านวิชาการ โดยการเข้าร่วมทำงานกับคณะครู กระตุ้นเตือนครู ให้คำแนะนำและคำปรึกษาและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอน”¹² และกิติมา ปรีดีคิด ได้กล่าวสนับสนุนว่า “การที่ผู้บริหารโรงเรียนจะทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้บริหารให้ความสำคัญต่องานวิชาการ และเข้าใจขอบข่ายของงานวิชาการ และภาระหน้าที่ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นอย่างดี”¹³

เนื่องจากหน้าที่หลักของสถานศึกษา ก็คือ การจัดการศึกษาให้แก่เยาวชน ดังนั้น ถ้าผู้บริหารให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการให้มาก จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ดังความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่ได้ระบุไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ดังนี้

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ¹⁴

สำหรับผลการวิจัยในแต่ละด้าน พบว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างมีความคิดเห็นว่าวิทยาลัยพณิชยการ มีสภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านและเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละด้าน มาเรียงลำดับจาก ค่ามากที่สุด ไปหาค่าน้อยที่สุด พบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติตามความคิดเห็นของทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างมีการเรียงลำดับเหมือนกันดังนี้ การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ สื่อการเรียนการสอนและการ

บริการห้องสมุด และการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ตามลำดับ จะเห็นว่า วิทยาลัยพณิชยการ ได้มีสภาพที่ปฏิบัติในด้านการจัดการเรียนการสอน มากกว่าด้านอื่น ๆ แสดงว่า ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี ดังที่ กิติมา ปรีดีติติก ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้ “การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผลการศึกษาที่มีคุณภาพ ในที่สุด ดังนั้นไม่ว่ากิจกรรมใดที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอน และทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ถือว่างานเหล่านั้นเป็นงานในขอบเขตของผู้บริหารในด้านวิชาการทั้งสิ้น”¹⁵

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังได้เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้ “ภารกิจหลักของโรงเรียน คือ การประสิทธิ์ประสาทความรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสติปัญญา และลักษณะนิสัยอันดีงามแก่ผู้เรียน เพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติสืบไปในภายภาคหน้า”¹⁶ สำหรับพินิจ ปฐมกำเนิด ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้ “ถ้าโรงเรียนสามารถจัดหลักสูตรและการสอนได้ดี นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงก็มีโอกาสที่จะผลิตนักเรียนเข้าสู่ตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการได้มาก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียน”¹⁷ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา

สำหรับด้านซึ่งทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างก็มีความคิดเห็นว่า วิทยาลัยพณิชยการมีสภาพที่ปฏิบัติเป็นลำดับที่ 2 ได้แก่ การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอน เพราะจะทำให้ผู้สอนสามารถตรวจสอบได้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้งนั้น สามารถบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด สามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังที่ อนันต์ ศรีโสภา ได้กล่าวว่า “สิ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญที่สุดของระบบการศึกษา คือ การวัดผลและประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียน เพราะผลจากการวัดและประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียนเพื่อช่วยให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองนำไปใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้ดีขึ้นและเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้”¹⁸

นอกจากนี้ ด้านซึ่งทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างก็มีความคิดเห็นว่า วิทยาลัยพณิชยการมีสภาพที่ปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ด้านนี้ถือว่าเป็นกิจกรรมที่สนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้รับการส่งเสริมในการปรับปรุงและพัฒนางานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น อันจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนการ

สอนในโรงเรียน ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ พันธ์ หันนาคินทร์ ได้กล่าวไว้ดังนี้ “ประสิทธิภาพของโรงเรียนย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานย่อมจะเพิ่มขึ้นจากการที่โรงเรียนให้โอกาสแก่เขาที่จะพัฒนาวิสัยความสามารถที่มีอยู่ในตัวของเขาเอง”¹⁹ นอกจากนี้ พันธ์ หันนาคินทร์ ยังได้กล่าวว่า “การพัฒนาตนเองเป็นกิจกรรมตั้งแต่เกิดจนถึงตาย การพัฒนาบุคลากรเป็นกิจกรรมที่จะต้องกระทำตั้งแต่แรกเข้าทำงาน จนถึงเวลาที่จะต้องออกจากงานตามวาระ”²⁰ ผู้บริหารวิทยาลัยพณิชยการน่าจะให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานด้านนี้ให้มากขึ้นกว่าเดิม

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อค้นพบดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับผลงานของ วรางคณา ปันลายนาค ที่พบว่า “ผู้บริหารและครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดคนนทบุรี โดยรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05”²¹ และสอดคล้องกับผลงานของ สมศักดิ์ คงสมนวน ที่พบว่า “ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการบริหารวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี โดยรวมและแต่ละด้านแตกต่างกัน”²² แต่ไม่สอดคล้องกับผลงานของ ลัดดาวัลย์ สมเจริญ ที่พบว่า “ทัศนคติของครูและอาจารย์ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่สอนและครู-อาจารย์ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ปฏิบัติการสอนและดำรงตำแหน่งทางการบริหาร มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ในภาพรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน”²³ และไม่สอดคล้องกับผลงานของมณี ภัคเกษม ที่พบว่า “ผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือคาทอลิก ในกรุงเทพมหานครทุก ๆ ด้านไม่แตกต่างกัน”²⁴

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าวิทยาลัยมีสภาพที่ปฏิบัติสูงกว่าความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้าน การที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการแตกต่างกัน

นั้น อาจเนื่องมาจากสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชอบที่ต่างกันอาจทำให้มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ศึกษาและรับนโยบายจากกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อดำเนินการบริหารวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยอาศัยความร่วมมือและการปฏิบัติงานของคณะครู-อาจารย์และบุคลากรอื่น ๆ ภารกิจของผู้บริหารดังกล่าวจะต้องเกี่ยวข้องกับงานหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ชุกรการ บุคลากร การเงิน อาคารสถานที่และอื่น ๆ ทำให้ผู้บริหารจะต้องบริหารงานทั้งหมดภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ มากมาย เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้ว ผู้บริหารอาจคิดว่าสิ่งที่ตนเองได้ปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการนั้นค่อนข้างเหมาะสมแล้ว แต่การมองดังกล่าวของ ผู้บริหารนั้นอาจตรงกันข้ามกับครู-อาจารย์ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องการเรียนการสอนตามหลักสูตรและเป็นผู้ที่อบรมสั่งสอนให้นักเรียน-นักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์ตามเป้าหมายของหลักสูตรอาจจะต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคระหว่างปฏิบัติงานดังกล่าวโดยที่ครู-อาจารย์อาจคาดหวังให้ผู้บริหารเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการทำงานให้ราบรื่น แต่เมื่อไม่เป็นไปตามความคาดหวัง อาจทำให้ครู-อาจารย์มีความรู้สึกว่าคุณบริหารยังไม่สามารถปฏิบัติงานด้านวิชาการได้เต็มที่ จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ วิจิตร ศรีสะอ้าน ที่ได้ให้ความเห็นว่า “ความแตกต่างกันด้านตำแหน่งหน้าที่ ทำให้คนแสดงความคิดเห็นหรือทัศนคติแตกต่างกันได้”²⁵

นอกจากนี้ สถานภาพที่แตกต่างกันนั้นอาจได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ก็อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์แตกต่างกันเนื่องจากผู้ที่มีอายุและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า อาจทำให้มีความเข้าใจในการบริหารงานทางด้านวิชาการได้ดีกว่าผู้ที่มีอายุและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า สอดคล้องกับผลงานของ วรวงคณา บัณฑิตยาศาสตรา ที่พบว่า “ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัันมีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05”²⁶

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สำหรับรายละเอียดในแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ผลการวิจัยค้นพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลงานของ ลัดดาวัลย์ สมเจริญ ที่พบว่า “ทัศนะของครูและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ ในด้านหลักสูตรและการสอนอยู่ในระดับปานกลาง”²⁷ เช่นเดียวกันกับผลการวิจัยของ สวงพงศ์ ชวนชม ที่พบว่า “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง”²⁸ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อร่าม เรืองฤทธิ์ ที่พบว่า “ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านหลักสูตรและการจัดตารางสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง”²⁹ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วีระ ทองประสิทธิ์ ที่ทำการวิจัย “ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก”³⁰ เช่นเดียวกันกับผลงานวิจัยของ ชวนชม คำหอมกุล ที่พบว่า “ผู้บริหารและครู ผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นตรงกันว่า โรงเรียนได้มีการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก”³¹

สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีสภาพที่ปฏิบัติเป็นลำดับที่ 4 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันว่า วิทยาลัยพณิชยการมีการชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรให้แก่นักเรียน-นักศึกษาเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในการเรียน และการเลือกกลุ่มการเรียนมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุมาจากนักเรียนที่เข้ามาศึกษาเล่าเรียนในวิทยาลัยพณิชยการ ซึ่งเป็นการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษา เป็นผู้สำเร็จมาจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ ดังนั้น ลักษณะของการเรียนการสอนจะแตกต่างกัน เนื่องจากการศึกษาด้านอาชีวศึกษาเป็นการศึกษา ที่มุ่งเน้นบุคคลให้พร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพ ดังที่ เมธี ปิณฑนนานนท์ ได้กล่าวไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพศึกษา คือการศึกษาเพื่อเตรียมบุคคลด้านฝีมือระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญา สำหรับอาชีพหนึ่งหรือกลุ่มอาชีพช่างและงานต่าง ๆ อาชีวศึกษาตามปกติจัดขึ้นในระดับมัธยมปลาย จะต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์ และฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนาฝีมือที่ต้องการสำหรับอาชีพหนึ่ง ๆ สัดส่วนของวิชาต่าง ๆ จะแตกต่างกัน แต่ตามปกติแล้วจะต้องเน้นการฝึกภาคปฏิบัติ³²

จากเหตุผลที่กล่าวมา จะเห็นว่าการศึกษาที่วิทยาลัยพณิชยการ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนและการเลือกกลุ่มการเรียน จนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างแท้จริง สำหรับเรื่องอื่น ๆ ซึ่งวิทยาลัยพณิชยการ ได้มีสภาพที่ปฏิบัติเป็นลำดับต่อไป ได้แก่ ติดตามดูแลการสอนของครู-อาจารย์ให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ เปิดสอนหลักสูตรในสาขาใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และแนะนำผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษาให้เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ตามลำดับ ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า วิทยาลัยพณิชยการ ได้พยายามจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังที่คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (กกช.) ได้มีการประชุมเพื่อเสนอแนะนโยบายอาชีวศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ “หลักสูตรการเรียนการสอน ควรต้องเน้นให้มีความหลากหลาย และสอดคล้องกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี”³³

สำหรับเรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการ ได้มีสภาพที่ปฏิบัติดีกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ มีการประชุมชี้แจงให้ครู-อาจารย์ได้เข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักสูตรเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่ได้เปิดทำการสอน จัดเอกสารการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ และประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญในด้านนี้เท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากผลการอบรมผู้บริหาร โรงเรียนของหน่วยศึกษานิเทศกรรมอาชีวศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษา ปรากฏว่า “ผู้บริหารยังให้ความสำคัญในงานด้านหลักสูตรและการสอนน้อยและไม่มีนโยบายที่ชัดเจน ทั้งที่เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับครูและนักเรียน ในการจัดการเรียนการสอนโดยตรง รวมทั้งครู-อาจารย์ยังขาดความรู้และความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร”³⁴ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้บริหารโดยตรงที่จะต้องศึกษาเรื่องหลักสูตรให้ต้องแท้ ดังที่ บุญมี เฌรยอค ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตร ไว้ดังนี้

หลักสูตร มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก เปรียบเสมือนแม่บทของการจัดการศึกษา ซึ่งกำหนดแนวทางและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเอาไว้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องสนับสนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือครูในโรงเรียนของตนด้วยวิธีหลากหลายรูปแบบ ตามหลักการบริหารการศึกษา เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตร³⁵

ส่วนเรื่องการประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าวิทยาลัยพณิชยการ มีสภาพที่ปฏิบัติดีน้อยกว่าทุก ๆ เรื่องนั้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จิตรราพร กาญจนพิบูลย์ ที่พบว่า “ผู้บริหารในกรมอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติเห็นว่าการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการของกรมอาชีวศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย”³⁶ ดังนั้นวิทยาลัยพณิชยการน่าจะให้ความสำคัญในด้านนี้ให้มากขึ้น และหาทางแก้ไขการดำเนินงาน เกี่ยวกับการติดตามประเมินผลให้บรรลุตามเป้าหมาย ดังที่ สุดใจ เหล่าสุนทร กล่าวไว้ว่า

ผู้บริหารสถานศึกษาที่รับผิดชอบในด้านวิชาการนั้น ต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดดำเนินการในเรื่องหลักสูตร ประมวลผลการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และประเมินผลการศึกษา นอกจากนี้ ยังต้องมีบทบาทในการควบคุมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรอย่างครบถ้วน และประเมินผลการใช้หลักสูตรด้วย³⁷

ดังนั้นความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่ปฏิบัติเป็นลำดับที่ 4

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. การจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยค้นพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลงานของ อร่าม เรืองฤทธิ์ ที่ค้นพบว่า “ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและบริการชุมชน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง”³⁸ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กฤษณา อาแว ที่ค้นพบว่า “การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี โดยส่วนรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง”³⁹ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมศักดิ์ กงสมนวน ที่ทำการวิจัย “ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์มาก”⁴⁰ และ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วีระ ทองประสิทธิ์ ที่ทำการวิจัย “ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 5 ด้านการดำเนินการเรียนการสอน โดยผู้บริหารเห็นว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่ามีการปฏิบัติในระดับน้อย”⁴¹

สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการจัดการเรียนการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งค่อนข้างมากและมีสภาพที่ปฏิบัติสูงเป็นลำดับแรกย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวไว้ว่า “จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาอยู่ที่การจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ”⁴² เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องซึ่งทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างมีความคิดเห็นตรงกันว่า วิทยาลัยพณิชยการมีสภาพที่ปฏิบัติสูงกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ จัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์เป็นไปตามระบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน ครู-อาจารย์ได้รับมอบหมายให้ทำงานพิเศษนอกเหนือจากการสอน ขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกงานตามความเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียน จัดครู-อาจารย์ไปนิเทศการฝึกงานของนักเรียน-

นักศึกษาได้อย่างเหมาะสม จัดตารางสอนในแต่ละคาบเหมาะสมกับลักษณะวิชา จัดครู-อาจารย์เข้าสอนโดยคำนึงถึงความรู้และความถนัดของผู้สอน จัดประชุมครู-อาจารย์เพื่อชี้แจงและมอบหมายงานด้านวิชาการที่จะปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน และครู-อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเรียนและหนังสือประกอบการเรียนการสอน ตามลำดับ

การจัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์ เป็นไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนนั้น เนื่องจากเป็นระเบียบที่ทางกรมอาชีวศึกษาได้กำหนดให้สถานศึกษาได้ถือปฏิบัติ เว้นแต่สถานศึกษาใดไม่สามารถดำเนินการตามระเบียบที่กำหนดไว้ จะต้องขอม่อนต้นสังกัดที่ระเบียบได้ระบุเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ดังนี้ “สถานศึกษาใดไม่สามารถดำเนินการตามกฎหมายเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ ให้ผ่อนผันโดยแสดงรายละเอียด เหตุผล และความจำเป็นต่อกรมอาชีวศึกษาเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย”⁴³ สำหรับเรื่องครู-อาจารย์ได้รับมอบหมายให้ทำงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนนั้น เนื่องจากการดำเนินงานของสถานศึกษา นอกจากการจัดการเรียนการสอนแล้ว ยังมีงานอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ งานทางด้านบัญชีและการเงิน งานทะเบียน งานวัดผลและประเมินผล เป็นต้น ซึ่งผู้บริหารอาจมอบหมายให้ครู-อาจารย์เป็นผู้รับผิดชอบ ดังที่ พันัส หันนาคินทร์ ได้กล่าวไว้ดังนี้ “งานพิเศษ หมายถึง งานพิเศษจากการสอน ที่ทำเป็นประจำตลอดปีซึ่งครูใหญ่มอบให้ทำ เช่น ครูบางคนต้องรับผิดชอบทำบัญชีของโรงเรียนหรือควบคุมกิจกรรมของนักเรียน”⁴⁴ ถ้าผู้บริหารไม่สามารถหลีกเลี่ยงการมอบหมายงานพิเศษให้แก่ครู-อาจารย์ได้ ผู้บริหารสามารถหาทางลดภาระงานให้แก่ครู-อาจารย์ได้ ดังที่ พันัส หันนาคินทร์ ได้เสนอไว้ดังนี้ “การลดภาระงานโดยพยายามให้ครูสอนวิชาเดียวกันให้มากที่สุด เพื่อจะได้ลดภาระในการเตรียมบทเรียนให้น้อยลง หาหนังสือประกอบการสอนให้เพียงพอ เพื่อสะดวกต่อการค้นคว้า จัดเครื่องช่วยผ่อนแรงในการสอนหรือในการทำอุปกรณ์การสอน”⁴⁵ นอกจากนี้ ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน การเบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษและค่าตอบแทนของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา พ.ศ.2537 หมวดการกำหนดคาบการสอน ได้กำหนดคาบการสอนสำหรับครู-อาจารย์ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือจากการสอน น้อยกว่าครู-อาจารย์ที่ทำการสอนอย่างเดี๋ยวดังนี้

ผู้ที่ทำการสอนอย่างเดี๋ยวดังกล่าวต้องมีคาบการสอนต่อสัปดาห์ไม่น้อยกว่า

20 คาบ แต่ต้องไม่เกิน 36 คาบ

ผู้ที่ทำการสอนและปฏิบัติงานอื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกรม
อาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ ต้องมี
คาบการสอนต่อสัปดาห์ไม่น้อยกว่า 16 คาบแต่ต้องไม่เกิน 30 คาบ⁴⁶

วิธีลดภาระงานดังกล่าวอาจเป็นวิธีลดภาระให้แก่ครู-อาจารย์ ที่ได้รับมอบหมาย
งานพิเศษได้บ้าง ส่วนเรื่องขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียน-นักศึกษาได้
ฝึกงานตามความเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียน และจัดครู-อาจารย์ไปนิเทศการฝึกงานของ
นักเรียน-นักศึกษาได้อย่างเหมาะสมนั้น อาจเนื่องมาจากกรณีที่ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญของ
การฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษา ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของ
การฝึกงานไว้ว่า “เป็นการให้นักเรียน-นักศึกษารู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้ง
ยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชาและอาชีพนั้น เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้เตรียม
ตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป”⁴⁷ เช่นเดียวกันกับ เสมอ เหมพงศ์พันธ์ ได้กล่าวไว้ว่า
“การฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการทุกประเภท มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรเพื่อ
ให้ผู้เข้ารับการศึกษาออกสู่ตลาดแรงงานอย่างมีความพร้อม และมั่นใจตามสาขาวิชาชีพของ
งาน”⁴⁸ นอกจากนี้ ผู้บริหารวิทยาลัยพณิชยการได้พยายามหาทางแก้ไขปัญหาค่าที่เกิดขึ้นมาโดย
ตลอด ซึ่งวิธีการหนึ่งที่ผู้บริหารวิทยาลัยพณิชยการได้หาทางแก้ไข ได้แก่ การทำวิจัยเรื่องการ
พัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน ในการจัดการอาชีวศึกษา สาขา
พาณิชยกรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดย พิพัฒน์ บุญญาสัย และ
เรื่องการประเมินผลนักเรียนฝึกงานในสถานประกอบการตามหลักสูตร ปวช.2530 ของวิทยา-
ลัยพณิชยการบางนา โดย เสมอ เหมพงศ์พันธ์ ผลการวิจัยดังกล่าวได้ใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่ง
ในการดำเนินงาน ซึ่งมีส่วนทำให้เรื่องขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียน-
นักศึกษา ได้ฝึกงานตามความเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียน และจัดครู-อาจารย์ไป นิเทศการ
ฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษาได้อย่างเหมาะสม ประสบผลสำเร็จ

สำหรับการจัดตารางสอนในแต่ละคาบเหมาะสมกับลักษณะวิชาและจัดครู-อาจารย์
เข้าสอนโดยคำนึงถึงความรู้และความถนัดของผู้สอนนั้น แสดงว่าผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ
ในบทบาทของตนเองในเรื่องนี้เป็นอย่างดี ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวถึงหลัก
การจัดตารางสอนไว้ดังนี้ “มีการพิจารณาการจัดตารางสอนตามธรรมชาติของแต่ละรายวิชา
เพื่อเอื้ออำนวยต่อการเรียนของนักเรียน-นักศึกษา ไม่ให้เกิดความเครียดหรือเหนื่อยเกินไป
และไม่ให้ผลของวิชาหนึ่งกระทบกับอีกวิชาหนึ่ง”⁴⁹ สำหรับปัญญา สาร ได้ให้ความเห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับการจัดครู-อาจารย์เข้าสอนไว้ดังนี้ “ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหาครูเข้าสอน ตามความรู้ ความสามารถ ความถนัด และควรให้โอกาสแก่ครูได้แสดงความสามารถในการสอนทุกชั้นด้วย”⁵⁰ ส่วนเรื่องการจัดประชุมครู-อาจารย์เพื่อชี้แจงและมอบหมายงานด้านวิชาการที่จะปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียนนั้น สอดคล้องกับ สุจริต เพ็ชรชอบ ซึ่งได้กล่าวถึงหน้าที่ของครูใหญ่เกี่ยวกับงานวิชาการส่วนหนึ่งได้แก่ “การจัดประชุมครูก่อนเปิดภาคเรียน”⁵¹ และสุทธาทิพย์ เจริญสุข ได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ดังนี้ “ควรมีการจัดประชุมครูและจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ให้ครูผู้สอนทุกรายวิชาก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อที่ครูจะได้เตรียมความพร้อม เพื่อความมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน”⁵² นอกจากนี้ครู-อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเรียนและหนังสือประกอบการเรียนการสอน สอดคล้องกับข้อเสนอเกี่ยวกับการเลือกหนังสือตำราเรียน ของ เมธิ ปิณฑนานนท์ ดังนี้ “การให้ครู-อาจารย์ผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกตำราเรียนด้วยก็จะได้ผลดีมากเพราะครู-อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์และเป็นผู้ใช้ตำราเรียน แต่ถ้าผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการร่วมให้ข้อคิดเห็นในการพิจารณาคัดเลือกตำราเรียนด้วย ก็ยิ่งเป็นการดีมาก”⁵³

ส่วนเรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการ ได้มีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ นั้น พบว่าทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างมีความคิดเห็นตรงกันเกี่ยวกับเรื่องจัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม และครู-อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน ตามลำดับสาเหตุที่วิทยาลัยพณิชยการจัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งมีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ นั้นสาเหตุอาจเนื่องมาจากจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนมากเกินไปทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร นอกจากนี้เป็นการเพิ่มภาระการสอนให้แก่ครู-อาจารย์ผู้สอนอีกด้วย สาเหตุหนึ่งที่ทำให้จำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนมากเกินไปนั้น อาจเนื่องมาจากปีการศึกษา 2537 กรมอาชีวศึกษามี นโยบายรับนักเรียนเข้าเรียนชั้น ปวช.เพิ่ม ดังรายละเอียดรายงานประจำปี 2536-2537 ของกรมอาชีวศึกษาได้ระบุไว้ว่า “ในปีการศึกษา 2537 มีผู้สนใจสมัครเข้าเรียนมากคือ มีผู้สมัครถึง 250,000 คน แต่รับไว้ได้เพียง 120,000 คน จึงยังมีผู้สมัครอีกจำนวนถึง 130,000 คน ที่ยังไม่มีการเรียน หลังจากที่มีการปรึกษากันแล้ว สรุปให้กรมอาชีวศึกษาขยายการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อระดับ ปวช. อีกจำนวน 31,853 คน”⁵⁴ ด้วยสาเหตุดังกล่าวนี้ทำให้วิทยาลัยพณิชยการมีความจำเป็นต้องรับนักเรียนเพิ่มขึ้น แต่เนื่องจากจำนวนครู-อาจารย์มีจำนวนจำกัด ทำให้ไม่สามารถเพิ่มจำนวนห้องเรียนให้มากขึ้นกว่าเดิมได้จึงแก้ปัญหาโดยการเพิ่มจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน ซึ่งในเรื่องนี้ผู้บริหารอาจชี้แจงให้ครู-อาจารย์ได้ทราบถึง

ความจำเป็นดังกล่าว สำหรับเรื่องครู-อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน สภาพที่ปฏิบัติ อยู่ในลำดับที่น้อยที่สุดนั้น อาจเนื่องจากการจัดชั้นเรียนของการเรียนสาขาพาณิชยกรรมนั้นจะต้องแบ่งกลุ่มนักเรียน-นักศึกษาตามสาขาวิชาที่นักเรียน-นักศึกษาได้เลือกเรียนตามความสามารถและความถนัดของผู้เรียน การดำเนินการในเรื่องนี้ ผู้บริหารจึงอาจคิดว่าไม่จำเป็นจะต้องให้ครู-อาจารย์ได้มีส่วนร่วม แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ทราบในเรื่องเหล่านี้ ดังนั้นเมื่อมีการประชุมครู-อาจารย์ ผู้บริหารอาจแจ้งให้ครู-อาจารย์ได้ทราบ อาจทำให้เป็นวิธีหนึ่งที่ครู-อาจารย์ได้เข้าใจสภาพการดำเนินงานได้ดีขึ้น

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพาณิชยกรรม ในด้านการจัดการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและมีสภาพที่ปฏิบัติเป็นลำดับแรก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพาณิชยกรรม ในด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ผลการวิจัยค้นพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพาณิชยกรรม ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับผลงานของ สวงวนพงส์ ชวนชม ที่ค้นพบว่า “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยส่วนรวมเห็นว่าสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนและห้องสมุด อยู่ในระดับปานกลาง”⁵⁵ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อร่าม เริงฤทธิ์ ที่ค้นพบว่า “ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านสื่อการเรียนการสอน การบริการห้องสมุดและบริการวัสดุ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง”⁵⁶ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พินิจ ปฐมกำหนด ที่ทำการวิจัย “ความคาดหวังของครูต่อบทบาทการนิเทศการสอน ของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทพาณิชยกรรมในกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดอุปกรณ์การสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก”⁵⁷

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านสื่อการเรียนการสอน และการบริการห้องสมุด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีสภาพปฏิบัติเป็นลำดับที่ 5 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเรื่องที่วิทยาลัยพณิชยการมีสภาพที่ปฏิบัติสูงกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ ห้องสมุดตั้งอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสมซึ่งนักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์สามารถใช้บริการได้ จัดบรรยากาศในห้องสมุดเพื่อจูงใจนักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ได้เข้าไปใช้บริการ และบรรณารักษ์ได้แนะนำการใช้ห้องสมุดแก่นักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ตามลำดับ

จากข้อค้นพบดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า วิทยาลัยพณิชยการ ได้เห็นถึงความสำคัญของห้องสมุดที่มีต่อการเรียนการสอน เพราะเป็นแหล่งรวมของวิชาการที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง ซึ่งผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการจัดห้องสมุดโรงเรียนให้ดี และเพียงพอกับความต้องการของผู้มาใช้ซึ่งที่ กิตติมา ปรีดีติลล ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. ต้องสนับสนุนการจัดดำเนินงานห้องสมุดทุกด้าน เช่น จัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เพียงพอ จัดหาหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นต้องใช้ ตลอดจนงบประมาณมาสนับสนุน
2. จัดหาครู หรือบรรณารักษ์ที่มีความรู้เกี่ยวกับห้องสมุด และเข้าใจนักเรียน ช่วยดำเนินการในห้องสมุด
3. สถานที่ควรจัดเป็นสัดส่วน⁵⁸

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สวงวนพงศ์ ชวนชม ที่ค้นพบว่า “โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บรรณารักษ์จัดสถานที่และการให้บริการความสะดวกแก่ครูและนักเรียนในการใช้ห้องสมุดเป็นลำดับแรก ถัดมาคือบรรณารักษ์จัดห้องสมุดให้มีสภาพเหมาะสมต่อการศึกษาค้นคว้า”⁵⁹ สำหรับเรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการมีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ จัดศูนย์วัสดุอุปกรณ์การสอน โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนแนะนำวิธีการใช้การบำรุงรักษาให้แก่ครู-อาจารย์อย่างเหมาะสม ติดตามประเมินผลการใช้วัสดุ อุปกรณ์การสอนของครู-อาจารย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และในห้องสมุดมีการบริการสื่อที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ สำหรับนักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการจัดการเรียนการสอนทางด้านอาชีวศึกษานั้น สื่อการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้สอนเพื่อใช้เป็นสื่อกลางที่จะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากขึ้น ดังที่ ประดับ เรืองมาลัย ได้กล่าวถึงประโยชน์ของอุปกรณ์ไว้ดังนี้

1. ช่วยกระตุ้นและเร้าความสนใจของเด็ก
2. ช่วยให้เด็กเรียนได้มากและจำได้ดี
3. ช่วยประหยัดเวลาในการเรียน
4. ช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์หลายด้าน
5. ช่วยให้เด็กมีความคิดรอบคอบ
6. ทำให้เรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย⁶⁰

สำหรับเรื่องสื่อการเรียนการสอน ซึ่งวิทยาลัยพณิชยการมีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ ดังกล่าวนั้น พบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ ทองประสิทธิ์ ที่พบว่า “โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ในเรื่องโรงเรียนจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ทันต่อความต้องการของครู และโรงเรียนมีการติดตามประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนของครู”⁶¹ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดใจ ใสสุก ที่พบว่า “โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพฯ ไม่มีการประเมินผลงานทางวิชาการของโรงเรียนในแต่ละปี ซึ่งรวมถึงการประเมินผลและติดตามการปฏิบัติงานด้านการสอนของครูในเรื่องการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนด้วย”⁶² ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารควรเอาใจใส่ในการจัดหาและจัดบริการส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ได้ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งการควบคุมกำกับและติดตามผลให้ครูได้ใช้สื่อประกอบการสอนอย่างจริงจัง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ ในห้องสมุดมีการบริการสื่อที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ สำหรับนักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่วิทยาลัยพณิชยการมีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ ผู้บริหารควรส่งเสริมและให้การสนับสนุนในเรื่องนี้ เพื่อช่วยให้การบริการห้องสมุดได้รวดเร็วและสะดวกขึ้น ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวไว้ดังนี้

ห้องสมุด เป็นส่วนที่ช่วยส่งเสริมด้านวิชาการให้กับสถานศึกษา เป็น

แหล่งที่นักเรียน-นักศึกษา ตลอดจนครู-อาจารย์ได้ศึกษาหาความรู้ การจัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของโรงเรียนพณิชยการเพื่อใช้เท่านั้น เมื่อผู้ยืมให้เห็นชอบจะยืมขึ้นด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดำเนินการด้านเทคนิคให้ทันสมัย จึงควรจะควบคู่ไปกับการบริการ ได้แก่ การนำเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้เพื่อแบ่งเบาภาระงาน เช่น คอมพิวเตอร์ เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานด้านเทคนิค ได้แก่ การบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ของห้องสมุด ซึ่งจะช่วยให้การบริการห้องสมุดได้รวดเร็ว และสะดวกขึ้น”⁶³

ผลจากการวิจัยดังกล่าว ซึ่งวิทยาลัยพณิชยการได้มีสภาพที่ปฏิบัติในด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุดเป็นลำดับที่ 5 นั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยพณิชยการน่าจะมีการปรับปรุงและให้การสนับสนุนในด้านนี้อย่างจริงจังให้มากขึ้นกว่าเดิม

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่ปฏิบัติเป็นลำดับที่ 5

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด พบว่า ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ผลการวิจัยค้นพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลงานของ อร่าม เริงฤทธิ์ ที่ค้นพบว่า “ผู้บริหารวิชาการและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน วิทยาลัยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง”⁶⁴ และยังคงสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กฤษณา อาแว ที่ค้นพบว่า “การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ในด้านงานวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง”⁶⁵ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมศักดิ์ คงสมนวน ที่ทำการวิจัยเพื่อศึกษา “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ด้านการวัดผลและการประเมินผลการศึกษา อยู่ในเกณฑ์มาก”⁶⁶

สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีสภาพที่ปฏิบัติเป็นลำดับที่ 2 รองจากด้านการจัดการเรียนการสอน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมองเห็นถึงความจำเป็นของการวัดผลและการประเมินผลที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนกล่าวคือเมื่อมีการเรียนการสอนก็ต้องมีการวัดผลและประเมินผลควบคู่กันไปโดยตลอดดังที่ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดผลประเมินผล ที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ ทำให้ครู-อาจารย์ ทราบบว่า ผลการสอนของตนเป็นอย่างไร และจะได้แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น
2. เพื่อปรับปรุงการเรียนของนักเรียน-นักศึกษา นักเรียน-นักศึกษา จะได้ทราบว่าตนมีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจในบทเรียนหรือไม่ เพียงใด ซึ่งเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเอง
3. เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงาน ในสถานศึกษา ทำให้ทราบ สภาพที่แท้จริงของหลักสูตร โครงการสอน บันทึกการสอน ที่นำมาสู่การปฏิบัติว่าประสบปัญหาอย่างไร จะได้แก้ไขปรับปรุงอย่างไร⁶⁷

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่มีสภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นเรื่องจัดให้มีการรายงานผลการเรียนของนักเรียน-นักศึกษาให้ผู้ปกครองทราบ และกำหนดปฏิทินในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า นั้น ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างมีความคิดเห็นว่าวิทยาลัยพณิชยการ มีสภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สงวนพงศ์ ชวนชม ที่พบว่า “โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการปฏิบัติมากในเรื่องการรายงานผลการศึกษาของนักศึกษาให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกครั้งภายในเวลาอันสมควร”⁶⁸ การที่ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวนี้ แสดงว่าได้ปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการประเมินผลการศึกษา ดังที่ พนัส หันนาคินทร์ ได้อธิบายความจำเป็นของ

เอกสารประเมินผลการศึกษา ซึ่งเรื่องหนึ่งในหลาย ๆ เรื่อง คือ “เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงาน
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบ”⁶⁹ และยังเป็นกรปฏิบัติตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการศึกษา การประเมินผลการเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พุทธศักราช 2533) ได้ระบุน้ำหนักของสถานศึกษาในการจัดทำหลักฐาน และออกเอกสารเกี่ยวกับการเรียน การรายงานผลการเรียน ดังนี้ “ต้องรายงานผลการเรียนให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน”⁷⁰ สำหรับเรื่องกำหนดปฏิทินในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้านั้น แสดงว่าผู้บริหารเห็นความสำคัญของงานด้านนี้ว่าเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ดังที่ สมบัติ คุ่มภู ได้ค้นพบว่า “ครูผู้ปฏิบัติการสอนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ คาดหวังให้ผู้บริหารร่วมกับฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชาในการทำปฏิทินปฏิบัติงาน ทางด้านวิชาการตลอดปีการศึกษาให้มากที่สุด”⁷¹ นอกจากนี้ การกำหนดปฏิทินในการทำงานไว้ล่วงหน้านั้น ถือว่าเป็นการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวไว้ว่า “แผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดปฏิทินการศึกษา ความรับผิดชอบงาน และภาระหน้าที่การจัดชั้นตอนและเวลาในการทำงาน”⁷² และภิญโญ สาธร ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวางแผนไว้ดังนี้ “การวางแผนเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญมากที่สุด จำเป็นจะต้องดำเนินการเป็นอันดับแรกในการบริหารงาน”⁷³

สำหรับเรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการ มีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ จัดให้มีการประชุมและอภิปรายผลของการวัดผลและการประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีการแนะนำวิธีสร้างเครื่องมือการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนให้แก่ครู-อาจารย์และมอบหมายให้ครู-อาจารย์ได้นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และจัดทำธนาคารข้อสอบ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สวงวนหงส์ ชวนชม ที่พบว่า “โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการปฏิบัติน้อยในเรื่องการประชุมครูเพื่อให้ครูนำผลที่ได้จากการประชุมมาปรับปรุงการเรียนการสอน”⁷⁴ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อร่าม เริงฤทธิ์ ที่ค้นพบว่า “สถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสภาพในการปฏิบัติอยู่น้อย ในเรื่องการจัดอบรมวิธีการออกข้อสอบแบบต่าง ๆ การวิเคราะห์ข้อสอบ และการกำหนดให้ครู-อาจารย์ทำข้อสอบมาตรฐานของแต่ละวิชา”⁷⁵ ในเรื่องเหล่านี้เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร โดยตรงที่จะต้องสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้มีความรู้ ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้เสนอแนะวิธีแก้ไขไว้ดังนี้ “พยายามเอกสารเป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ด้านงานส่งเสริมการสอนอยู่ในระดับปานกลาง”⁷⁹ และยังคงคล้องกับผลงานวิจัยของ สมบัติ คุ่มภู ที่ค้นพบว่า “บทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการจัดกิจกรรมทางวิชาการในโรงเรียนและบริการชุมชนอยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง”⁸⁰ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วีระ ทองประสิทธิ์ ที่ค้นพบว่า “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยผู้บริหารเห็นว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ในขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย”⁸¹

สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและมีสภาพที่ปฏิบัติเป็นลำดับที่ 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง สำหรับเรื่อง que ผู้บริหารมีความเห็นว่าสภาพที่ปฏิบัติสูงกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ กำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม ส่วนเรื่องซึ่งครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่า มีสภาพที่ปฏิบัติสูงกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรประเภทต่าง ๆ ให้นักเรียน-นักศึกษาได้มีโอกาสเลือกเข้าร่วมตามความถนัดและความสนใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ ทองประสิทธิ์ ที่พบว่า “โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ โรงเรียนมีนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เหมาะสม และนักเรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร”⁸² การที่วิทยาลัยพณิชยการ ได้มีสภาพที่ปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวมากกว่าเรื่องอื่น ๆ แสดงว่า ผู้บริหารได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พุทธศักราช 2533) สำหรับหมวดตัดสินผลการเรียนนั้น นอกจากนักเรียนจะต้องสอบให้ได้รายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือก ครบตามจำนวนที่ระเบียบได้กำหนดแล้ว นักเรียนจะต้องผ่านกิจกรรมชมรมไม่น้อยกว่า 2 คาบเรียน ตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา สัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 2 คาบเรียน ยกเว้นช่วงเวลาที่ออกฝึกงานนอกสถานศึกษา โดยมีเวลาเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของเวลาที่จัดกิจกรรมในแต่ละภาคเรียน โดยมีการแสดงการเข้าร่วมกิจกรรมในระเบียบ แสดงผลการเรียนด้วย ดังนี้

เมื่อนักเรียนได้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมครบถ้วนในภาคเรียนใด ให้

บันทึกชื่อชมรม จำนวนคาบเรียนของกิจกรรมชมรมนั้น ๆ และตัวอักษร “ผ”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เขียนขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยเพื่อการพัฒนาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์ประการใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ของภาคเรียนนั้น ซึ่งหมายถึง “ผ่าน” หากนักเรียนได้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมไม่ครบถ้วน หรือไม่ได้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมเลยให้สถานศึกษาพิจารณาอบงงานหรือกิจกรรมในส่วนที่นักเรียนผู้นั้นไม่ได้เข้าร่วมปฏิบัติให้ครบถ้วน ภายในเวลาที่สถานศึกษาเห็นสมควร⁸³

นอกจากนี้ การที่วิทยาลัยพณิชยการ ได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรประเภทต่าง ๆ ให้นักเรียน-นักศึกษา ได้มีโอกาสเลือกเข้าร่วมตามความถนัดและความสนใจ จะทำให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน-นักศึกษาอย่างแท้จริง ดังที่ระบุไว้ในคู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

เนื่องจากผู้เรียนมีธรรมชาติที่ต้องการจะรวมกลุ่มกันอยู่แล้ว และกลุ่มนั้นมักจะประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีความสนใจที่ใกล้เคียง โรงเรียนจึงควรใช้การรวมกลุ่มและหลังจากการรวมกลุ่มไปในทางสร้างสรรค์ และมีจุดมุ่งหมาย โดยอาศัยกิจกรรมเป็นเครื่องมือ การจัดให้มีกิจกรรมที่สนใจร่วมกันจะทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน⁸⁴

นอกจากนี้ การเข้าร่วมกิจกรรมนั้นยังเป็นการช่วยให้นักเรียน-นักศึกษาได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ดังเช่นที่กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษาได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ดังนี้ “การมีเวลาว่างมาก วัยรุ่นไม่ได้รับการชี้แนะให้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ขาดเครื่องยึดเหนี่ยวใจ ทำให้หันเข้าหาสิ่งชั่วร้ายที่ผลิตได้ง่าย”⁸⁵ ซึ่งข้อเสนอแนะที่โรงเรียนอาจมีส่วนร่วมในการแก้ไข ได้แก่ “หลักสูตรการเรียนการสอน ควรจัดให้มีวิชาเลือกเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสเลือกตามความสนใจ และจัดให้มีกิจกรรมนอกหลักสูตร เช่น กีฬา ดนตรี เป็นต้น”⁸⁶

สำหรับเรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการ ได้มีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ จัดงบประมาณเพื่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเพียงพอ และติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ ทองประสิทธิ์ ที่พบว่า “โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 มีการติดตามประเมินผลเรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย”⁸⁷ ในเรื่องนี้ ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทและความรับผิดชอบ

ชอบโดยตรงควรหาทางปฏิบัติอย่างจริงจัง บทบาทและความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ได้ระบุไว้ดังนี้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. กำหนดระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการจัดกิจกรรม
2. จัดงบประมาณที่เหมาะสมให้
3. จัดอาคารสถานที่ ที่เหมาะสมให้
4. ติดตามดูแลการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ
5. สนับสนุนการจัดประชุมปรึกษาหารือระหว่างครูที่ปรึกษากิจกรรม

เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้⁸⁸

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่ปฏิบัติเป็นลำดับที่ 3

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่าความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ผลการวิจัยค้นพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สงวนพงศ์ ชวนชม ที่ค้นพบว่า “สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนอยู่ในระดับปานกลาง และมีการปฏิบัติในด้านนี้น้อยกว่าด้านอื่น ๆ ทุกด้าน”⁸⁹ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ สมบัติ คุ่มภู ที่ค้นพบว่า “บทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการนิเทศการศึกษาและฝึกอบรมครูอยู่ในเกณฑ์ปฏิบัติปานกลาง”⁹⁰ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สามารถ รักษาศิลป์ ที่พบว่า “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการนิเทศการเรียน

การสอน มีการปฏิบัติระดับมาก”⁹¹ และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวีระ ทองประสิทธิ์
 “ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่พบว่า “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 5 ด้านการนิเทศการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย”⁹²

สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการนิเทศการศึกษา และพัฒนาบุคลากรทางการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่ปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้าย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีสภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับเรื่องซึ่งทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างมีความคิดเห็นตรงกันว่า วิทยาลัยพณิชยการมีสภาพที่ปฏิบัติมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์มีโอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้มีโอกาสศึกษาต่อตามสาขาวิชาที่สอน แสดงว่าการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ได้ให้ความสำคัญทางด้านนี้ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนต่อไป ดังที่ ชารี มณีศรี ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการประชุมอบรมสัมมนาไว้ดังนี้ “เป็นวิธีที่ช่วยส่งเสริมการทำงานได้ดี มีประสิทธิภาพ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ศิลปวิชาการ และวิธีทำงานก้าวหน้าไม่คงที่ หากบุคคลใดไม่กระตือรือร้นที่จะปรับปรุงตัวเองไม่สนใจในการฝึกอบรมสัมมนาเป็นต้น ถือว่าเป็นคนช้าล้าหลัง”⁹³ นอกจากนี้ พันัส หันนาคินทร์ ได้ให้ความสำคัญของการศึกษาต่อพร้อมทั้งได้เสนอแนะแนวทางในการพิจารณาให้บุคลากรได้มีโอกาสศึกษาต่อไว้ดังนี้

การไปศึกษาต่อ ย่อมจะทำให้ครูนั้นเจริญขึ้นทั้งความรู้ความสามารถ ในการสอน ตลอดจนการทำงาน แต่อาจจะต้องกระทบกระเทือนต่อการสอนและเพิ่มภาระให้แก่ผู้อื่นเป็นธรรมดา ดังนั้นครูใหญ่จึงควรมีนโยบายที่แน่นอน และเป็นที่ยอมรับกันในโรงเรียนนั้น ในอันที่จะอนุญาตให้ครูที่มีคุณสมบัติพอจะไปศึกษาต่อได้ไปศึกษาต่อตามนโยบายที่ตกลงกันไว้ และไม่ขัดต่อระเบียบการอื่น ๆ แต่การที่จะไม่ยอมให้ครูในโรงเรียน ได้มีโอกาสออกไปแสวงหาความรู้เพิ่มเติม โดยเกรงจะเกิดความไม่สะดวกในการบริหารงานของโรงเรียนนั้น ทั้ง ๆ ที่พอจะทำได้ ย่อมเป็นเครื่องแสดงความเห็นแก่ตัว และการขาดคุณธรรมของครูใหญ่นั้นเอง⁹⁴

สำหรับเรื่องซึ่งทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างมีความคิดเห็นว่าวิทยาลัยพณิชยการ มีสภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย และสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ มีการจัดประชุม นิเทศครูใหม่และจัดให้มีการประเมินผลการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงาน

วิจัยของ อร่าม เริงฤทธิ์ ที่พบว่า “การบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรม อาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังมีจุดที่ มีสภาพการปฏิบัติอยู่น้อยในเรื่องการจัดการปฐมนิเทศครู-อาจารย์บรรจุใหม่”⁹⁵ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วีระ ทองประสิทธิ์ ซึ่งพบว่า “ผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ในเรื่องการติดตามประเมินผลการนิเทศการสอน”⁹⁶

การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ลดความสูญ เปล่าทางการศึกษา ซึ่งผู้บริหารน่าจะให้ความสนใจและสนับสนุนงานด้านนี้ให้มาก ดังที่ สัมพันธ์ ทองสมัคร ได้ให้แนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับผู้บริหาร การศึกษา ไว้ดังนี้ “การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับผู้บริหารการศึกษานั้น กำหนดให้ เป็นผู้นิเทศการสอน และนิเทศการปฏิบัติงานในสำนักงาน ทำความเข้าใจเรื่องหลักสูตร และ ปรับหลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นและชุมชนสนับสนุนการ พัฒนานุเคราะห์ สนับสนุนการประเมินคุณภาพทางการศึกษาให้เป็นรูปธรรม”⁹⁷ สำหรับ เรื่องการปฐมนิเทศครูใหม่นั้น ผู้บริหารควรวางแผนงานจัดปฐมนิเทศครูใหม่ก่อนเปิดภาค เรียน ดังที่ พันธ หันนาคินทร์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการปฐมนิเทศครูใหม่ไว้ดังนี้ “เป็น กิจกรรมสำคัญในการที่จะให้ครูใหม่สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้การทำงานไปได้อย่างเต็มที่ เพราะไม่ต้องเสียกำลังงานทั้งกายและใจ ที่จะต้องใช้ในการ ปรับตัวเข้ากับสังคมทั้งในและนอกโรงเรียน”⁹⁸ นอกจากการจัดปฐมนิเทศครูใหม่แล้ว พันธ หันนาคินทร์ ยังได้กล่าวถึงการจัดหาครูที่เลี้ยงให้แก่ครูใหม่ดังนี้ “จัดหาครูที่เลี้ยงให้ เพื่อจะได้เป็นที่ปรึกษาที่ใกล้ชิด และคอยให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ที่เลี้ยงจะต้องเป็น คนที่วางตัวเป็นกลางและมีความประพฤติดี”⁹⁹ ดังนั้นถ้าวิทยาลัยพณิชยการมีสภาพที่ปฏิบัติ ในเรื่องการปฐมนิเทศครูใหม่อยู่ในระดับน้อย แต่ถ้าวิทยาลัยพณิชยการได้จัดครูที่เลี้ยงให้แก่ ครูใหม่ก็อาจสามารถแก้ปัญหาได้บ้าง

ส่วนเรื่องจัดให้มีการประเมินผลการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่องนั้น แสดงว่า วิทยาลัยพณิชยการยังไม่ได้ปฏิบัติอย่างจริงจังทั้ง ๆ ที่ผลจากการประชุมสัมมนาผู้ช่วยผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาประจำปีงบประมาณ 2535 นั้น ได้มีผู้ช่วยผู้อำนวยการ วิทยาลัยฝ่ายวิชาการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา และฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ได้เป็นผู้ร่วมรับผิดชอบเรื่องนี้ ในรูปแบบของคณะกรรมการร่วม โดยร่วมกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อสนองนโยบาย ยุทธศาสตร์เชิงรุกในสถานศึกษา เกี่ยวกับคุณภาพครู-อาจารย์ ซึ่งได้ระบุไว้ดังนี้ “ติดตามและ

เอกสารประกอบคำอธิบายการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้ 1. รายงานการวิจัย 2. รายงานการประเมินผล 3. รายงานการสรุปผลการวิจัย 4. รายงานการนำเสนอผลการวิจัย 5. รายงานการเผยแพร่ผลการวิจัย 6. รายงานการนำผลการวิจัยไปใช้

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน”¹⁰⁰ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา ได้แก่ “พัฒนาระบบการนิเทศ การติดตาม และการประเมินผลการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาทุกระดับและประเภท พร้อมทั้งเร่งรัดให้มีการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนากระบวนการเรียนการสอน”¹⁰¹ อีกด้วย

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่ปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้าย

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน พบว่าความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป 1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพณิชยการในภาพรวมและในแต่ละด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน

2. เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมจิตต์ กระณะภา ที่พบว่า “ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในประเทศไทย ตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง”¹⁰² เช่นเดียวกับกับผลการวิจัยของ สวงนพงค์ ชวนชม ที่พบว่า “ปัญหาในการ

บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน มีความเห็นตรงกันว่าโรงเรียนมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการทุกด้าน ในระดับปานกลาง”¹⁰³ ในทำนองเดียวกัน ผลการวิจัยของ สุเมธ ประภาสวัตต์ ที่พบว่า “ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรีมีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง”¹⁰⁴ แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระ ทองประสิทธิ์ ที่พบว่า “การศึกษาปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย”¹⁰⁵

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อนำค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในแต่ละด้านมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาเป็นลำดับแรก ได้แก่ หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ สำหรับครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาเป็นลำดับที่ 2 ผู้บริหารน่าจะพิจารณาระดับของปัญหาในด้านนี้ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้นั้น มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่าย ดังที่ ชลอ จันทรกุล ได้กล่าวไว้ดังนี้

ผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่ายต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและมีการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ถ้าหากบุคลากรในสถานศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการวางแผนการดำเนินการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม ครูไม่มีความรับผิดชอบ ไม่ปรับพฤติกรรมการสอน ไม่มีการประสานงานกันระหว่างฝ่ายต่าง ๆ รวมทั้งไม่มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนแล้ว การบริหารงานวิชาการก็ไม่บรรลุผล¹⁰⁶

การจัดการศึกษาในปัจจุบันนั้น ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา ซึ่งมีความสำคัญต่อตลาดแรงงาน เพราะไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตกำลังคนออกสู่ตลาดแรงงาน ดังที่ เมธี ปิรันธานานนท์ ได้กล่าวว่า “การอาชีวศึกษาเป็นการเตรียมบุคคลเข้าสู่อาชีพ และทำงานต่อไปด้วยความสำเร็จ ซึ่งต้องมีเป้าหมายที่งาน ให้ความสัมพันธ์กับการมีงานทำด้วย”¹⁰⁷ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องศึกษาหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง บริหารงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ให้ครู-อาจารย์สามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จัดหาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรไว้ให้เพียงพอ พร้อมทั้งให้ครู-อาจารย์นำไปใช้ได้ตลอดเวลา รวมทั้งได้มีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

สำหรับด้านอื่น ๆ ซึ่งทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างมีความคิดเห็นว่า วิทยาลัยพณิชยการมีปัญหาเป็นลำดับสุดท้าย ได้แก่ การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งด้านนี้วิทยาลัยพณิชยการได้มีสภาพที่ปฏิบัติเป็นลำดับที่ 2 แสดงว่าอาจเนื่องมาจากผู้บริหารได้ให้ความสำคัญทางด้านนี้มาก จึงทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยกว่าด้านอื่น ๆ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับในแต่ละด้านนั้น ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

เมื่อเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับในแต่ละด้านนั้น พบว่าส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อค้นพบดังกล่าวไม่สอดคล้องกับผลงานของ วีระ ทองประสิทธิ์ ที่พบว่า “ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 ทั้ง 8 ด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ”¹⁰⁸

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาตามความคิดเห็นของทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในภาพรวมและในแต่ละด้าน พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยกว่าความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้าน ข้อค้นพบดังกล่าวนี้สอดคล้องกับข้อค้นพบเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ โดยที่ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหา

ลักษณะการมีสภาพที่ปฏิบัติสูงกว่าความคิดเห็นของครู-อาจารย์ทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้าน จึงอาจทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารน้อยกว่าตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ สาเหตุที่ทำให้ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันนั้น นอกจากสถานภาพซึ่งได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และตำแหน่งหน้าที่แล้ว ยังอาจได้แก่ ขนาดของวิทยาลัยพณิชยการ เนื่องจากเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียน-นักศึกษาจำนวนมากไม่สอดคล้องกับจำนวนครู-อาจารย์ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว จึงอาจทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานที่มีความสลับซับซ้อน อาจทำให้ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์มองเห็นความแตกต่างกันของปัญหาที่เกิดขึ้น ตรงกันข้ามกับโรงเรียนขนาดเล็กนั้น สมศักดิ์ คงสมนวน ได้ค้นพบว่า “โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน ครู บุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์อยู่ในเกณฑ์พอประมาณ ลักษณะของการบริหารงานในโรงเรียน กระบวนการในการดำเนินงานไม่ค่อยซับซ้อนมาก ทำให้ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเป็นอย่างดี จึงมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นไม่แตกต่างกัน”¹⁰⁹

สำหรับด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้นทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับที่ 3 และมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับในแต่ละด้านนั้น ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับรายละเอียดในแต่ละด้านมีดังต่อไปนี้

1. **หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้** ผลการวิจัยค้นพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลงานของ วิทยา จันทรศิลา ที่ค้นพบว่า “ด้านบริหารงานหลักสูตรและการสอนของศูนย์ฝึกวิชาชีพสังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยส่วนรวมผู้บริหารและครูมีความเห็นว่ามีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง”¹¹⁰ และสอดคล้องกับผลงานของ นิพันธ์ เมืองพระ ที่ค้นพบว่า “ผู้บริหารและครู-อาจารย์โดยส่วนรวมมองการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการ

สอนมีสภาพและปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง”¹¹¹ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วีระทองประสิทธิ์ ที่พบว่า “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย”¹¹²

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับแรก ส่วนครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับที่ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง และเมื่อนำปัญหาของแต่ละเรื่องมาเรียงลำดับจากปัญหามากไปหาน้อย ปรากฏดังนี้ การจัดเอกสารการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้ายังไม่เพียงพอ การติดตามและการประเมินผลหลักสูตรเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนนั้น ไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง ขาดการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่ได้เปิดทำการสอน ผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษายังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรรวมทั้งเกณฑ์การเลือกกลุ่มการเรียน และไม่สามารถจัดหาหนังสือเรียน หนังสือประกอบการเรียนการสอนในบางรายวิชาได้ตรงตามหลักสูตร ตามลำดับ

จะเห็นว่าเรื่องที่วิทยาลัยพณิชยการมีปัญหาเป็นลำดับที่ 1 และ 2 นั้นสอดคล้องกับเรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการ ได้มีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าในทุก ๆ เรื่อง ได้แก่ เรื่องการจัดเอกสารการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้า การติดตามและการประเมินผลหลักสูตรเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอนสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหานั้น อาจเนื่องมาจากวิทยาลัยพณิชยการ ยังไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เท่าที่ควร ดังนั้น ผู้บริหารน่าจะต้องดำเนินการแก้ไขในเรื่องนี้ ดังที่ สงัด อุทรานันท์ ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับหน้าที่ในการนำหลักสูตรไปใช้ที่ผู้บริหารควรปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่อย่างชัดเจน
2. ให้บริการวัสดุ หลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ แก่ครู
3. ดำเนินการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียนอย่าง

สม่ำเสมอ

4. กระตุ้นและส่งเสริมครู ในการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง เช่น การจัดอบรมหรือประชุมสัมมนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงัด 5. ให้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครู ¹¹³ ยานเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนวิชช วงษ์ใหญ่ ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียน ควรส่งเสริม และสนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้ดังนี้

1. มีการวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรใหม่
2. จัดอบรมครูในการใช้หลักสูตร
3. จัดบริการสื่อประกอบหลักสูตร ตลอดจนวัสดุต่าง ๆ
4. จัดอาคารสถานที่ โครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้เอื้ออำนวยต่อการใช้หลักสูตร
5. มีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน คณะกรรมการศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียนทราบ ในเรื่องจุดมุ่งหมายหลักการโครงสร้าง กิจกรรมของหลักสูตร
6. จัดให้มีการประเมิน และปรับปรุงการใช้หลักสูตร

114

นอกจากนี้ เรื่องการจัดเอกสารการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครู-อาจารย์ ได้ศึกษาค้นคว้า ยังไม่เพียงพอทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ ต่างมีความคิดเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมากกว่าทุก ๆ เรื่องนั้น สาเหตุอาจเนื่องมาจาก กรมอาชีวศึกษาได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมาโดยตลอด นับตั้งแต่ พ.ศ. 2524 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2538) ได้มีการประกาศใช้หลักสูตร ดังนี้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พุทธศักราช 2533) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ตามลำดับ ซึ่งหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 นั้นได้พัฒนาขึ้นโดยยึดหลักดังนี้

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2538 และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อผลิตกำลังคนเป็นช่างฝีมือที่มีความรู้ ความชำนาญ ในทักษะวิชาชีพ มีคุณธรรม วินัย เจตคติ บุคลิกภาพ และเป็นผู้มีปัญญาที่เหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่น และระดับชาติ - โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียน เลือกระบบและวิธีการเรียนได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ ความสนใจ และ โอกาสของตน ส่งเสริมการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาและ พัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบัน หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ทั้งใน ระดับชาติ ท้องถิ่น และชุมชน

115

จากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรดังกล่าว ทำให้ครู-อาจารย์จะต้องศึกษาค้นคว้า รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อนำไปใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุ วัตถุประสงค์ แต่เนื่องจากเอกสารต่าง ๆ มีไม่เพียงพอ ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการศึกษา ค้นคว้า ดังนั้น ครู-อาจารย์จึงคาดหวังว่าจะได้รับความช่วยเหลือจากผู้บริหาร

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาด้านหลักสูตรและการนำ หลักสูตรไปใช้ ได้แก่ หลักสูตรควรมีการแก้ไขให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและตลาด แรงงาน ควรปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพราะ มีเนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกัน ในบางรายวิชา การแก้ไขหลักสูตรแต่ละรายวิชาทางกรมอาชีวศึกษาควรระบุค่าอธิบายรายวิชา ให้ชัดเจน เพื่อสะดวกในการศึกษาค้นคว้ารายละเอียดต่อไป กรมอาชีวศึกษาควรจัดทำตำรา เรียนให้ทันกับหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลง ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ควรจัด ให้มีวิชาชีพมากขึ้น และวิชาเลือกควรเปิดโอกาสให้เลือกอย่างเสรี ควรมีการประชาสัมพันธ์ หลักสูตรในแต่ละรายวิชาให้ครู-อาจารย์ทราบ ควรประชาสัมพันธ์ให้นักเรียน-นักศึกษาและผู้ปกครองทราบถึงหลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ควรประชาสัมพันธ์หลักสูตร ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ให้มากขึ้น ควรจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง ควรจัดสัมมนาครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรนอกสถานที่อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง ควรมีการจัดห้องหลักสูตรโดยเฉพาะเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูล ควรมีตำราและหนังสือให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้ามากขึ้น ควรมีการติดตามประเมินผลว่า การสอนเป็นไปตามหลักสูตรหรือไม่และแจ้งให้ครู-อาจารย์ทราบ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ แก่งานวิชาการมากกว่างานด้านอาคารสถานที่ และหลักสูตรอาชีวศึกษาควรจะเหมือนกันหมด ทุกกรม

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีปัญหาอยู่ใน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับปานกลาง ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับแรก สำหรับครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับที่ 2

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่าความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. การจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับผลงานของ สมจิตต์ กระระณา ที่ค้นพบว่า “ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในประเทศไทยตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัย ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง”¹¹⁶ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุเมธ ประภาสวัตต์ ที่พบว่า “ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง”¹¹⁷

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการจัดการเรียนการสอนมีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับที่ 2 ส่วนครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับที่ 5 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่วิทยาลัยพณิชยการมีปัญหามากกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ การจัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์มากเกินไป การจัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนมากเกินไป ครู-อาจารย์ได้รับมอบหมายงานนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป งบประมาณในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และอื่น ๆ ยังไม่เพียงพอ และครู-อาจารย์ไม่ได้รับความสะดวกในการไปนิเทศการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษา ตามลำดับ

การจัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์มากเกินไปนั้น เนื่องจากการจัดตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการกำหนดคาบการสอนกำหนดให้ผู้ที่ทำการสอนอย่างเดีวต้องมีคาบการสอนต่อสัปดาห์ไม่น้อยกว่า 20 คาบ แต่ต้องไม่เกิน 36 คาบ ระเบียบดังกล่าวได้ระบุวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นนักเรียน นักศึกษา เป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้มีการฝึกปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ได้ใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่ทั้งด้านบุคลากร อาคารสถานที่ เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ และเงินได้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างประหยัด โดยคำนึงถึงคุณภาพของ นักเรียน นักศึกษา และการเสริมสร้างขวัญ กำลังใจในการทำงานของ บุคลากรในสถานศึกษาด้วย¹¹⁸

ในเรื่องนี้ ครู-อาจารย์ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาว่าควร ปรับปรุงระเบียบการจัดจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ให้ลดลง และควรเพิ่มบุคลากรให้มากขึ้น นอกจากนี้การจัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนมากเกินไปนั้น เป็นการเพิ่มภาระงานให้แก่ครูเพิ่มขึ้น รวมทั้งครู-อาจารย์ได้รับมอบหมายงานนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป ในเรื่องนี้ครู-อาจารย์ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา โดยการ จัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาในแต่ละห้องไม่ควรเกิน 40 คน และควรจัดให้ครู-อาจารย์ทำการสอนเพียงอย่างเดียว หน้าที่พิเศษอื่นควรมอบให้ข้าราชการพลเรือนเป็นผู้จัดทำ ซึ่งสาเหตุหนึ่งที่ครู-อาจารย์ได้เสนอแนะดังกล่าวนี้ อาจมุ่งหวังให้ครู-อาจารย์ได้นำเวลาที่นอกเหนือจาก คาบการสอนไปใช้ในการศึกษาค้นคว้า จัดทำเอกสารทางวิชาการ สื่อประกอบการเรียนการสอน และอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สำหรับปัญหาเรื่องงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ เครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ และอื่น ๆ ยังไม่เพียงพอ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากข้อจำกัดในด้านงบประมาณ เนื่องจากงบประมาณส่วนใหญ่วิทยาลัยพณิชยการ จะใช้ไปเกี่ยวกับเงินเดือน สิ่งก่อสร้าง และอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุเมธ ประภาสวัสดี ที่พบว่า “ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนนั้น งบประมาณที่ได้รับจัดสรรอย่างไม่เพียงพอ”¹¹⁹ ในเรื่องนี้ ครู-อาจารย์ได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาจะต้องสอดคล้องกับจำนวนนักเรียน-นักศึกษา ส่วนเรื่องครู-อาจารย์ไม่ได้รับความสะดวกในการไปนิเทศการ ฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษานั้น โดยปกติแล้วจะได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารตามที่ วิทยาลัยพณิชยการได้ระบุไว้ดังนี้.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อให้การนิเทศของครู-อาจารย์ดำเนินไปอย่างราบรื่น วิทยาลัยได้
อำนวยความสะดวกในเรื่องยานพาหนะ สำหรับเดินทางไปนิเทศนักเรียน
ฝึกงานตามสถานประกอบการที่ได้ระบุไว้ ยกเว้นกรณีที่วิทยาลัยมีงานเร่ง
ด่วน ไม่สามารถจัดรถให้ได้ อาจารย์นิเทศก็ต้องเดินทางไปเอง¹²⁰

เนื่องจากสภาพปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าการเดินทางในกรุงเทพมหานคร
นั้นมีปัญหาเรื่องการจราจรติดขัดมาก ดังนั้น การเลือกสถานที่ฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษา
ควรนำปัญหาเรื่องการเดินทางของผู้นิเทศก์เป็นองค์ประกอบในการพิจารณาสถานที่ฝึกงาน
ด้วย ก็น่าจะแก้ไขปัญหาได้บ้าง

สำหรับเรื่องที่วิทยาลัยพณิชยการ มีปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย ได้แก่วิทยาลัย
ไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดฝึกงานให้แก่ นักเรียน-นักศึกษา และครู-
อาจารย์ไม่มีความรู้ตรงตามสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอน เรื่องดังกล่าวนี้เป็น
เรื่องเดียวกันกับเรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการมีสภาพที่ปฏิบัติมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ ขอความ
ร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกงานตามความเหมาะสมกับสาขา
วิชาที่เรียน และจัดครู-อาจารย์เข้าสอนโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของครูผู้สอน สอด
คล้องกับงานวิจัยของ อร่าม เริงฤทธิ์ที่พบว่า “สถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีว-
ศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้ และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการปฏิบัติ
อยู่มาก ในเรื่องส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการได้อย่างเหมาะสม และ
สัมพันธ์กับสาขาวิชาและสาขาวิชาชีพ”¹²¹ ดังนั้น ผลจากการที่วิทยาลัยพณิชยการได้มีสภาพ
ที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จึงอาจทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนการ
สอน นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้ว ได้แก่ ควรมีการประชุมกลุ่มครู-อาจารย์เกี่ยวกับเนื้อหา
ในรายวิชาที่จะสอนร่วมกัน ควรส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ได้เขียนตำรา และควรมีการนับคาบ
การสอนสำหรับครู-อาจารย์ซึ่งทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มวิชาของคณะวิชาพื้นฐาน

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน
วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการจัดการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปาน
กลาง ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าเป็นลำดับที่ 2 สำหรับครู-อาจารย์มีความ
คิดเห็นว่าเป็นลำดับที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ผลการวิจัยค้นพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลงานของ รังษิ์ สังฆพรหม ที่พบว่า “ความต้องการพัฒนาวิชาการของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเขตการศึกษา 7 ในด้านการส่งเสริมการสอนและการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอน และการใช้ห้องสมุดเป็นศูนย์วิชาการ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง”¹²² และยังคงสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดวงสมร กลั่นเจริญ ที่ค้นพบว่า “ครูส่วนใหญ่ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ในกรุงเทพมหานคร มีปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนในระดับปานกลาง”¹²³

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับที่ 4 ส่วนครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับแรก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เรื่องที่มีปัญหามากใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ การจัดระบบในการบริการสื่อการเรียนการสอนให้แก่ครู-อาจารย์ยังไม่เหมาะสม งบประมาณในการจัดซื้อและการจัดหาสื่อการเรียนการสอนยังไม่เหมาะสม และการติดตามและการประเมินผลเกี่ยวกับการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ จะเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องเดียวกันกับเรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการ ได้มีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ ดังนั้นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการจัดระบบในการบริการสื่อการเรียนการสอนให้แก่ครู-อาจารย์ไม่เหมาะสมนั้นอาจเนื่องมาจาก งบประมาณในการจัดซื้อและการจัดหาสื่อประกอบการเรียนการสอนยังไม่เหมาะสม ถ้าเป็นไปได้ผู้บริหารควรหาทางสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมและเพียงพอ เพื่อจัดศูนย์สื่อการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบภายในวิทยาลัย พร้อมทั้งจัดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับวิธีผลิตสื่อ การจัดเก็บและบำรุงรักษาสื่อตลอดจนอำนวยความสะดวกให้แก่ครู-อาจารย์ตามสภาพของแต่ละวิทยาลัย รวมทั้งได้มีการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาในเรื่องนี้ได้แก่ ควรให้ครู-อาจารย์ได้มีโอกาสไปอบรมเกี่ยวกับการไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้สื่อ หรือสถานศึกษาควรมีการจัดประชุมเรื่องการจัดทำสื่อ ควรปลูกจิตสำนึกให้ครู-อาจารย์เห็นความสำคัญของการใช้สื่อประกอบการสอน ควรจัดหาอุปกรณ์ที่ช่วยในการเรียนการสอนให้มากพอกับความต้องการของนักเรียน-นักศึกษา ในห้องเรียนควรมีสื่อการสอนได้แก่ เครื่องขยายเสียง ปลั๊กไฟ ฯลฯ อย่างเพียงพอ และควรมีหน่วยแนะนำการใช้สื่อ เป็นต้น ซึ่งวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าวอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การจัดการเรียนการสอน สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เนื่องจากแนวทางการจัดการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 นั้น ได้กล่าวถึง เนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนการสอนเกี่ยวกับสื่อการสอนดังนี้ “ส่งเสริมให้มีการผลิตและการใช้ประโยชน์จากสิ่งพิมพ์และสื่อการเรียนรู้อุปแบบต่าง ๆ ที่ได้มาตรฐานอย่างกว้างขวาง”¹²⁴

สำหรับเรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการมีปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ การให้บริการเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดยังไม่เหมาะสม แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของห้องสมุด ดังที่ ทรรศนียา กัลยาณมิตร ได้กล่าวไว้ว่า “ปรัชญาการศึกษาสมัยนี้ถือว่าห้องสมุดของโรงเรียนเป็นหัวใจของการศึกษา เพราะ ห้องสมุดเป็นที่รวมของวิทยาการทั้งหลาย ทั้งที่บังคับให้เรียนในหลักสูตรและไม่บังคับ ห้องสมุดเป็นแหล่งที่ทั้งครูและนักเรียนใช้เป็นที่พักผ่อนความรู้ของตนให้เจริญงอกงามขึ้น”¹²⁵

นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุดนั้น นอกจากเรื่องซึ่งได้กล่าวมาแล้ว เรื่องอื่น ๆ ได้แก่ ทางคณะวิชาควรได้งบประมาณเพื่อจัดหาสื่อให้มากขึ้น ควรมีการปรับปรุงห้องสมุดให้มีบรรยากาศดีขึ้นโดยติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ห้องสมุดควรมีงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือเพิ่มขึ้น บรรณารักษ์ควรประสานงานกับหัวหน้าคณะวิชาและครู-อาจารย์ ในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด ควรมีขั้นตอนการจัดซื้อหนังสือที่ชัดเจนและสะดวกขึ้น ควรส่งเสริมให้นักเรียน-นักศึกษาได้ค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดนอกเหนือจากตำราในห้องเรียน ควรส่งเสริมให้บุคลากรห้องสมุดมีความรู้เพิ่มขึ้น ควรขยายพื้นที่ของห้องสมุดให้กว้างขวางขึ้น และให้ครู-อาจารย์และนักเรียน-นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะเกี่ยวกับห้องสมุดเพื่อแก้ไขปัญหา

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าเป็นลำดับที่ 4 สำหรับครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าเป็นลำดับแรก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านสื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด พบว่า ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ผลการวิจัยค้นพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ในภาพรวมนั้น ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย สำหรับครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลางความคิดเห็นของผู้บริหารนั้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระ ทองประสิทธิ์ ที่พบว่า “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 ในด้านการวัดผลและประเมินผลมีปัญหาน้อย”¹²⁶ แต่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมจิตต์ กระระณา ที่ค้นพบว่า “ปัญหาการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในประเทศไทย ตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัย ในด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง”¹²⁷ สำหรับความคิดเห็นของครู-อาจารย์นั้นสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุเมธ ประภาสวัสดี ที่พบว่า “ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง”¹²⁸

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางนั้น ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับสุดท้าย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรื่องที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างมีความคิดเห็นว่ามีปัญหามากกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อนำมาใช้ในการวัดผลและประเมินผล และขาดการติดตามเกี่ยวกับการนำผลจากการประเมินผลการเรียนการสอนมาใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ตามลำดับ

เนื่องจากสภาพปัจจุบัน ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีได้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ ทางด้านวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนได้ดำเนินไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัย ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวัดผลและ

ประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับผลการประชุมสัมมนาผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2535 เกี่ยวกับการประชุมกลุ่มย่อยของฝ่ายวิชาการนั้น ได้มีการร่วมกันเสนอแนะดังนี้ “ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขการดำเนินงาน ด้านการวัดผล และการประเมินผลโดยการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ รวมทั้งจัดหาเครื่องตรวจข้อสอบ”¹²⁹ และสอดคล้องกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาด้านการวัดผลและการประเมินผล การเรียนการสอน ได้เสนอแนะให้วิทยาลัยพณิชยการได้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้เพียงเพียงพอ ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นสาเหตุอาจเนื่องมาจากงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ดังกล่าวยังไม่เพียงพอ ดังนั้นผู้บริหารน่าจะหาทางจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อให้การสนับสนุนในเรื่องดังกล่าวอย่างจริงจัง

สำหรับเรื่องขาดการติดตามเกี่ยวกับการนำผลจากการประเมินผลการเรียนการสอนมาใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนนั้น เนื่องจากการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้ทราบได้ว่า การเรียนการสอนหรือสิ่งที่ได้ดำเนินการมาทั้งหมด ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ดังนั้น ถ้าผู้บริหารได้ให้ความสำคัญทางด้านนี้ให้มาก โดยการจัดให้มีการประชุมและอภิปรายผลการวัดผลและการประเมินผล เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งผลการวิจัยในเรื่องนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพที่ปฏิบัติในเรื่องนี้ น้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ดังนั้นถ้าวิทยาลัยพณิชยการได้มีการเพิ่มสภาพที่ปฏิบัติโดยวิธีดังกล่าวก็อาจทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นลดลงได้

นอกจากนี้ เรื่องซึ่งผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่า วิทยาลัยพณิชยการมีปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ ผู้บริหารไม่สนับสนุนเกี่ยวกับการส่งผลการเรียนให้ผู้ปกครอง นักเรียน-นักศึกษาทราบ และไม่มีการจัดทำปฏิทินในการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า เรื่องดังกล่าวนี้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างมีความคิดเห็นว่า วิทยาลัยพณิชยการมีสภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นอยู่ในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาด้านการวัดผลและการประเมินผล การเรียนการสอน นอกจากเรื่องที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น เรื่องอื่น ๆ ได้แก่ ควรมีการควบคุมมาตรฐานในการวัดผลและการออกข้อสอบ ควรจัดทำธนาคารข้อสอบ ควรมีความรอบคอบในการกำหนดค่าระดับคะแนน ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่วัดผลเพิ่มขึ้น และควรมีการส่งเจ้าหน้าที่วัดผลไปอบรมการใช้คอมพิวเตอร์กับงานวัดผล

ดังนั้นความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการในด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนนั้นผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย สำหรับครู-อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับสุดท้าย

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผลการวิจัยค้นพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลงานของสงวนพงศ์ ชวนชม ที่พบว่า “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านวิชาการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง”¹³⁰ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวีระ ทองประสิทธิ์ ที่พบว่า “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 5 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย”¹³¹

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับที่ 5 สำหรับครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับที่ 4 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกเรื่องมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องที่ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหามากกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ งบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรยังไม่เพียงพอ ในเรื่องนี้เป็นเรื่องเดียวกันกับเรื่องที่วิทยาลัยพณิชยการ ได้มีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ และได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยเสนอแนะให้ผู้บริหารได้ให้ความสนใจในเรื่องนี้อย่างจริงจัง จัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ส่วนเรื่องที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ ครู-อาจารย์ไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งอาจเนื่องจากผู้บริหารได้ชี้แจงให้ครู-อาจารย์ได้เห็นถึงความสำคัญในเรื่องนี้ และครู-อาจารย์ได้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือและร่วมทำกิจกรรมกับนักเรียน-นักศึกษาอย่างใกล้ชิด อาจทำให้การดำเนินงานทางด้านนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์

นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา ด้านการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร ได้แก่ ไม่ควรบังคับให้นักเรียน-นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมชมรมใดชมรมหนึ่ง แต่ ควรใช้วิธีจูงใจ ควรกระจายงานกิจกรรมให้ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วม ควรมีการ ดำเนินกิจกรรมชมรมอย่างจริงจัง สนุกสนาน ไม่ใช่เวลาว่าง และจัดครู-อาจารย์รับผิดชอบ อย่างเหมาะสม ประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้ครู-อาจารย์และนักเรียน-นักศึกษาทราบโดยใช้ บอร์ด เอกสาร หรือจัดประชุม การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรเน้นเรื่องวิชาการ ในแต่ละ วิชาควรมีการจัดกิจกรรมให้มากขึ้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์ควรมีความรู้อย่างดีเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และควรมีการประเมินผลกิจกรรมที่จัดขึ้นและเผยแพร่ให้ครู- อาจารย์ทราบ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าเป็นลำดับที่ 5 สำหรับครู-อาจารย์มี ความคิดเห็นว่าเป็นลำดับที่ 4

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้

6. การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ผลการวิจัยค้นพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัย พณิชยการ ด้านการนิเทศการศึกษาและพัฒนาบุคลากรทางการสอน ในภาพรวมมีปัญหาลู่ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมจิตต์ กระระณา ที่พบว่า “ปัญหาการ บริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในประเทศไทยตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัย ด้านการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง”¹³² และสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ สุเมธ ประภาสวัศดี ที่พบว่า “การบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของ ครูและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านการ นิเทศการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง”¹³³ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วีระ ทองประสิทธิ์ ซึ่งพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนเอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 ด้านการนิเทศการศึกษา มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับน้อย”¹³⁴

ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านการนิเทศการศึกษา และการพัฒนาบุคลากรทางการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ต่างมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับที่ 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการมีปัญหามากกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านการนิเทศการสอน ขาดการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง และการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศการสอนยังไม่ชัดเจน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า “การนิเทศในโรงเรียนประถมศึกษาไม่เป็นที่นิยมไปทั่วทุกภาค การนิเทศและติดตามผลยังไม่สม่ำเสมอ”¹³⁵ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลียว ศิขินที่พบว่า “อุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการด้านนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง คือผู้บริหารโรงเรียนไม่ค่อยมีเวลาในการนิเทศ ผู้บริหารไม่ค่อยมีความรู้ ความเข้าใจในการนิเทศ และครูไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการนิเทศ”¹³⁶ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประดิษฐ์ สังฆะไชย ซึ่งได้ทำการวิจัยและพบว่า “โรงเรียนสังกัดกรมสามัญ ในเขตการศึกษา 4 ภาค ผู้นิเทศที่มีความรู้ ความชำนาญ โดยนำวิธีดังกล่าวมาเป็นเครื่องมือในการประเมินผลงานของครู ทำให้ครูขาดขวัญกำลังใจเหมือนไม่ได้รับความไว้วางใจในการสอน”¹³⁷ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมศักดิ์ คงสมนวน ที่พบว่า “โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี มีการจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนอยู่เสมอ และมีการกำหนดเป้าหมายของการนิเทศไว้อย่างชัดเจนและถูกต้องอยู่ในเกณฑ์มาก”¹³⁸

เนื่องจากการนิเทศการเรียนการสอน เป็นการดำเนินการทางวิชาการ ในอันที่จะพัฒนาปรับปรุงกระบวนการสอนของครู ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนภายในโรงเรียนและผู้ที่จะทำหน้าที่นิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียนให้ได้ดีที่สุคคือผู้บริหรดั่งที่ วิจิตร วรุตบางกูร และคนอื่น ๆ ได้เสนอแนะถึงวิธีดำเนินงานที่ผู้บริหารควรปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ ได้แก่ “ประชุม ปรึกษาหารือเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนสอดส่องดูแลเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู โดยทั่วไปผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญยิ่ง บุคคลหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาความสามารถของครูให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในโรงเรียน ในการให้คำแนะนำปรึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ความไว้สำหรับ...¹³⁹ งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านการนิเทศการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงควรให้ความสนใจและสนับสนุนงานด้านนี้ โดยมีกำหนดนโยบายการนิเทศการสอนให้ชัดเจน มีการประชุมครู-อาจารย์เพื่อชี้แจงให้ทราบและยึดถือปฏิบัติ พร้อมทั้งได้มีการกระทำอย่างต่อเนื่อง ดังที่ เมธี ปิลาธนานานท์ ได้กล่าวว่า “การนิเทศการศึกษาเป็นการร่วมมือกันทำงาน โดยใช้เหตุผลและปัญญา การติดต่อสื่อสารกัน การใช้มนุษยสัมพันธ์ การเปลี่ยนแปลงเพื่อความก้าวหน้า การพิจารณาถึงความต้องการของสถาบันและปัจเจกบุคคลเพื่อพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุด”¹⁴⁰

สำหรับเรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการมีปัญหที่เกิดขึ้นในระดับน้อย ได้แก่ ผู้บริหารไม่ส่งเสริมการสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้เข้าร่วมอบรมสัมมนาทางด้านวิชาการ และผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์มีความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมทั้งการศึกษาต่อตามสาขาวิชาที่สอน ตามลำดับ ซึ่งเรื่องดังกล่าวนี้วิทยาลัยพณิชยการ ได้มีสภาพที่ปฏิบัติมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ดังนั้น จึงอาจทำให้มีปัญหายอยู่ในระดับน้อย

นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาด้านการนิเทศการศึกษา และการพัฒนาบุคลากรทางการสอนนั้น ได้แก่ ควรส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาต่อให้ตรงกับสาขาวิชาที่สอนให้มากขึ้น ควรมีการส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ได้เข้าร่วมอบรม สัมมนา เพื่อรับรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ในแต่ละกลุ่มวิชาควรได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานอย่างทั่วถึง เมื่อครู-อาจารย์ไปศึกษาต่อ อบรม ดูงาน และเมื่อกลับมาแล้ว ควรนำความรู้มาใช้เผยแพร่ในการปฏิบัติงานด้วย ควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดอบรม สัมมนา ให้ครู-อาจารย์ทราบอย่างทั่วถึง บุคลากรทุกคนต้องมีความร่วมมือกันติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา ควรมีการประชุมครู-อาจารย์เพื่อชี้แจงนโยบายการนิเทศการสอน และการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ การนิเทศการสอนแก่ผู้บริหาร ต้องทำให้ครู-อาจารย์เข้าใจว่าการนิเทศไม่ใช่การจับผิด กลุ่มวิชาควรวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับการนิเทศการสอนและนำผลมาปรับปรุง หัวหน้าคณะวิชาควรเป็นผู้นิเทศ ศึกษา นิเทศก์ของกรมอาชีวศึกษาควรจะนิเทศให้ครู-อาจารย์ในสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการตรวจสอบการเข้าสอนของครู-อาจารย์ และควรให้แรงเสริมแก่ครู-อาจารย์ที่พัฒนาการสอนให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

ดังนั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน วิชาการของวิทยาลัยพณิชยการในด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน มีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับที่ 3

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในด้านกรณีศึกษาศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน พบว่า ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป 1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมมีปัญหอยูในระดับปานกลาง สำหรับในแต่ละด้านนั้น ส่วนใหญ่มีปัญหอยูในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีปัญหอยูในระดับน้อย

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับในแต่ละด้านนั้น ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้น ด้านกรณีศึกษาศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษานั้น ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิจัยในครั้งนี้มาเป็นข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษาและกรมอาชีวศึกษาเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนินการเพื่อปรับปรุงงานวิชาการ ในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ผลการวิจัยพบว่า เรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการ ได้มีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นมากกว่าเรื่องอื่น ๆ นั้น ได้แก่ มีการประชุมชี้แจงให้ครู-อาจารย์ได้เข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักสูตร เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่ได้เปิดทำการสอน จัดเอกสารการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ ประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง จากรายละเอียดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอ

ข้อเสนอแนะสถานศึกษาและกรมอาชีวศึกษา ดังนี้ เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1 สถานศึกษา

1.1.1 จัดให้มีห้องศูนย์ปฏิบัติการด้านวิชาการ สำหรับเป็นศูนย์รวมข้อมูลต่าง ๆ ทางด้านวิชาการ ได้แก่ เอกสารการใช้หลักสูตร คู่มือครู ตำราเรียน ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ให้เป็นปัจจุบัน และมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของครู-อาจารย์ ในการศึกษาค้นคว้า

1.1.2 จัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนา ครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ครู-อาจารย์ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และสามารถนำหลักสูตรไปใช้ให้ถูกต้อง ทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.3 จัดให้มีการควบคุม ดูแล และติดตามการสอนของครู-อาจารย์ให้เป็นไปตามหลักสูตร ตลอดจนประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไปอีกด้วย

1.1.4 ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่ได้เปิดทำการสอน โดยเฉพาะหลักสูตรใหม่ที่มีการเปิดเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง แก่ครู-อาจารย์ นักเรียน-นักศึกษา คณะกรรมการที่ปรึกษาของวิทยาลัย ผู้ปกครอง ชุมชน และบุคคลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้ทราบอย่างทั่วถึง

1.2 กรมอาชีวศึกษา เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ ควรจัดให้มีการประชุม สัมมนา ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน และหัวหน้างานวัดผลและประเมินผล เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลง ทำให้สามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมาย

2. การจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่าเรื่องการจัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมนั้น วิทยาลัยพณิชยการได้มีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่นจึงอาจทำให้เกิดขึ้นมากกว่าเรื่องอื่น ๆ สำหรับเรื่องการจัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์เป็นไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนและครู-อาจารย์ได้รับมอบหมายให้ทำงานพิเศษนอกเหนือจากการสอน วิทยาลัยได้มีสภาพที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จึงอาจทำให้เกิดขึ้นมากกว่าเรื่องอื่น ๆ จากรายละเอียดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะสถานศึกษาและกรมอาชีวศึกษา ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 สถานศึกษา

2.1.1 จัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนให้เหมาะสม ไม่ควรเกินห้องเรียนละ 40 คน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์

2.1.2 ประสานงานกับกรมอาชีวศึกษา ในเรื่องปรับปรุงระเบียบการจัดจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ของครู-อาจารย์ให้ลดลง ควรจัดเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) สำหรับรับผิดชอบงานต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากการสอนในวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อให้ครู-อาจารย์ได้มีเวลาที่นอกเหนือจากคาบการสอนสำหรับศึกษาค้นคว้า จัดทำเอกสารทางวิชาการ สื่อประกอบการเรียนการสอนและอื่นๆเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง

2.2 กรมอาชีวศึกษา

2.2.1 ควรปรับปรุงระเบียบการจัดจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ ของครู-อาจารย์ให้ลดลง

2.2.2 ควรเพิ่มอัตราข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) สำหรับทำหน้าที่งานต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานสนับสนุนการสอน ได้แก่ งานการเงิน การบัญชี ทะเบียน วัสดุผลและประเมินผล สื่อการสอน และอื่น ๆ

3. สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่าเรื่องซึ่งวิทยาลัยพาณิชย์การได้มีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่นจึงอาจเป็นสาเหตุทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นมากกว่าเรื่องอื่น ๆ นั้น ได้แก่ จัดงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ตามความต้องการของครู-อาจารย์ และสอดคล้องกับหลักสูตรอย่างเพียงพอ จัดศูนย์วัสดุอุปกรณ์การสอนโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ตลอดจนแนะนำวิธีการใช้ การบำรุงรักษาให้ครู-อาจารย์อย่างเหมาะสม สนับสนุนและส่งเสริมให้ครู-อาจารย์เข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการสร้างสื่อและการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ติดตามประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนของครู-อาจารย์อย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ในห้องสมุดมีบริการสื่อที่ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ สำหรับนักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ จากรายละเอียดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะสถานศึกษาและกรมอาชีวศึกษา ดังนี้

3.1 สถานศึกษา

3.1.1 ควรให้การสนับสนุนในการจัดงบประมาณสำหรับจัดหา จัดซื้อสื่อประกอบการเรียนการสอน อุปกรณ์ที่ทันสมัย และทันสมัยกับเทคโนโลยีปัจจุบันและอนาคต

.เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับการฝึกปฏิบัติ และเพียงพอกับจำนวนนักเรียน-นักศึกษา ในแต่ละห้องเรียน รวมทั้งสำหรับบริการภายในห้องสมุดอีกด้วย

3.1.2 ควรจัดศูนย์สื่อการสอนอย่างเป็นระบบภายในวิทยาลัย พร้อมทั้งจัดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับวิธีผลิตสื่อ การจัดเก็บและการบำรุงรักษาสื่อ และอำนวยความสะดวกให้แก่ครู-อาจารย์ ในการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

3.1.3 สนับสนุน ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ได้มีโอกาสเข้าร่วม ประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับวิธีผลิตสื่อ ใช้สื่อ และอื่น ๆ

3.1.4 มีการติดตามและประเมินผล เกี่ยวกับการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 กรมอาชีวศึกษา ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนในการจัดซื้อจัดหาสื่อประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งสำหรับบริการภายในห้องสมุดให้เหมาะสมและเพียงพอ กับความต้องการในการใช้

4. การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า เรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการ ได้มีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ มีการแนะนำวิธีสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนให้แก่ครู-อาจารย์ มอบหมายให้ครู-อาจารย์ได้นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและการจัดทำธนาคารข้อสอบ จัดให้มีการประชุมและอภิปรายผลของการวัดผลและการประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อนำมาใช้ในงานวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ เป็นต้น จากรายละเอียดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะสถานศึกษาและกรมอาชีวศึกษา ดังนี้

4.1 สถานศึกษา

4.1.1 ควรให้การสนับสนุนงบประมาณ ในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัย สำหรับใช้ในงานวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ เพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ ทางด้านนี้เป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

4.1.2 จัดให้มีการประชุมครู-อาจารย์สำหรับแนะนำวิธีสร้างเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลการวิเคราะห์ข้อสอบ การจัดทำข้อสอบมาตรฐาน ตลอดจนการอภิปรายผล เกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งมีการควบคุมมาตรฐานในการวัดผลและประเมินผล

4.2 กรอบอาชีพศึกษา ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัย สำหรับใช้ในงานวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ

5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า เรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการได้ มีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นมากกว่าเรื่องอื่น ๆ นั้น ได้แก่ จัดงบประมาณเพื่อการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างเพียงพอ ติดตามและประเมินผล การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ จากรายละเอียดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะ สถานศึกษาและกรมอาชีวศึกษา ดังนี้

5.1 สถานศึกษา

5.1.1 ควรให้การสนับสนุนงบประมาณ ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร อย่างเหมาะสมและเพียงพอ

5.1.2 มีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พร้อมทั้ง นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

5.2 กรอบอาชีพศึกษา ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ เหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการของสถานศึกษา

6. การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ผลการวิจัยพบว่า เรื่องซึ่งวิทยาลัยพณิชยการได้มีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าเรื่องอื่น ได้แก่ มีการจัดประชุมนิเทศครูใหม่ ดำเนินการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมีการเยี่ยมชมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการเรียนการสอน ของครู-อาจารย์ นอกจากนี้ ปัญหาที่เกิดขึ้นมากกว่าเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ การกำหนดนโยบาย เกี่ยวกับการนิเทศการสอนยังไม่ชัดเจน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางด้าน การนิเทศการสอน จากรายละเอียดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะสถานศึกษาและกรมอาชีวศึกษา ดังนี้

6.1 สถานศึกษา

6.1.1 มีการจัดประชุมนิเทศครูใหม่

6.1.2 กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศการสอนให้ชัดเจน โดยมุ่งดำเนินการ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ ช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนา เพื่อให้ครู-อาจารย์มีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ อันจะนำไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน-นักศึกษา พร้อมทั้งได้มีการประชุมชี้แจงให้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ได้เกิดความเข้าใจตรงกัน ก่อนที่จะดำเนินการนิเทศการสอน

6.1.3 มีการนิเทศการสอนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการ ติดตามผลและนำผลมาประเมินผลสำหรับแก้ไขปรับปรุง

6.2 กรมอาชีวศึกษา ควรดำเนินการสนับสนุนให้สถานศึกษาได้ดำเนินการนิเทศการสอนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผลจากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เฉพาะด้าน โดยเฉพาะด้านการนิเทศการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน เนื่องจากทางด้านนี้วิทยาลัยพณิชยการได้มีสภาพที่ปฏิบัติน้อยกว่าทุก ๆ ด้าน เพื่อจะได้ทราบถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดสภาพดังกล่าว สามารถนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ศึกษางานพิเศษซึ่งครู-อาจารย์ได้รับมอบหมายให้ทำนอกเหนือจากการสอนเพื่อจะได้ทราบรายละเอียดของงานพิเศษดังกล่าว ที่อาจเป็นสาเหตุหนึ่งซึ่งทำให้เกิดปัญหาต่อการจัดการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ และสามารถนำข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

เชิงอรรถ

¹ สุทธาทิพย์ เจริญสุข, “ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ อดสากรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536), หน้า 83.

² ดวงสมร กลิ่นเจริญ, “การศึกษาสภาพการใช้ ความต้องการ และปัญหาการใช้ สื่อการเรียนการสอนของครู โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรม ใน กรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อดสากรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536), หน้า 142.

³ สงวนพงศ์ ชวนชม, “สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อดสากรรม มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2533), หน้า 76.

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 77.

⁵ สุทธาทิพย์ เจริญสุข, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 84.

⁶ สงวนพงศ์ ชวนชม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 78.

⁷ อร่าม เรืองฤทธิ์, “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536), บทคัดย่อ.

⁸ ลัดดาวัลย์ สมเจริญ, “ทัศนะของครูและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536), บทคัดย่อ.

⁹ สมบัติ คู่มัญ, “บทบาทที่เป็นจริงและที่คาดหวังในการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527), หน้า 99.

¹⁰ วุฒิ จุลพรหม, “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520), บทคัดย่อ.

¹¹ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ (กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซต, 2535), หน้า 15.

¹² ภิญโญ สาร, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2530), หน้า 324.

¹³ กิติมา ปรีดีดิลก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น (กรุงเทพมหานคร : เอกสารนี้อักษรพิทักษ์, 2532) หน้า 55. ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ¹⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป 2535), หน้า 8.
- ¹⁵ กิติมา ปรีดีดิลก, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 83.
- ¹⁶ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2535), หน้า 3.
- ¹⁷ พินิจ ปฐมกำเหนิด, “ความคาดหวังของครูต่อบทบาทการนิเทศการสอนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทพาณิชยกรรม ในกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535), หน้า 201.
- ¹⁸ อนันต์ ศรีโสภาก, “คำนำ,” การวัดผลการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2525), คำนำ.
- ¹⁹ พันธ์ หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2529), หน้า 120.
- ²⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 238.
- ²¹ วรางคณา ปั่นลายนาค, “การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527), บทคัดย่อ.

²² สมศักดิ์ คงสมนวน, “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534), หน้า 208.

²³ ลัดดาวัลย์ สมเจริญ, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

²⁴ มณี ภัคเกษม, “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือคาทอลิกในกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528), หน้า 133.

²⁵ วิจิตร ศรีสะอาด, “ปรัชญาและพัฒนาการศึกษา,” เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและระบบบริหารการศึกษา หน่วยที่ 1 - 5 (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529), หน้า 45.

²⁶ วรางคณา บันตยานาค, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

²⁷ ลัดดาวัลย์ สมเจริญ, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 150.

²⁸ สงวนพงศ์ ชวนชม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 176.

²⁹ อร่าม เรืองฤทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 179.

³⁰ วีระ ทองประสิทธิ์, “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 5,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2534), หน้า 109.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

³¹ ชวนชม คำหอมกุล, “การบริหารงานวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527), บทคัดย่อ.

³² เมธี ปิรันธนานนท์, การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2533), หน้า 48.

³³ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, “การศึกษา,” มติชนรายวัน (24 ธันวาคม 2537), หน้า 11.

³⁴ หน่วยงานนิเทศก์, กรมอาชีวศึกษา, สรุปผลการอบรมการจัดนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน (กรุงเทพมหานคร : หน่วยงานนิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2529), ไม่ปรากฏเลขหน้า. (อัดสำเนา)

³⁵ บุญมี เณรชอด, งานบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2529), หน้า 145.

³⁶ จิตรภาพร กาญจนพิบูลย์, “ศึกษาคำความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อกระบวนการบริหารงานของกรมอาชีวศึกษา,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537), หน้า 191.

³⁷ สุดใจ เหล่าสุนทร, หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ (กรุงเทพมหานคร : บรรสารการพิมพ์, 2505), หน้า 7.

³⁸ อร่าม เรืองฤทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 179.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

³⁹ กฤษฎา อาแว, “การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534), บทคัดย่อ.

⁴⁰ สมศักดิ์ คงสมนวน, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

⁴¹ วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 109.

⁴² ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 183.

⁴³ กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน การเบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษและค่าตอบแทน ของบุคลากร ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา พ.ศ.2537 (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2537); หน้า 8.(อัครสำเนา)

⁴⁴ พันัส หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 238.

⁴⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 238.

⁴⁶ กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน การเบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษและค่าตอบแทนของบุคลากร ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2537, หน้า 3.

⁴⁷ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 18.

⁴⁸ เสมอ เหมพงศ์พันธ์, “การประเมินผลนักเรียนฝึกงานในสถานประกอบการตามหลักสูตร ปวช.2530 ของวิทยาลัยพณิชยการบางนา,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, 2537), หน้า 5.

⁴⁹ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 187.

⁵⁰ ภิญโญ สาธร, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 253.

⁵¹ สุจริต เพียรชอบ, เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาหลักการนิเทศการสอน (กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512), หน้า 2.

⁵² สุทธาทิพย์ เจริญสุข, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 155.

⁵³ เมธี ปิณฑนานนท์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 73.

⁵⁴ กรมอาชีวศึกษา, รายงานประจำปี 2536 - 2537 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาสนา, 2537), หน้า 98.

⁵⁵ สวงนพงศ์ ชวนชม, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 179.

⁵⁶ อร่าม เรืองฤทธิ์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 180.

⁵⁷ พินิจ ปฐมกำเนิด, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 207.

⁵⁸ กิตติมา ปริศิฉิลก, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 101.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁵⁹ สวงนพงศ์ ชวนชม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 179.

⁶⁰ ประดับ เรืองมาลัย, คู่มือสอบวิชาครู ป.ม. (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2527), หน้า 378.

⁶¹ วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 112.

⁶² สุดใจ ไสสุก, “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 168.

⁶³ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 242.

⁶⁴ อร่าม เริงฤทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

⁶⁵ กฤษฎา อาเว, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

⁶⁶ สมศักดิ์ คงสมนวน, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

⁶⁷ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 199.

⁶⁸ สวงนพงศ์ ชวนชม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 182.

⁶⁹ หนัส หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 200.

⁷⁰ พิชรี สว่างทรัพย์, ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการจัดการศึกษา การประเมินผลการเรียน (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2533), หน้า 18. (อัดสำเนา)

⁷¹ สมบัติ คู่มณี, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 99.

⁷² ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 17.

⁷³ ภิญโญ สารธร, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 11.

⁷⁴ สวงพงศ์ ชวนชม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 183.

⁷⁵ อร่าม เรืองฤทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 183.

⁷⁶ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 201.

⁷⁷ พันธ์ หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 244.

⁷⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 245.

⁷⁹ กฤษฎา อาเว, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 124.

⁸⁰ สมบัติ คู่มณี, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

⁸¹ วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

เอกสารนี้เป็นเอกสาร⁸²สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
เรื่องเดียวกัน, หน้า 113.
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁸³ พัชรี สว่างทรัพย์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 6.

⁸⁴ กรมวิชาการ, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 3.

⁸⁵ กรมพลศึกษา, “ฝ่ายวิชาการ,” เอกสารทางวิชาการ กองสารวัตรนักเรียน (กรุงเทพมหานคร : กรมพลศึกษา, 2532), หน้า 39. (อัดสำเนา)

⁸⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 17.

⁸⁷ วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 114.

⁸⁸ กรมวิชาการ, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 6.

⁹⁹ สงวนพงศ์ ชวนชม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 180.

⁹⁰ สมบัติ คู่มณี, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 202.

⁹¹ สามารถ รักษาศิลป์, “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน สำนักงานประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534), หน้า 80.

⁹² วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 114.

⁹³ ชารี มณีศรี, การนิเทศการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : บุรพาสาส์น, 2527), หน้า 159.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁹⁴ พันัส หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 121.

⁹⁵ อร่าม เริงฤทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 181.

⁹⁶ วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 114.

⁹⁷ สัมพันธ์ ทองสมัคร, “เวทีวิชาการ,” นิตยสารรายวัน (5 มีนาคม 2538), หน้า 11.

⁹⁸ พันัส หันนาคินทร์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 117.

⁹⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 119.

¹⁰⁰ กรมอาชีวศึกษา, รายงานการประชุมสัมมนาผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2535 (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2535), หน้า 129. (อัครสำเนา)

¹⁰¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535, หน้า 26.

¹⁰² สมจิตต์ กระจงณา, “การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัย อาชีวศึกษาในประเทศไทย ตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัย,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532), หน้า 83.

¹⁰³ สงวนพงศ์ ขวณชม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁰⁴ สุเมธ ประภาสวัตต์, “ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531), บทคัดย่อ.

¹⁰⁵ วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

¹⁰⁶ ชลอ จันทกุล, “บทบาทการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดตรัง,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 115.

¹⁰⁷ เมธี บิลันธนานนท์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 132.

¹⁰⁸ วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

¹⁰⁹ สมศักดิ์ คงสมนวน, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 208.

¹¹⁰ วิทยา จันทร์ศิลา, “การบริหารวิชาการของศูนย์ศึกษาศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาครุศาสตร์เครื่องกล บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2531), บทคัดย่อ.

¹¹¹ นิพนธ์ เมืองพระ, “การบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคเหนือ และกลุ่มภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาครุศาสตร์เครื่องกล บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2532), บทคัดย่อ.

¹¹² วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 116.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹¹³ สัจด์ อุทรานันท์, พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร (กรุงเทพมหานคร : วงเดือนการพิมพ์, 2527), หน้า 260.

¹¹⁴ วิชัย วงษ์ใหญ่, พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองธรรม, 2521), หน้า 184.

¹¹⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, “ค่าน้ำ,” หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2538), หน้า ก. (อค์สำเนา)

¹¹⁶ สมจิตต์ กระธนา, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 76.

¹¹⁷ สุเมธ ประภาสวัสดี, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

¹¹⁸ กรมอาชีวศึกษา, ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน การเบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษ และค่าตอบแทนของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา พ.ศ. 2537, หน้า 2.

¹¹⁹ สุเมธ ประภาสวัสดี, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 116.

¹²⁰ พิพัฒน์ บุญญาสัย, รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน ในการจัดการอาชีวศึกษา สาขาพาณิชยกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน (กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยพาณิชยกรรมบางนา, 2533), หน้า 78.

¹²¹ อร่าม เริงฤทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 180.

¹²² รังษิ์ สังฆพรหม, “ความต้องการพัฒนาวิชาการของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535), หน้า 153.

¹²³ ดวงสมร กลิ่นเจริญ, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 141.

¹²⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535, หน้า 26.

¹²⁵ ทรรคนิยา กัลยาณมิตร “ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา,” วารสารครุศาสตร์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (มิถุนายน - กันยายน 2514), หน้า 14.

¹²⁶ วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 116.

¹²⁷ สมจิตต์ กระระณา, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 76.

¹²⁸ สุเมธ. ภาสวาสดี, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 117.

¹²⁹ กรมอาชีวศึกษา, รายงานการประชุมสัมมนาผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2535, หน้า 148.

¹³⁰ สงวนพงศ์ ชวนชม, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 162.

¹³¹ วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

¹³² สมจิตต์ กระระณา, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 77.

133 สุเมธ ประภาสวัสดิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

134 วีระ ทองประสิทธิ์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, บทคัดย่อ.

135 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, รายงานการติดตามผล และประเมินผลโครงการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526); หน้า 10.

136 เฉลียว ศิษิน, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2528 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530), บทคัดย่อ.

137 ประดิษฐ์ สังกะไชย, “ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527), บทคัดย่อ.

138 สมศักดิ์ คงสมนวน, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 203.

139 วิจิตร วรุตบางกูรและสุพิชญา วีระกุล, การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น (สมุทรปราการ : ขนิษฐาการพิมพ์, 2523), หน้า 41.

140 เมธี ปิณฑนานนท์, สิ่งที่ได้เข้ามาแล้ว, หน้า 70.

บรรณานุกรม

- กมล ภู่งประเสริฐ, สุรชวัช ศรีชวัช และปรีชา คัมภีร์ปกรณ์. “การบริหารงานวิชาการ.” เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2528.
- กฤษฎา อาแว. “การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.
- กิตติพงศ์ วงศ์สุวรรณ. “ฝ่ายวิชาการ.” มิตรครู 3 (กุมภาพันธ์ 2527), หน้า 30.
- กิติมา ปรีดีคิดก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น กรุงเทพมหานคร : อักษรพิทักษ์, 2532.
- เกษร สิทธิภู่งประเสริฐ. “บทนำ.” วารสารการศึกษาแห่งชาติ ปีที่ 1, (ตุลาคม - พฤศจิกายน 2528), หน้า 1.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. “การศึกษา.” มติชนรายวัน, 24 ธันวาคม 2537, หน้า 11.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์ พรินติ้ง กรุ๊ป, 2535.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์ พรินติ้ง กรุ๊ป, 2535.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการติดตามผลและประเมินผลโครงการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2526.

จรินทร์ นาคศรีอาภรณ์. “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

จิตรพร กาญจนพิบูลย์. “ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อกระบวนการบริหารงานของกรมอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537.

เจลิยว ดียีน. “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2528 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรัง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530.

ชลอ จันทรกุล. “บทบาทการนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดตรัง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ชวนชม คำหอมกุล. “การบริหารงานวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527.

ชวาล แพร่ตกุล. เทคนิคการวัดผล กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซารี มณีศรี. การนิเทศการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : บุรพาสาน์, 2527.

ซารี มณีศรี. “การบริหารงานวิชาการโรงเรียน.” วารสารวิชาการคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ปีที่ 3, ฉบับที่ 2 (มิถุนายน - ตุลาคม 2525), หน้า 65 - 66.

ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

เชื้อ สาริमान และสุรินทร์ สรสิริ. หลักการศึกษา พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2515.

ดวงสมร กลิ่นเจริญ. “การศึกษาสภาพการใช้ ความต้องการ และปัญหาการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.

ทรรชนียา กัลยาณมิตร. “ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา.” วารสารครุศาสตร์ ปีที่ 8, ฉบับที่ 2 (มิถุนายน - กันยายน 2514), หน้า 14.

ทัศนีย์ สุภเมธี. หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา ธนบุรี : วิทยาลัยครูธนบุรี, มปป.

นิพนธ์ กินาวงศ์. หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร, 2526.

นิพนธ์ เมืองพระ. “การบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มภาคเหนือและภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เรื่อรงกล บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

พระนครเหนือ, 2532.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุญเทียม เจริญยิ่ง. “แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในปี 2529 และในแผน 6.”
รายงานสรุปผลการเรียน สัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ 2529 กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2529.

บุญมี เฌรยอค. งานบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษ กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2529.

ประดับ เรืองมาลัย. คู่มือสอนวิชาครู ป.ม. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2527.

ประคิษฐ์ สังขะไชย. “ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกี่ยวกับงานนิเทศ
 การศึกษาภายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4.” วิทยานิพนธ์
 ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

ประมุข กอร์ปศิริพัฒน์ และสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์. แนวทางการศึกษาลัดสูตรและ
 แบบเรียน นครราชสีมา : ศิริอักษรการพิมพ์, 2522.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซต,
 2535.

พลศึกษา, กรม. “ฝ่ายวิชาการ.” เอกสารทางวิชาการกองสารวัตรนักเรียน
 กรุงเทพมหานคร : กรมพลศึกษา, 2532.

พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร :
 วัฒนาพานิช, 2529.

พัชรี สว่างทรัพย์. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัด
 การศึกษา การประเมินผลการเรียน กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2533.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 (อัดสำเนา)
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พินิจ ปฐมกำเนิด. “ความคาดหวังของครูต่อบทบาทการนิเทศการสอนของผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ประเภทพาณิชยกรรม ในกรุงเทพมหานคร.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
อาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง, 2535.

พิพัฒน์ บุญญาสัย. รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาล
และเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษา สาขาพาณิชยกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของตลาดแรงงาน กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยพาณิชยกรรมบางนา, 2533.
(อัดสำเนา)

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์. การบริหารการศึกษา กรุงเทพมหานคร : โอ. เอส. พรินติ้งเฮ้าส์,
2529.

ภิญโญ สาร. หลักการบริหารการศึกษา กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2530.

มณี ภัคเกษม. “การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในเครือคาทอลิก ในกรุงเทพ
มหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

มานิดา อุชชิน. “ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ.” เอกสารการประชุม
สัมมนาเชิงปฏิบัติการ กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2522.

เมธี ปิลาธนานนท์. การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษา กรุงเทพมหานคร : โอเคียน
สโตร์, 2529.

เมธี ปิลาธนานนท์. การบริหารอาชีวะและเทคโนโลยีศึกษา กรุงเทพมหานคร : โอเคียนสโตร์,
2533.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม่นมาศ ชวลิต. การดำเนินงานห้องสมุด พระนคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2511.

ยุพิน พิพิธกุล และลาวัญย์ วิชาวุฒิกุล. “การจัดการนิเทศภายในโรงเรียน.” เอกสารประกอบการอบรมผู้บริหารโรงเรียน กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ระวีวรรณ ชินะตระกูล. ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.

ระวีวรรณ ชินะตระกูล. วิธีวิจัยการศึกษา กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2535.

รังษี สังฆพรหม. “ความต้องการการพัฒนาวิชาการของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.

ลัดดา สุขปรีดี. เทคโนโลยีการเรียนการสอน กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์แฉศ, 2522.

ลัดดาวัลย์ สมเจริญ. “ทัศนนะของครูและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.

วรางคณา ปั้นลาขนาค. “การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนนะของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของโรงเรียนศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจิตร วรุตบางกูร และสุพิชญา ชีระกุล. การบริหารโรงเรียนและกรณีศึกษาการศึกษา
เบื้องต้น สมุทรปราการ : ขนิษฐาการพิมพ์, 2533.

วิจิตร ศรีสอ้าน. “ปรัชญาและพัฒนาการศึกษา.” เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและระบบ
บริหารการศึกษา หน่วยที่ 1-5 กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมราช, 2529.

วิชากร, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.

วิชากร, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการใช้หลักสูตร พุทธศักราช 2521
กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์, 2525.

วิชากร, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
กรุงเทพมหานคร : หน่วยงานพิเศษ กรมวิชาการ, 2520.

วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร :
รุ่งเรืองธรรม, 2525.

วิเชียร เกตุสิงห์. การวัดประเมินผล กรุงเทพมหานคร : ประสานมิตรการพิมพ์, 2527.

วิทยา จันทร์ศิลา. “การบริหารงานวิชาการของศูนย์ฝึกวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2531.

วีระ ทองประสิทธิ์. “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน

วุฒิ จุลพรหม. “การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. “คำนำ.” หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2538.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย, กรมอาชีวศึกษา. คู่มือการฝึกงานอาชีพตามหลักสูตรประกาศนียบัตร

วิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม กรุงเทพมหานคร :

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2530.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย, กรมอาชีวศึกษา. สรุปผลการอบรมการจัดนิเทศการศึกษาภายใน

โรงเรียน กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2529.

สงัด อุทรานันท์. “ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา.” เอกสารประกอบคำ

บรรยายการอบรมเชิงวิชาการการนิเทศภายในสถานศึกษา กรุงเทพมหานคร :

กรมอาชีวศึกษา, 2528.

สงัด อุทรานันท์. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์มิตรสยาม, 2532.

สงัด อุทรานันท์. การนิเทศการศึกษา กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2529.

สงัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร กรุงเทพมหานคร : วงเดือน

การพิมพ์, 2527.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. การบริหารการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจการพิมพ์,

2533.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สงวนพงศ์ ชวนชม. “สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2533.

สนั่น สุมิตร. “อาชีวศึกษาเพื่อใคร อย่างไร.” วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 1, ฉบับที่ 11
(สิงหาคม 2528), หน้า 22.

สนอง เครื่องมาก และวิศิษฐ์ วงศ์จินดา. คู่มือสอบครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่
กรุงเทพมหานคร : สยามศิลป์การพิมพ์, 2528.

สमान แสงมะลิ. “อาชีวศึกษาทางที่มองเห็น.” วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 2, ฉบับที่ 23
(สิงหาคม 2529), หน้า 16.

เสมอ เหมพงศ์พันธ์. “การประเมินผลนักเรียนฝึกงานในสถานประกอบการ ตามหลักสูตร
ปวช.2530 ของวิทยาลัยพณิชยการบางนา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537.

สวาสดี ไชยकुณา. “หัวใจของการศึกษา คือวิชาชีพ ปัจจัยในการจัดอาชีวศึกษาคือครู
อาชีวศึกษา.” วารสารอาชีวศึกษา ปีที่ 1, ฉบับที่ 11 (สิงหาคม 2528), หน้า 28.

สมจิตต์ กระระณา. “การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาใน
ประเทศไทยตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมบัติ คู่มภู. “บทบาทที่เป็นจริงและที่คาดหวังในการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดสมุทร-ปราการ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2527.

สมศักดิ์ คงสมนวน. “การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.

สมหญิง กลั่นศิริ. เอกสารประกอบการเรียนวิชา โสตทัศนศึกษาเบื้องต้น
กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2521.

สามารถ รักษาศิลป์. “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ โรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.

สาโรช บัวศรี. แนวคิดในการบริหารการศึกษา พระนคร : มงคลการพิมพ์, 2504.

สัมพันธ์ ทองสมัคร. “เวทีวิชาการ.” มติชนรายวัน 5 มีนาคม 2538, หน้า 11.

สุโขทัยธรรมมาราช, มหาวิทยาลัย. ชุดอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา
หน่วยที่ 2 กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2527.

สุเมธ ประภาสวัสดี. “ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุดจิต เพียรชอบ. เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาหลักการนิเทศการสอน
กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.

สุดใจ เหล่าสุนทร. หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ ธนบุรี : บรรณาการพิมพ์,
2505.

สุดใจ ใสสุก. “การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

สุทธาทิพย์ เจริญสุข. “ความต้องการการนิเทศการสอนของครูโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.

สุธีระ ทานตวนิช. การบริหารการศึกษา ชลบุรี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2521.

สุมิตร คุณานุกร. “การส่งเสริมวิชาการในโรงเรียนและความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร
ประถมศึกษา.” วิทยาสาร ฉบับที่ 3 (มีนาคม 2518), หน้า 16.

สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2518.

อนันต์ ศรีโสภา. การวัดผลการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.
2525.

อร่าม เรืองฤทธิ์. “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
ของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกลุ่มสถานศึกษาภาคใต้และกลุ่มสถาน
ศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยี

เอกสารนี้เป็นเอกสารพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536. เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีวศึกษา, กรม. ก้าวไปในแผน ๗ 7 กรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2534.

อาชีวศึกษา, กรม. ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน การเบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษและค่าตอบแทนของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา พ.ศ.2537 กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2537. (อัครสำเนา)

อาชีวศึกษา, กรม. ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2529. (อัครสำเนา)

อาชีวศึกษา, กรม. รายงานการประชุมสัมมนาผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาประจำปีงบประมาณ 2535 กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2535. (อัครสำเนา)

อาชีวศึกษา, กรม. รายงานประจำปี 2534 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2534.

อาชีวศึกษา, กรม. รายงานประจำปี 2536 - 2537 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาสนา, 2537.

อาชีวศึกษา, กรม. สถิติอาชีวศึกษา 2536 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2537.

อุทัย บุญประเสริฐ. การวางแผนการศึกษา กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. หลักบริหารการศึกษาทั่วไป กรุงเทพมหานคร : อนงค์ศิลป์การพิมพ์, 2527.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Best, John W. Research in Education 4th ed., Englewood Cliffs, New Jersey :
Prentice - Hall, 1970.

Fish, S. Robert. Administration Behavior in Education New York : Harper and Row,
1957.

Good, Carter V. Dictionary of Education 3rd ed., New York : McGraw-Hill Book
Company Inc., 1973.

Miller, Van. The Public Administration of American School Systems New York :
The Macmillan Company, 1965.

Taba, Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice New York : Harcourt,
Branee and World ,1978.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ที่ ๐๐๑/๒๕๓๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ

และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นางนันทา เศรษฐสุปราโมทย์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางนันทา เศรษฐสุปราโมทย์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้คณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร. ศิริพรรณ ชุมนุช

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

๒. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

รศ.ดร. เมธี ปิณฑนนท์

ประธานประจำสาขาวิชา

อาจารย์ไพรัตน์ พักน้อย

กรรมการประจำสาขาวิชา

ดร. มาสีย์ จิววัฒนเกษศร

กรรมการประจำสาขาวิชา

อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย

กรรมการ

ดร. ศิริพรรณ ชุมนุช

กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๗

(รศ.ดร. ปริญญา วงศ์อนุตรโรจน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอบประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติ เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2537

1. นางนันทา เศรษฐปราโมทย์ ท้าวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการตามทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา" โดยมี อาจารย์อัศจรรย์ สืบสินธุ์สกุลไชย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร. ศิริพรรณ ชุมชุม เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2537

(รศ.ดร. มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504.7/ว.50

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

8 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

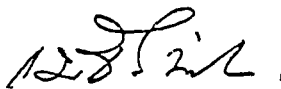
เรียน ผศ.ดร.ลิวิพร ทิพย์คง

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางนันทา เศรษฐบรรพโมทย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ตามที่คณะของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคณา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

 (รศ.ดร.เมธี ปิสนันวานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ในที่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504.7/ว.50

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

8 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

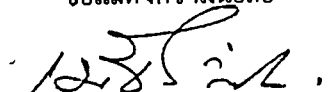
เรียน ดร.สมคิด บุญเรือง

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์
ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางนันทา
เศรษฐปราโมทย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพัฒนการ
ตามทัศนะของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี พิธานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504.7/ว.50

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

8 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

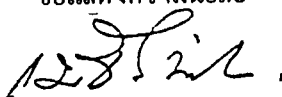
เรียน นายสุริยะ เจียมประจักษ์วารการ

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์
ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางนันทา
เศรษฐปราวาโมทย์ ซึ่งจะหาวิทยานิพนธ์เรื่อง "การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ
ตามทัศนะของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิสนันวานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

ที่ ทม 1504.7/ว.50

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

8 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายอนุรักษ์ นวพรไพศาล

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์
ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช่ เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางนันทา
เศรษฐปราโมทย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพัฒนการ
ตามทัศนะของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิสนวนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

เอกสารที่ 3266052-6101 ต่อ 663,642 เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ลิขสิทธิ์ทั้งหมดมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504.7/ว.50

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

8 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางสมจิตร์ รัตนภักดิ์

คํายงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์
ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางนันทา
เศรษฐปราวโมทย์ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพัฒนการ
ตามทัศนะของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี พิสนวานานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

เอกสาร โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642 นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตามทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร 3269040

ที่ ทม.1504.7/119

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง

เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

30 สิงหาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอินทราชัย

ด้วย นางนันทา เศรษฐปราโมทย์ เป็นนักศึกษานักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งกำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การบริหารงานวิชาการของ วิทยาลัยพณิชยการตามทัศนคติของผู้บริหารและครู-อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา”

งานบัณฑิตศึกษาใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ เพื่อการวิจัยในสถานประกอบการของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิลันธนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

ที่ ทม 1504.7/ 14๕

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๓๔ ตุลาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงการวิทยานิพนธ์
  2. รายชื่อสถานศึกษา
  3. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นางนันทา เศรษฐปราโมทย์ เป็นนักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยวิชาชีพ การตามทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา" ซึ่งโครงการวิจัยดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้วเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2537

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุมัติให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านตามที่แนบมานี้

หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิลันธนานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0908/ 10547

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

ณ พฤศจิกายน 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีบัณฑิตศึกษา

อ้างถึง หนังสือสำนักงานบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ทม 1504.7/142 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2537

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานบัณฑิตศึกษา แจ้งว่า นางนันทา เศรษฐปุระโมทย์
นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา ขออนุญาตแจกแบบสอบถาม
แก่ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ของวิทยาลัยพณิชยการ จำนวน 3 แห่ง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เพื่อการวิจัย
เสนอวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู-
อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา" ความละเอียดคงแจ้งแล้ว นั้น

กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้ดำเนินการได้

อนึ่ง แบบสอบถามที่กรมอาชีวศึกษาพิจารณาอนุญาตให้ใช้เก็บข้อมูล จะมีตราประทับและ
ลายมือชื่อกำกับทางมุมขวา ของแบบสอบถามทุกแผ่น เพื่อเป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประเสริฐ นนท์หระ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

โทร. 2829357

ที่ ศธ 0908/๒๔๙5

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๒1 พฤศจิกายน 2537

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนศึกษาธนบุรี

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาให้ นางนันทา เศรษฐปราโมทย์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง แจกแบบสอบถามแก่ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ของวิทยาลัยแห่งนี้ เพื่อการวิจัย เสนอวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพัฒนศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูอาจารย์ สังกัด
กรมอาชีวศึกษา" ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์วิทยาลัยโปรดอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางจิระพันธ์ เสมาทอง)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา

โทรศัพท์ 2829357

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0908/ 2695

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๒1 พฤศจิกายน 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในกาเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพณิชยการเซตุน

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาให้ นางนันทา เศรษฐปราโมทย์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง แจกแบบสอบถามแก่ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ของวิทยาลัยแห่งนี้ เพื่อการวิจัย เสนอวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูอาจารย์ สังกัด
กรมอาชีวศึกษา" ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์วิทยาลัยโปรดอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ด้วย
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางจระพันธ์ เสมาทอง)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา

โทรศัพท์ 2829357

237

ที่ ศธ 0908/๔๖๙๕

กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๕1 พฤศจิกายน 2537

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนการบางนา

ด้วยกรมอาชีวศึกษาได้พิจารณาให้ นางนันทา เศรษฐปราโมทย์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง แจกแบบสอบถามแก่ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ของวิทยาลัยแห่งนี้ เพื่อการวิจัย เสนอวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพัฒนการ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูอาจารย์ สังกัด
กรมอาชีวศึกษา" ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์วิทยาลัยโปรดอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางจิระพันธ์ เสมาทอง)

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา

โทรศัพท์ 2829357

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ
ตามทัศนะของผู้บริหารและครู-อาจารย์ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการในด้านต่าง ๆ ได้แก่
    1. หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
    2. การจัดการเรียนการสอน
    3. สื่อการเรียนการสอนและการบริการห้องสมุด
    4. การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน
    5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
    6. การนิเทศการศึกษาและการพัฒนานุเคราะห์ทางการสอน
  - ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการทั้ง 6 ด้าน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ
2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ของวิทยาลัยพณิชยการ
3. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น และการเสนอผลการวิจัยจะเสนอผลรวมจากการตอบของทุกคน จึงไม่มีผลกระทบต่อกรปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด
4. ขอความร่วมมือให้ท่านตอบแบบสอบถาม ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความต่อไปนี้ ซึ่งเกี่ยวกับตัวท่านด้วยความเป็นจริง

1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

2. อายุ

( ) ต่ำกว่า 21 ปี

( ) 21 - 30 ปี

( ) 31 - 40 ปี

( ) 41 - 50 ปี

( ) 51 - 60 ปี

3. วุฒิทางการศึกษา

( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี

( ) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

( ) ปริญญาโท

( ) สูงกว่าปริญญาโท

4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

( ) น้อยกว่า 5 ปี

( ) 5 - 10 ปี

( ) 11 - 20 ปี

( ) มากกว่า 20 ปี

5. ตำแหน่งหน้าที่

( ) ผู้บริหาร (ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย
ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา)

( ) ครู - อาจารย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ขอให้
ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือของข้อความ ซึ่งแสดงถึงระดับของ
สภาพของแต่ละข้อ ตามความเป็นจริง

ระดับของสภาพที่ปฏิบัติจริง โดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับ ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติมากที่สุด

มาก หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติมาก

ปานกลาง หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติปานกลาง

น้อย หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง สภาพที่ปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ระดับของสภาพที่ปฏิบัติจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านที่ 1 หลักสูตรและกรรนำหลักสูตรไปใช้					
1	มีการจัดประชุมชี้แจงให้ครู-อาจารย์ได้เข้าใจ เกี่ยวกับรายละเอียดของหลักสูตรเพื่อนำไป ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง.....					
2	แนะนำผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษาให้ เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตร.....					
3	ชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตรให้นักเรียน- นักศึกษาเข้าใจ เพื่อเป็นแนวทางในการเรียน และการเลือกกลุ่มการเรียน.....					
4	จัดเอกสารการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครู-อาจารย์ ได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ.....					

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ระดับของสภาพที่ปฏิบัติจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5	ติดตามดูแลการสอนของครู-อาจารย์ให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ...					
6	ประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง.....					
7	เปิดสอนหลักสูตรในสาขาใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน.....					
8	ประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่ได้เปิดทำการสอน <u>ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน</u>					
9	จัดงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ.....					
10	จัดประชุมครู-อาจารย์ เพื่อชี้แจงและมอบหมายงานด้านวิชาการที่จะต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน.....					
11	มีการจัดแผนการเรียนให้นักเรียน-นักศึกษาได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสามารถ.....					
12	ครู-อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน.....					
13	จัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษา ต่อห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม.....					
14	จัดครู-อาจารย์เข้าสอนโดยคำนึงถึงความรู้และความถนัดของผู้สอน.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ระดับของสภาพที่ปรากฏจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15	จัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อ สัปดาห์เป็นไปตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอน.....					
16	การจัดตารางสอนในแต่ละคาบเหมาะสมกับ ลักษณะวิชา.....					
17	ครู-อาจารย์มีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ เรียนและหนังสือประกอบการเรียนการสอน.....					
18	ครู-อาจารย์ได้นำคู่มือครู ใบงานมาใช้ ประกอบการเรียนการสอน.....					
19	ครู-อาจารย์ได้เสนอปัญหาเกี่ยวกับการเรียน การสอนมาอภิปราย เพื่อแก้ปัญหาพร้อมกัน.....					
20	ขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียน-นักศึกษาได้ฝึกงานตามความ เหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียน.....					
21	จัดครู-อาจารย์ไปนิเทศการฝึกงานของ นักเรียน-นักศึกษาได้อย่างเหมาะสม.....					
22	นำผลการนิเทศของครู-อาจารย์เกี่ยวกับการ ฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษามาใช้ในการ ปรับปรุงการดำเนินงานครั้งต่อไป.....					
23	ครู-อาจารย์ ได้รับมอบหมายให้ทำงานพิเศษ นอกเหนือจากการสอน.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ระดับของสภาพที่ปฏิบัติจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านที่ 3 สื่อการเรียนการสอนและการบริการ					
	ห้องสมุด					
24	จัดงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ตาม ความต้องการของครู-อาจารย์ และสอดคล้อง กับหลักสูตร ได้อย่างเพียงพอ.....					
25	จัดบุคลากรที่มีวุฒิทางสื่อการสอน โดยตรงมา ดำเนินงานด้านบริการสื่อการเรียนการสอน ให้ได้มาตรฐาน.....					
26	จัดห้องปฏิบัติการและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตร.....					
27	จัดศูนย์วัสดุอุปกรณ์โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนแนะนำวิธีการใช้ การบำรุงรักษาให้ แก่ครู-อาจารย์อย่างเหมาะสม.....					
28	จัดบริการวัสดุอุปกรณ์ได้ทันตามความ ต้องการของครู-อาจารย์.....					
29	สนับสนุนและส่งเสริมให้ครู-อาจารย์เข้าร่วม อบรมเกี่ยวกับการสร้างสื่อและการใช้สื่อ ประกอบการเรียนการสอน.....					
30	ติดตามประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน ของครู-อาจารย์อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการ ประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน..					
31	ห้องสมุดตั้งอยู่ในสถานที่ที่เหมาะสม ซึ่ง นักเรียน-นักศึกษา และครู-อาจารย์สามารถใช้ บริการได้.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ระดับของสภาพที่ปฏิบัติจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
32	จัดบรรยากาศภายในห้องสมุดเพื่อจูงใจ นักเรียน-นักศึกษา และครู-อาจารย์ได้เข้าไป ใช้บริการ.....					
33	ได้งบประมาณในการจัดซื้อหนังสือด้าน วิชาการและด้านวิชาชีพ เพื่อการบริการอย่าง เพียงพอและทันสมัย.....					
34	บรรณารักษ์ได้แนะนำการใช้ห้องสมุด แก่ นักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์.....					
35	ในห้องสมุดมีบริการสื่อที่ใช้เทคโนโลยี ใหม่ ๆ สำหรับนักเรียน-นักศึกษา และครู- อาจารย์.....					
36	ติดตามและประเมินผลการใช้ห้องสมุดของ นักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ เพื่อนำผล การประเมินมาปรับปรุงการจัดบริการ ห้องสมุดให้เหมาะสมยิ่งขึ้น..... ด้านที่ 4 การวัดผลและการประเมินผล การเรียนการสอน					
37	จัดให้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบการ วัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ให้ครู-อาจารย์ได้ทราบ เพื่อนำไปปฏิบัติใน แนวเดียวกัน.....					
38	กำหนดปฏิทินในการวัดผลและการประเมิน ผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ระดับของสภาพที่ปฏิบัติจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
39	มีการแนะนำวิธีสร้างเครื่องมือการวัดผลและ การประเมินผลการเรียนการสอนให้แก่ ครู-อาจารย์.....					
40	ควบคุมดูแลให้ครู-อาจารย์ ได้มีการวัดผล การประเมินผลการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ และเป็นไปตามจุดประสงค์ของเนื้อหา ในหลักสูตร.....					
41	มอบหมายให้ครู-อาจารย์ ได้นำแบบทดสอบ มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และจัดทำธนาคารข้อสอบ.....					
42	จัดให้มีการประชุมและอภิปรายผลการวัดผล และการประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น.....					
43	จัดให้มีการรายงานผลการเรียนของนักเรียน- นักศึกษาให้ผู้ปกครองได้รับทราบทุกครั้ง.....					
44	นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงานเกี่ยว กับการวัดผลและการประเมินผลการเรียน การสอน..... ด้านที่ 5 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร					
45	กำหนดนโยบายในการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรอย่างเพียงพอ.....					
46	จัดงบประมาณเพื่อการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรอย่างเพียงพอ.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ระดับของสภาพที่ปฏิบัติจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
47	จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเน้นการเสริมสร้าง ความสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม และฝึก วิธีทำงานร่วมกัน.....					
48	มีการประชุมชี้แจงนักเรียน-นักศึกษาให้เข้าใจ จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....					
49	จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรประเภทต่าง ๆ ให้ นักเรียน-นักศึกษา ได้มีโอกาสเลือกเข้าร่วม ตามความถนัดและความสนใจ.....					
50	ครู-อาจารย์ ได้ให้ความร่วมมือต่อการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร.....					
51	ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ..... ด้านที่ 6 การนิเทศการศึกษาและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน					
52	กำหนดนโยบายและการชี้แจงเกี่ยวกับการ นิเทศการสอนครู-อาจารย์ในวิทยาลัยไว้อย่าง ชัดเจน.....					
53	จัดตั้งคณะทำงานเพื่อการนิเทศการสอนอย่าง เหมาะสม.....					
54	ดำเนินการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง.....					
55	มีการจัดปฐมนิเทศครูใหม่.....					
56	ผู้บริหารมีการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการ เรียนการสอนของครู-อาจารย์.....					
57	จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศการสอน อย่างต่อเนื่อง.....					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ระดับของสภาพที่ปฏิบัติจริง				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
58	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษา ค้นคว้าสิ่งประดิษฐ์แปลก ๆ ใหม่ ๆ เพื่อ ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน.....					
59	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้มี โอกาสเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาทาง วิชาการ.....					
60	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้มี โอกาสในการศึกษาต่อตามสาขาวิชาที่สอน.....					
61	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้มี โอกาสชมกิจการของสถานประกอบการ หรือได้ศึกษาดูงานของสถานศึกษาอื่น.....					

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา
ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือของข้อความซึ่งแสดงถึง
ระดับของปัญหาของแต่ละข้อตามความเป็นจริง

ระดับของปัญหาที่เกิดขึ้นจริง โดยพิจารณาเกณฑ์ของแต่ละระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ปัญหาที่เกิดขึ้นมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ปัญหาที่เกิดขึ้นปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ปัญหาที่เกิดขึ้นน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ระดับของปัญหาที่เกิดขึ้น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 1 หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้						
1	การจัดเอกสารการใช้หลักสูตรเพื่อให้ครู- อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้ายังไม่เพียงพอ.....					
2	ไม่สามารถจัดหาหนังสือเรียนหนังสือประกอบ การเรียนการสอนในบางรายวิชาได้ตรงตาม หลักสูตร.....					
3	ผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษา ยังไม่เข้าใจเกี่ยว กับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร รวมทั้งเกณฑ์การเลือกกลุ่มการเรียน.....					
4	การติดตามและการประเมินผลหลักสูตร เพื่อ นำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียน การสอนนั้น ไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง.....					
5	ขาดการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่ได้เปิดทำ การสอน.....					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา						
.....						
.....						
.....						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

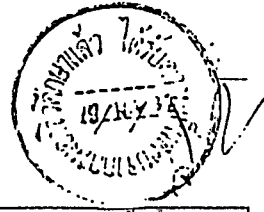

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ระดับของปัญหาที่เกิดขึ้น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน					
6	งบประมาณในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์และอื่น ๆ ยังไม่เพียงพอ					
7	ครู-อาจารย์ไม่มีความรู้ตรงตามสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอน.....					
8	ครู-อาจารย์ ขาดความรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีสอน.....					
9	การจัดจำนวนคาบการสอนของครู-อาจารย์ต่อสัปดาห์มากเกินไป.....					
10	ครู-อาจารย์ไม่ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาหนังสือเรียนและหนังสือประกอบการเรียนการสอน.....					
11	นักเรียน-นักศึกษา ไม่สามารถเลือกกลุ่มการเรียนได้ตามความถนัดและความสามารถของตนเอง.....					
12	การจัดจำนวนนักเรียน-นักศึกษาต่อห้องเรียนมากเกินไป.....					
13	ครู-อาจารย์ ไม่ได้รับความสะดวกในการไปนิเทศการฝึกงานของนักเรียน-นักศึกษา.....					
14	วิทยาลัยไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในการจัดฝึกงานให้แก่เรียน-นักศึกษา.....					
15	ครู-อาจารย์ ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานนอกเหนือจากการสอนมากเกินไป.....					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา						
.....						

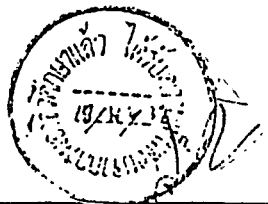

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ระดับของปัญหาที่เกิดขึ้น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านที่ 3 สื่อการเรียนการสอนและการบริการ ห้องสมุด					
16	งบประมาณในการจัดซื้อและการจัดหาสื่อการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ.....					
17	การจัดระบบในการบริการสื่อการเรียนการสอนให้แก่ครู-อาจารย์ ยังไม่เหมาะสม.....					
18	การติดตามและการประเมินผลเกี่ยวกับการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง.....					
19	ครู-อาจารย์ไม่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้เข้าร่วมประชุมอบรมเกี่ยวกับการสร้างและการใช้สื่อการเรียนการสอน.....					
20	งบประมาณในการจัดซื้อหนังสือสำหรับบริการให้บริการในห้องสมุดยังไม่เพียงพอ.....					
21	การจัดบรรยากาศภายในห้องสมุดไม่สามารถจูงใจให้นักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์ได้เข้าไปใช้บริการ.....					
22	ขาดการแนะนำเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดให้แก่ นักเรียน-นักศึกษาและครู-อาจารย์.....					
23	การให้บริการเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดยังไม่เหมาะสม.....					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา						
.....						
.....						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ระดับของปัญหาที่เกิดขึ้น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านที่ 4 การวัดผลและการประเมินผล การเรียนการสอน					
24	ไม่มีการจัดทำปฏิทินในการวัดผลและการ ประเมินผลการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า.....					
25	ไม่มีการจัดประชุมเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบ การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการ สอนให้ครู-อาจารย์ทราบ.....					
26	ขาดการประสานงานกับครู-อาจารย์เพื่อให้มี การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการ สอนอย่างสม่ำเสมอ.....					
27	ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการนำแบบ ทดสอบมาวิเคราะห์.....					
28	ขาดการติดตามเกี่ยวกับการนำผลจากการ ประเมินผลการเรียนการสอนมาใช้เพื่อ ปรับปรุงการเรียนการสอน.....					
29	ผู้บริหารไม่สนับสนุนเกี่ยวกับการส่งผลการ เรียนให้ผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษาทราบ.....					
30	ขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อนำมาใช้ในงานวัดผลและประเมินผล.....					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา						

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ระดับของปัญหาที่เกิดขึ้น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านที่ 5 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร					
31	ขาดการกำหนดนโยบายด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ชัดเจน.....					
32	งบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีไม่เพียงพอ.....					
33	ขาดการประชุมชี้แจงให้นักเรียน-นักศึกษาได้เข้าใจจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....					
34	นักเรียน-นักศึกษาไม่มีโอกาสเลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเองในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....					
35	ครู-อาจารย์ไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....					
36	ขาดการติดตามและการประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร.....					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา						
.....						
.....						
.....						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยพณิชยการ	ระดับของปัญหาที่เกิดขึ้น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านที่ 6 การนิเทศการศึกษาและการพัฒนา บุคลากรทางการสอน					
37	การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศการ สอนยังไม่ชัดเจน.....					
38	ขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านกรณีเทศ การสอน.....					
39	ขาดการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง.....					
40	ผู้บริหารไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการ เชื่อมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการเรียนการสอน ของครู-อาจารย์.....					
41	ขาดการติดตามและการประเมินผลในด้าน การนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง.....					
42	ผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู- อาจารย์ได้เข้าร่วมอบรมสัมมนาทางด้าน วิชาการ.....					
43	ผู้บริหารไม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู- อาจารย์มีความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมทั้ง การศึกษาค้นคว้าตามสาขาวิชาที่สอน.....					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา						
.....						

ขอขอบพระคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้เขียน

ชื่อผู้เขียน	นางนันทา เศรษฐปราโมทย์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2486
สถานที่เกิด	จังหวัดนครศรีธรรมราช
วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี	การศึกษบัณฑิต
สถานที่สำเร็จการศึกษา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
ปีที่สำเร็จการศึกษา	ปีการศึกษา 2512
ประวัติการทำงาน	รับราชการครู วิทยาลัยพณิชยการบางนา พ.ศ. 2513 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2539) ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 หัวหน้าคณะวิชาพื้นฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้